ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

БРОЈ 1453

8 динара

2.11.1979. ● ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ ● ГОДИНА XL

RIPLEY

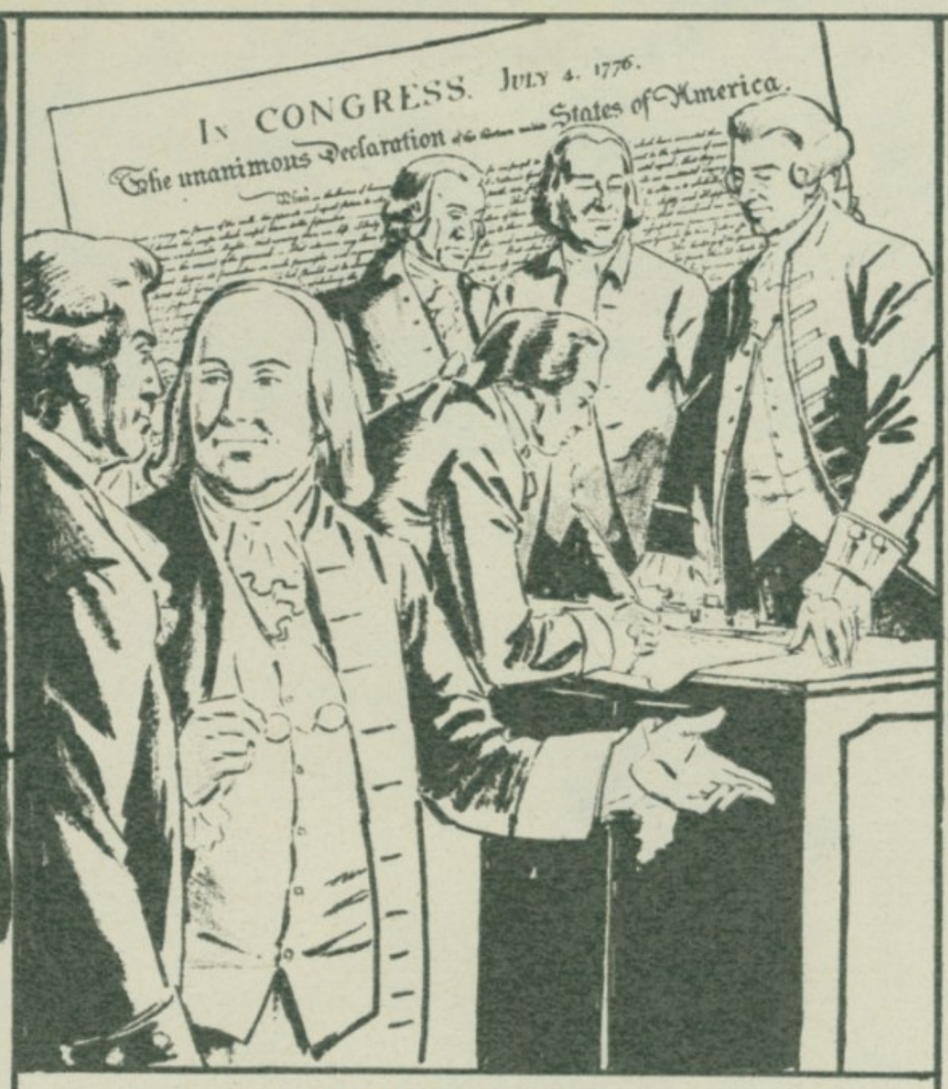
Веровали или не!

8-5

ЏЕЈН МЕНСФИЛД,

АМЕРИЧКА ГЛУМИЦА, ПОСТАВИЛА ЈЕ ЗИДОВЕ, ПОД И ТАВАНИЦУ СВОГ КУПАТИЛА ПРАВИМ КРЗНОМ.

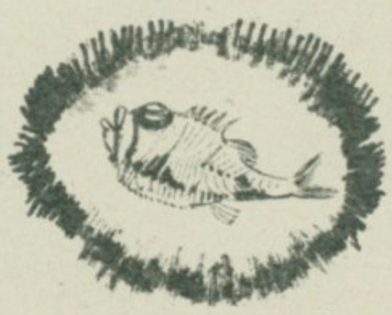
ДЕКЛАРАЦИЈИ О НЕЗАВИСНОСТИ

КОЈУ ЈЕ КОНГРЕС СЈЕДИЊЕНИХ АМЕРИЧКИХ ДРЖАВА УСВОЈИО 4. ЈУЛА 1776. ГОДИНЕ, ЕНГЛЕЗИ НИСУ ПРИДАВАЛИ ВЕЛИКИ ЗНАЧАЈ.

ДО МАНАСТИРА

У ТЕСАЛИЈИ (ГРЧКА) ГРАЂЕНИМ НА НЕПРИСТУПАЧНИМ СТЕНАМА, МОГЛО СЕ ДОЋИ САМО КОНОПЦЕМ.

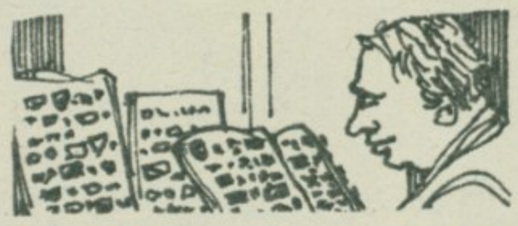

СРЕБРНА РИБА

ОСВЕТЉАВА ОКЕАН ИСПОД СЕБЕ ИАКО ИМА ОЧИ НА ГОРЊЕМ ДЕЛУ ТЕЛА.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● лекар Јануш Кукулски из Кракова сакупио је тринаест хиљада значака фудбалских клубова из 120 земаља. Сматра се да је ово најбогатија колекција такве врсте на свету.

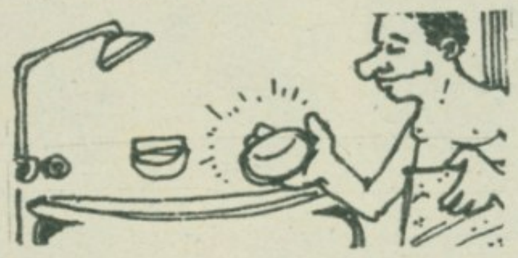

● први покушаји да се успостави аутобуски саобраћај у Београду забележени су 1925. Те године Управа трамваја и осветљења увела је аутобуску линију Славија — Авала. Саобраћала су свега два аутобуса добијена као ратна одштета. Пошто су аутобуси били тешки и неподесни за градски саобраћај, линија је убрзо обустављена. Редовни аутобуски саобраћај успостављен је половином 1928. године на линији Калемегдан — Теразије — Савинац.

● алигатори су мање активни од крокодила и проводе више времена сунчајући се на обали реке. Можда је и то разлог што је њихов животни век дужи — могу да доживе и више од 50 година.

● сапун у калупима почео је да се производи још у 13. веку. У Венецији и Марсеју сапун су правили од маслиновог уља из Андалузије и природне соде из Аликантеа. Међутим, сапун је ушао у ширу употребу и то међу богатијим људима тек почетком 17. века.

● на америчком тржишту недавно су се појавиле фосфоресцентне папуче. Да би их обуо у мраку, власник не мора да пали светло.

● у Бајкалском језеру има око 1800 биљних и животињских врста од којих се близу 1100 не налази ни на једном другом месту на свету.

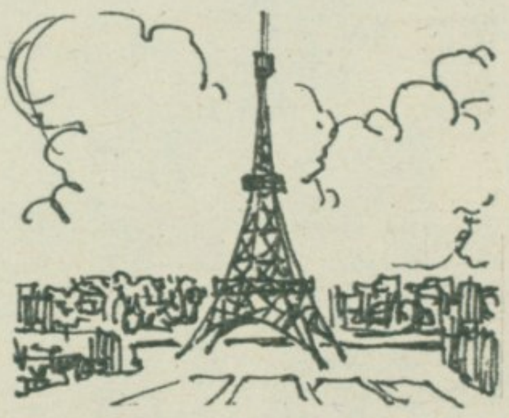
● неки ентомолози израчунали су да лептир махне крилима девет пута у секунду, мува 160—200, а комарац више од хиљаду пута.

● новац којим се свакодневно служимо изванредна је подлога за бујање бактерија. Тако је на једном металном новчићу пронађено 26 живих бактерија, на једној релативно новој папирној новчаници 1250, а на старој и испрљаној ништа мање него — 73 хиљаде!

● Ајфелова кула, подигнута пре деведесет година, висока је 300 м, а тешка око 8.000 тона.

Приликом изградње употребљено је преко два милиона и пет стотина ексера и завртања.

Walt Disney

ПАЈА ПАТАК

УЈКА ПАЈО, КАД НЕ БИ РАДИО КОД ДЕДА БАЈЕ, ШТА БИ РАДИО?

ЖИВЕО БИ К'О ЧОВЕК!

А КАД ПОРАСТЕМ, ХОЋУ ЛИ И ЈА ДА СЕ ЗАПОСЛИМ КОД ДЕДА БАЈЕ?

ПА... ТО ЗАВИСИ...

Distributed by King Features Syndicate.

АКО МАРЉИВО УЧИШ И ЗАВРШИШ СВЕ ШКОЛЕ... **МОЖДА...**

МОЖДА ЋУ **ТАДА** РАДИТИ КОД ЊЕГА?

НЕ...

Copyright © 1979
Walt Disney Productions
World Rights Reserved

МОЖДА ТАДА **НЕЋЕШ** МОРАТИ!

6/17

УКРАДЕН ЧАРЛИ ЧАПЛИН

ПОСМРТНА ОДИСЕЈА

УНА ЧАПЛИН НИЈЕ ХТЕЛА ДА ПРЕГОВАРА СА УЦЕЊИВАЧИМА, А КАДА ЈЕ НАЈЗАД НА ТО ПРИСТАЛА, ПОЛИЦИЈА ИМ ЈЕ УШЛА У ТРАГ . . .

Вест коју су почетком марта 1978. објавиле све светске агенције — да је украден ковчег са посмртним остацима Чарлија Чаплина — личила је на режирану посмртну шалу највећег комичара светског филма.

„Скитница и после смрти" био је најчешћи наслов који су парафразирале све новине света, алудирајући на Чаплинов свима драги филмски лик из његових немих комедија, а италијански књижевник Луиђи Компањоне поручио је Чаплиновој удовици Уни да много не тугује: „Има ли логичнијег наставка одисеје великог Скитнице?"

Тако нешто догодило се, кажу, први пут у Швајцарској, земљи у којој је Чаплин живео последњих 25 година.

Из раке на гробљу малог места Корсије-сир-Вевеј, на обали Леманског језера, непозната лица једне кишне ноћи, два месеца после сахране Чарлија Чаплина, ископала су његов ковчег и однела га у непознатом правцу. Храстов ковчег у коме су сахрањени посмртни остаци Чаплина био је необично тежак и није било лако украсти га, али нико ништа није приметио.

ШЕСТ СТОТИНА ХИЉАДА ДОЛАРА

У петак 3. марта раскопану хумку и разбацано цвеће поред дрвореда високих чемпреса први су приметили један вртлар са сеоског гробља и једна становница Корсијеа која је поранила на гробље.

Швајцарска полиција затражила је помоћ Интерпола.

У међувремену, туристи су долазили на гробље у Вевеју и буketима цвећа засипали празни гроб великог уметника.

По сопственој жељи Чаплин је

Један од последњих снимака Чарлија Чаплина

* ПРИЧА ИЗ ЖИВОТА *

ТРИДЕСЕТ СЕКУНД

Крцат путницима, брод „Ниш" се полако отиснуо са београдског пристаништа и запловио према Земуну. После само пет минута није га више било.

Девети септембар 1952. године освануо је обасјан сунцем. Како је време одмицало врућина је узимала маха, изгледало је као да је средина лета а не почетак јесени.

Тек свршени матурант Земунске гимназије Аленка Ранчић нервозно се врзмала по кући. Прошло је девет часова, а њена најбоља пријатељица и школска другарица Татјана Бељакова никако се није појављивала. Обе су тврдо решиле да се упишу на позоришну академију у Београду, практични део пријемног испита био је заказан за сутра и ваљало је искористити слободно време за увежбавање текста с којим су наумиле да изађу пред професоре. Вежбале су с једним пријатељем у Београду.

Бељакова је ипак дошла и две другарице пожуриле су на аутобус. Случај је хтео да је неколико дана раније затворен стари савски мост због реконструкције, па се саобраћај између Земуна и Београда одвијао на два начина: или су људи путовали бродом који је полазио сваких двадесетак минута или их је аутобус превозио до моста, а они настављали преко њега пешице. Тога дана, међутим, кад су Ранчићева и Бељакова стигле до моста, био је неколико часова затворен и за пешаке.

Аленка Ранчић је немоћно гледала на другу обалу Саве. Ноћима и данима маштала је да постане глумица, живела за дан пријемног испита, а он је зависио од вежбања. И сад одједном не може преко реке. Није се предавала. Тумарала је обалом и нашла неког момка који је пристао да за новац чамцем пребаци путнике из аутобуса.

ЈА НЕ ИДЕМ!

До подне вежбе су обављене. Пошто никуд више нису журиле, девојке су одлучиле да се врате у Земун бродом. Претходно, Ранчићева је требало да сврати неким послом код пријатељице своје мајке.

— **Ја не идем!** — одбила је Бељакова. — **Биће тамо једна кафица, па друга кафица и разговору никад краја. Таман ћу стићи да ухватим брод који полази у дванаест а ти доћи касније!**

Бељакова је стигла на пристаниште на време и без проблема се вратила кући, али Ранчићева није: брод „Ниш" управо је требало да пође и лађари нису хтели да је приме објашњавајући да је брод крцат. Није хтела да попусти, опкорачила је ограду и почела да се препире с њима.

— **'Ајде, луда главо, кад си навалила!** — попустио је један лађар, човечуљак испијена лица.

Премда по реду вожње још није било време за полазак, капетан Фердинанд Нобило одлучио је да крене, јер се плашио да се брод не оптерети новим путницима који су стално придолазили. Затражио је одобрење за полазак од дежурног службеника и, како је касније тврдио, добио га.

Било је тачно тринаест часова и седам минута када се „Ниш" полако отиснуо са београдског пристаништа и запловио према Земуну. Сунца није више било. Над градом су се гомилали облаци доносећи кишицу. Далеко на западу небо се црнело.

Путници, углавном Земунци, склонили су се од кише у утробу брода. Пуна људи, личила је на душегупку иако је неколико прозора било отворено. Колико је путника било на броду то ни капетан није знао, мада ће тај податак касније бити важан за истрагу. Продато је 106 карата, али се по томе није могао утврдити број укрцаних. Куповна карта важила је цео дан, што значи да није морала бити узета пред полазак „Ниша". Осим тога, карте су продаване и на броду, а на путовање су имали право и

био сахрањен без великих церемонија и посебних почасти, а његова хумка ни по чему се није разликовала од гробова осталих становника, углавном сеоских трговаца и виноградара. Осим његове удовице Уне и осмог од укупно деветоро његове деце, само је још стотинак људи присуствовало сахрани.

Од тада је Корсије-сир-Вевеј, место ходочашћа многих туриста. Распредају се приче и нагађања око тога ко су отмичари. Причало се да су тело великог енглеског комичара отели Британци, који су желели да велики уметник почива у својој земљи или да је отмица дело нациста који су се Чаплину осветили за исмејавање Хитлера у филму „Велики диктатор".

Била су то, међутим, два емигранта, један Бугарин, други Пољак, који су дошли на идеју да на лак начин, како им се чинило, дођу до великих пара. Прво су од Уне Чаплин, иначе кћерке познатог књижевника Јуџина О'Нила, тражили телефоном 600 хиљада долара, да би ту суму најпре смањили на половину, па још на пола — али је она одбијала да преговара: „Чарли је у мом срцу, то је најважније..."

ПРЕРУШЕНИ АГЕНТ

На наговор полиције, која је прислушкивала све разговоре Чаплинове удовице с уцењивачима, породица Чаплин ипак је пристала да разговара са отмичарима. На састанке, које су криминалци заказивали, одлазио је неколико пута један полицијски агент прерушен у члана Чаплинове послуге возећи се у његовом породичном „ролс-ројсу". Али, уцењивачи су нешто наслутили и нису се појављивали.

Крадљивци Чаплинових посмртних остатака и уцењивачи крију лица пред новинским снимателима

Скромна сахрана великана филма на гробљу у Вевеју 29. децембра 1977.

Полиција је коначно ушла у траг телефону са кога су звали. Један је ухапшен баш када је телефонирао Уни Чаплин. Одмах је све признао, па и показао место неколико километара даље, на једној њиви, где су закопали ковчег.

Чарлс Спенсер Чаплин, рођен 16. априла 1889. у једном сиромашном предграђу Лондона, коме су велики таленат, воља, мали шешир, смешни брчићи и велике ципеле помогли да постане најпопуларнији уметник нашег доба, Шарло, Скитница, кажу да се коначно скрасио.

Његово тело, наводно, поново почива на истом гробљу у месту Корсије-сир-Вевеј, али је доста оних који кажу да Шарло мирује на неком другом месту и да туристи и његови поштоваоци полажу цвеће на празну гробницу.

Иако живимо у доба када су отмице људи постале честа појава, нарочито у Италији, има, ето и оних који не презају ни од скрнављења гробова. У новије време било је, осим крађе Чарлија Чаплина, још неколико сличних покушаја. Истог дана када је раскопана гробница у Вевеју, непозната лица украла су са једног париског гробља урну са пепелом чувене оперске певачице Марије Калас. Урна је пронађена неколико дана касније, бачена у један угао истог гробља. Неколико људи покушало је да у Мемфису украде и тело Елвиса Прислија, затим бившег председника Уједињених нација У Танта, али и остатка Мајкла Тода, познатог филмског продуцента који је страдао у авионској несрећи пре више од двадесет година!

А УЖАСА

претплатници са месечним картама.

Ранчићева је на палуби сусрела два друга. Ситна киша није јој сметала. Ћаскала је с њима напољу. Убрзо, киша је постала јача и она је сишла у салон. Пошто у просторији није било места ни за стајање, шћућурила се на салонским степеницама одмах до врата.

ПОТОНУО У ТРЕНУ

Од поласка „Ниша" прошло је само пет минута. Брод се налазио у близини Ратног острва. Капетан је стајао поред крманоша, неочекивано, као да ју је нека невидљива рука донела, над Београдом се стуштила олуја. Чинило се да су се небо и земља саставили и да је наступила ноћ. Језива тама прекрила је реку. Град чија су зрна достизала величину ораха почео је да добује по броду.

Вода се ускомешала. Видљивост није износила ни тридесет метара. Ветар се сручио муњевито, дувао је брзином од око 100 километара на час! Наишао је као лавина која ваља све пред собом. Капетан Нобило је брзо издавао наређења крманошу. Одлучивали су секунди: брод је био окренут ветру левим боком и зато га је сместа прамцем требало усмерити према њему. Сиреном је даван аларм. Крманош је чинио све како би окренуо брод,

Преживела је драму: Аленка Ранчић данас

али узалуд — ветар је био јачи од крме!

Тринаест часова и дванаест минута. Нови налет ветра, овога пута стравичан, као од шале је нагнуо „Ниш" на десну страну. Брод је просто легао на бок, попут суда заграбио воду и одмах се вратио у нормалан положај. То је било кобно. Од тог часа „Ниш" је живео само још тридесетак секунди. За преко стотину путника то су били тридесет секунди ужаса!

Вода је јурнула у просторије брода. Запрепашћени путници који су управо устајали са пода на коме су се нашли кад се брод нагнуо, панично су појурили према малим и тесним вратима. Јачи су газили слабије, а свако настојао да рукама грчевито прокрчи себи пролаз. Неки су почели да се провлаче кроз округле прозорчиће, мало их је успело у томе. Уз крике и запомагање, несрећни људи у салону претворили су се у живо клупко.

А онда је настао мрак. Брод „Ниш" потонуо је и легао кобилицом на дно тако рећи у трену. За собом је у грозну смрт одвукао преко седамдесет путника!

БОРБА ЗА ЖИВОТ

Аленка Ранчић је тога била свесна тек кад се нашла дубоко под водом. У ушима је осећала страшан притисак. У магновењу је схватила да је срећна околност што је седела поред врата, али како је прошла кроз њих то није знала. „Морам што пре на површину, морам да останем жива, сутра имам испит" — бубњало јој је у глави. Била је добар пливач.

Испливала је и дубоко удахнула ваздух. Олуја је беснела. Погледала је около. Један бродоломник пливао је са неком корпом на себи којом се штитио од удараца града, други је лежао на дасци са шеширом на глави! Тај је упитао:

— **Умеш ли, девојко, да пливаш!?**

— **Умем!** — одговорила је. — **А ви?**

— **Не, али ћу да веслам!**

Они који су као и она испливали, батргали су се по води и дозивали помоћ. Још је било мрачно па нико са обале није видео несрећу.

Аленка је с другом испливала код неког шлепа у близини Небојшине куле. Били су први који су се докопали обале. На шлепу су их гледали као сабласти. За њима је испливала и једна девојка. Неколико тренутака је стајала а затим се окренула према Дунаву, погледала га и срушила се. Била је мртва! Неки мајор спасао се пливајући једном руком. У другој је носио дете. Тек на обали видео је да дете није његово. Његова жена и дете потонули су са бродом.

Аленка је с другом пожурила у Капетанију. Обавестили су надлежне да је малочас потонуо „Ниш" и да су они путници са брода. Видећи млади пар сав мокар, у Капетанији им нису веровали.

— **Хајдете ви лепо кући у Земун, олуја се смирила, ево сад баш полази брод!** — испратили су их.

Двоје младих су послушали. Као да се ништа није догодило, мирно су сели у брод „Загреб" и поново кренули у Земун. На месту где је „Ниш" потонуо налазили су се чамци са околних шлепова и вадили из воде страдалнике. Капетан „Загреба" тек тада је поверовао Аленки да је „Ниш" потонуо; Дат је аларм.

Следећег дана изјутра дизалица „Соча" извадила је потонули „Ниш". Био је неоштећен. Сцена у салону била је ужасна: испружене руке људи, згрчени прсти, деформисана лица, поцепана одећа...

Следећих дана патролни чамци и рибари тражили су преостале лешеве по Дунаву. До 12. септембра број утопљеника попео се на — 77! Спасло се око тридесетак путника. Специјална комисија повела је истрагу и утврдила да је узрок несреће елементарна непогода.

Аленка Ранчић је дан после спасења отишла на пријемни испит и положила га. До Београда је путовала бродом, а на пријемном казивала текст Островског. Био је то монолог из — „Олује"!

Миленко Тодоровић

ГРАДОВИ МУЗЕЈИ

САМАРКАНД

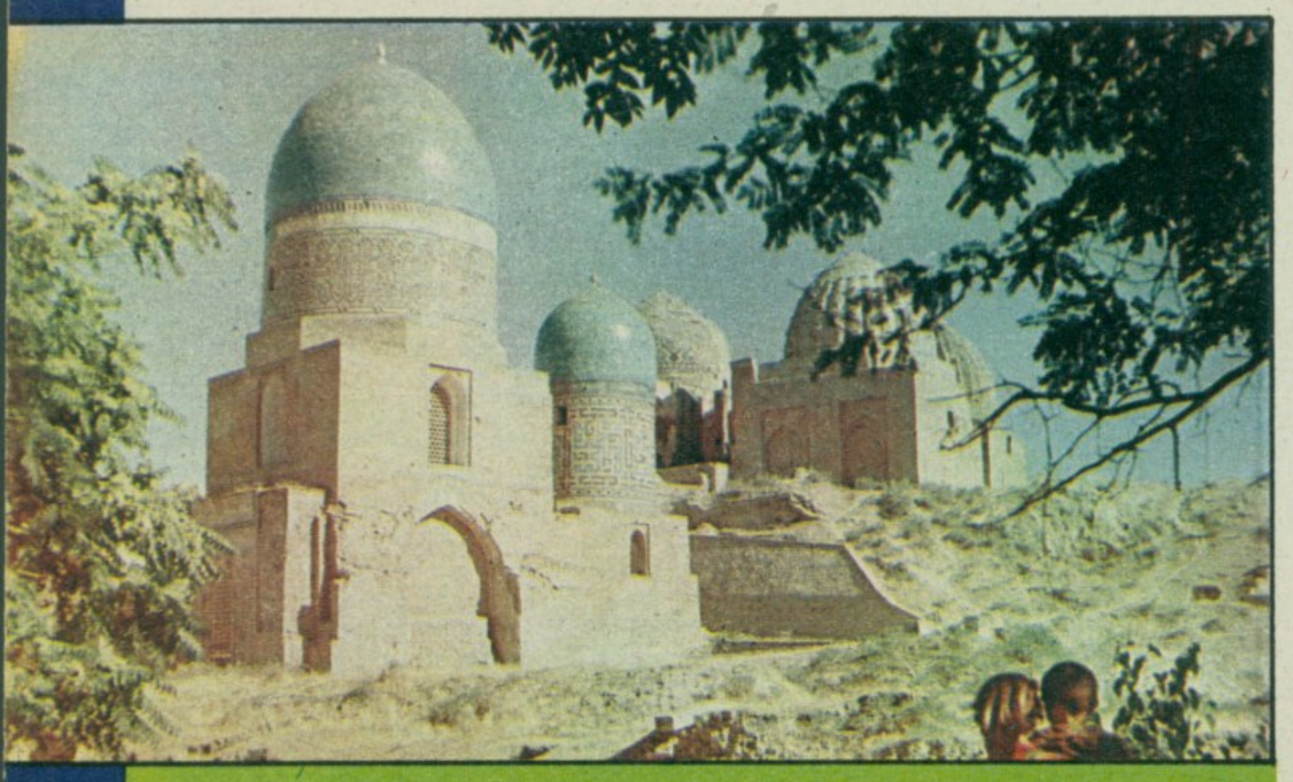

НА ИСТОКУ - РИМ

На путу за Индију, 329. године пре н. е, Александар Македонски је застао пред Самаркандом и, како бележе његови савременици, ускликнуо: »Све што сам слушао о лепотама Самарканда, све је истина, с изузетком што је он далеко величанственији него што сам могао и да претпоставим«. Међутим, то га није спречило да га разори. А »Рим Истока« се ипак увек дизао из пепела, као феникс.

П. Милатовић

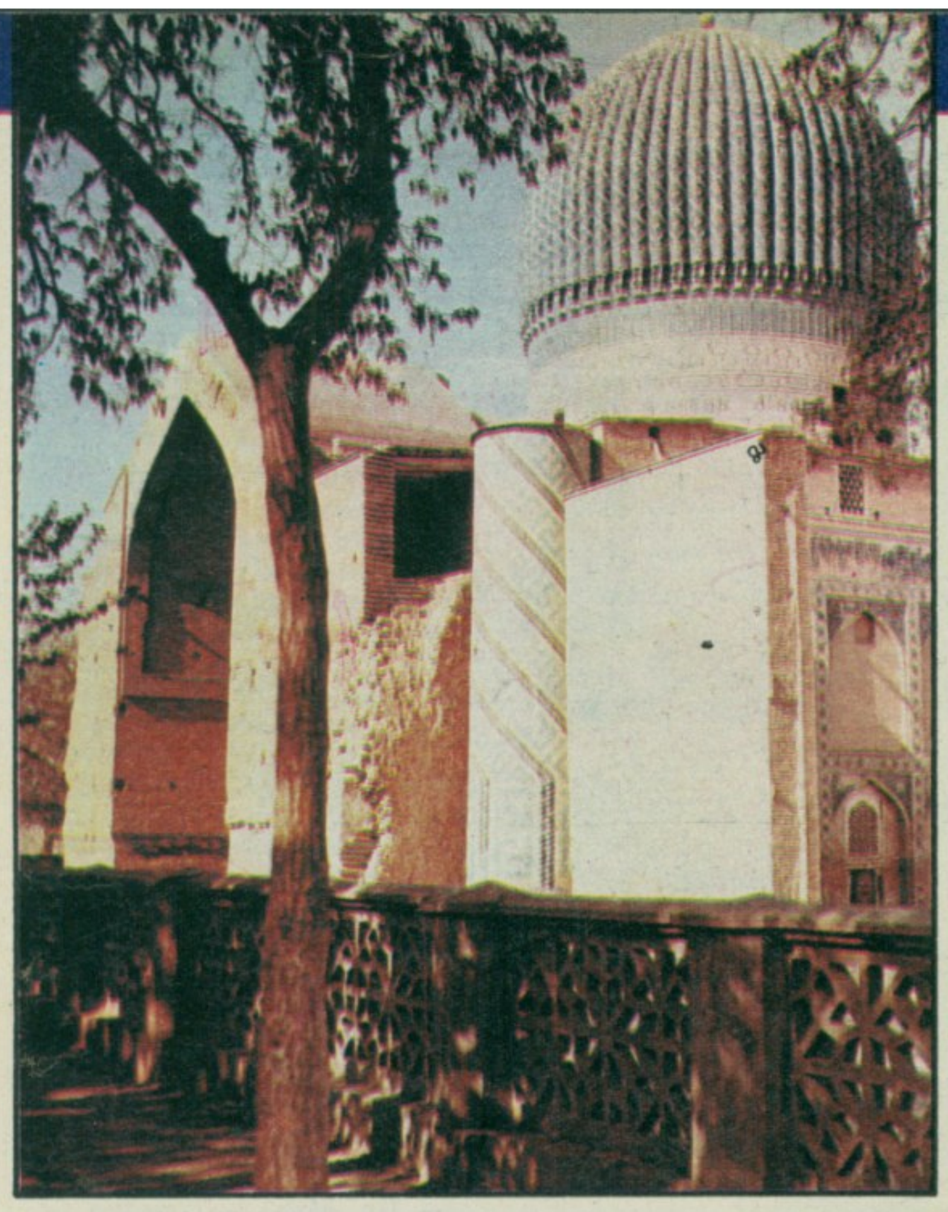
НИ КОЊА ДА НАЂЕШ — Један од најстаријих градова Средње Азије — Самарканд — у античкој литератури помиње се као Мараканд, односно главни град персијске провинције Согдијане. Подигнут недалеко од свог далеког претка Афрасибе, Самарканд је упамтио и коњанике Александра Македонског, јурише арапских освајача, бес Џингис-кана. А „Рим — Истока", како су га још називали, за време Тимура Ленке, од 1369, постаје престоница огромне империје хромог владара. То је и златни век града на реци Зеравшан, а „Гвоздени Тимур" околним селима даје имена Дамаск, Багдад, Каиро... У град се доводе робови уметници, архитекте, каменоресци, калиграфи. Подижу се грандиозна здања, а околни вртови толико су пространи да се, записали су летописи, коњ изгубљен у њима могао наћи тек после месец дана. И поново је Самарканд рушен и подизан да би 1868. коначно постао руски...

БЕЗГЛАВИ КУСАМ — Изузетан меморијални архитектонски ансамбл Шахи Зинд, на тацичко-персијском „живи цар", саграђен је у 11. и 12. веку, поред тобожње гробнице Мохамеда Кусама ибн-Абаса, Мухамедовог брата од стрица. За време једне од многобројних молитви клечао је Мохамед Кусам, каже легенда, са својим следбеницима кад је наишао непријатељ. Изненађени и немоћни, верници су до једног посечени. Ни Кусам није поштеђен. Међутим, није ни без главе хтео да се преда непријатељу. Дохватио је одрубљену главу и са њом побегао у бунар. Одатле је, наставља предање, стигао у рај где је и данас. Ако је Кусам и „безглав" успео да побегне непријатељу, грађевине ансамбла нису одолеле најезди монголских хорди. У време процвата Самарканда, под Тамерланом и Улуг-бегом, Шахи Зинд је обновљен и до данас је сачувано 13 маузолеја.

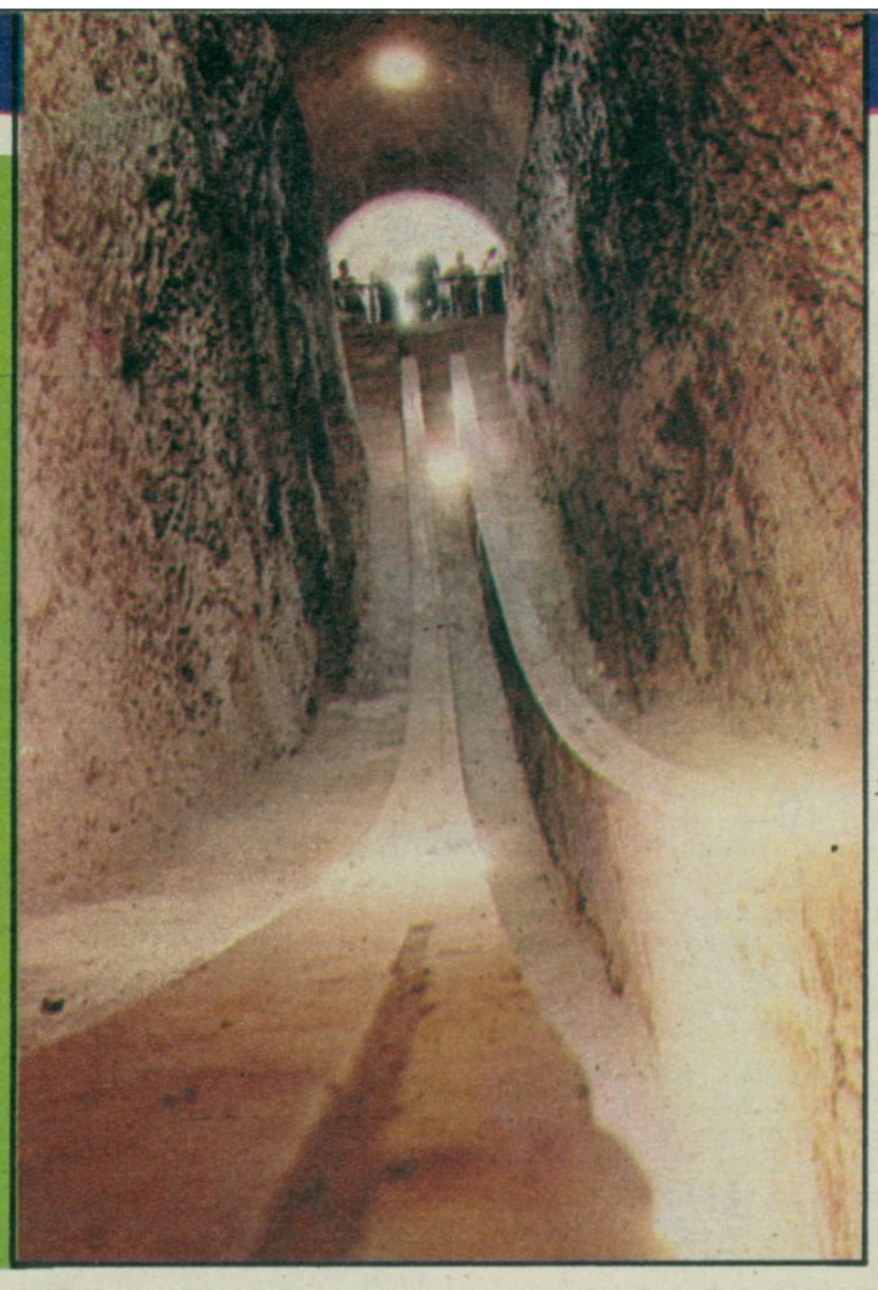
ЉУБАВ, АХ ЉУБАВ... Грандиозна џамија Биби Ханим, подигнута 1404, бацала је, како је записао један савременик, са висина својих минарета горди изазов свету. Међутим, ни то је није спасло судбине већине грађевина Самарканда — срушена је да би касније, под окриљем ОУН, била донекле реконструисана. А Биби Ханим је, казује легенда, била највољенија од свих Тимурових жена. Желећи да обрадује свог господара који је био на једном од многих освајачких похода, одлучила је да подигне дотад невиђену џамију. И све би било како треба да се главни неимар није страсно заљубио у прекрасну принцезу и, да би што дуже био у њеном присуству, смишљено одлагао радове. Како се повратак Тимура ближио, Биби Ханим је попустила и дозволила да је неимар пољуби. Моћни владар се вратио и одушевио здањем. Али, на лицу Биби Ханим спазио је траг усана и закључио да му је била неверна. Заповест је била страшна — принцеза мора да се баци са врха џамије и ако остане жива, повероваће да је невина. А принцеза је била и довитљива. Дворкиње су јој обукле све хаљине које је имала да би, како су рекле господару, лепотица била још лепша. Хаљине су ублажиле пад и принцеза се спасла.

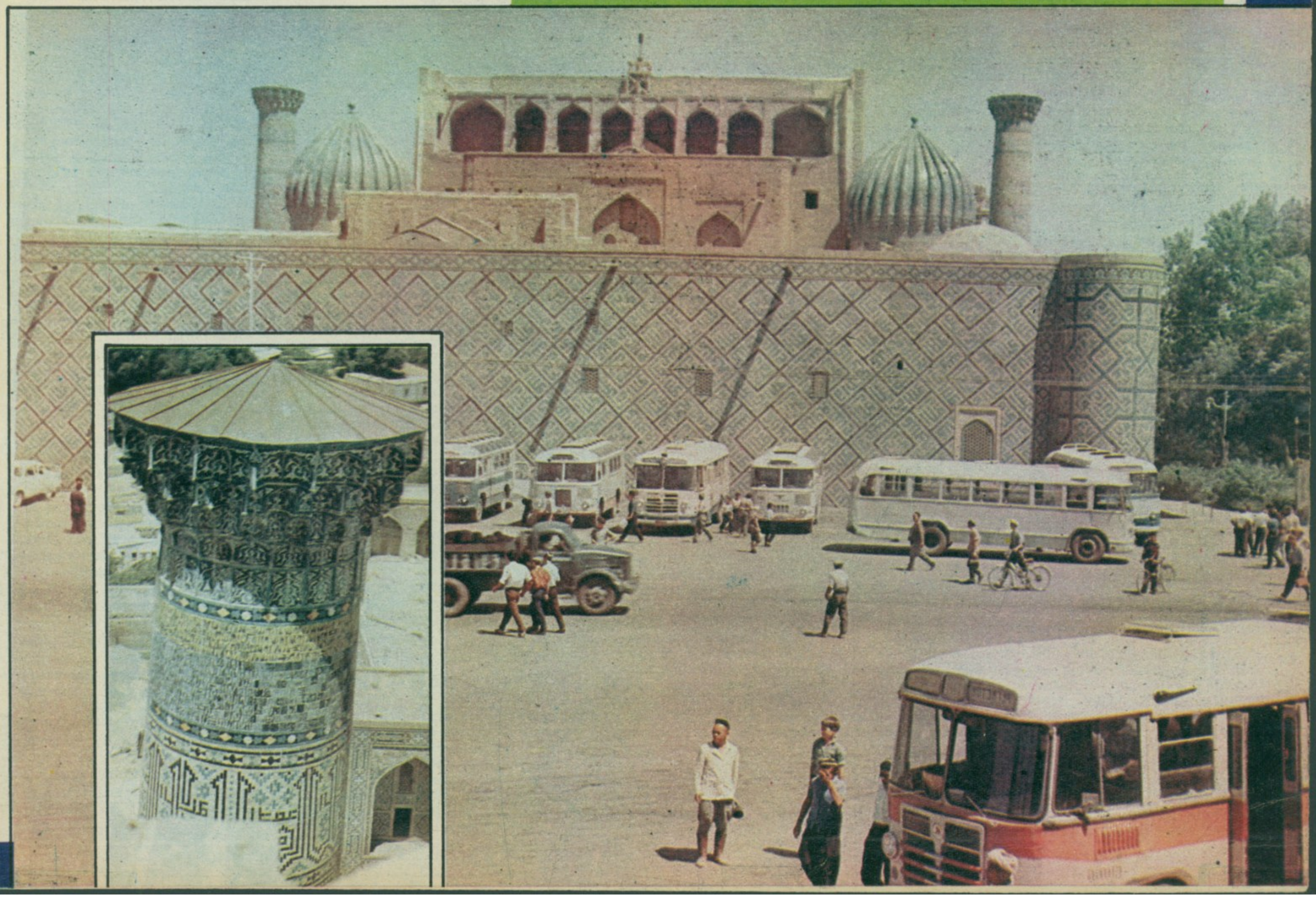

ОД КОСТИЈУ ПОРОБЉЕНИХ НАРОДА — Хроми владар (ленк значи хром) доводио је у своју престоницу хиљаде заробљених уметника и научника. Град је растао „од костију поробљених народа“ да би се у њему решавале судбине народа и земаља. Из њега је Тимур кренуо и у победу код Ангоре (1402) где су, поред турског султана Бајазита, као вазали, учествовали и српски феудалци Лазаревићи и Бранковићи. Међутим, планове да освоји Кину предухитрила је смрт (1405). Потомци су престоницу пренели у Бухару, а у Самарканду, у Гур-емиру, гробу господара, и данас је остао маузолеј Тимура и његових наследника.

ПОГЛЕД У НЕБО — За време Улуг-бега, унука Тамерлановог, Самарканд постаје и средиште азијске културе. Поета, историчар и астроном, Улуг-бег је у близини Самарканда изградио велику опсерваторију. Са највећим умовима тога доба, саставио је надалеко чувену „Књигу звезданих таблица“. Здање се, кажу археолози, уздизало до висине данашње десетоспратнице. Међутим, завера Улуг-беговог сина Абдул-Латифа не само да је коштала главе великог астронома, него је разорена и опсерваторија. Верски фанатици су у бесу пијуцама, полугама па и ноктима скидали камен по камен, па кад је дошла ноћ на земљи не беше ни трага од храма науке. Касније су темељи откопани.

ТРГ ЗА СВЕЧАНОСТИ — Многи градови Средњег истока у свом окриљу имали су регистан — свечани трг. Најпознатији је, свакако, овај у Самарканду који је почео да се подиже још у првој половини 15. века. Тада је израсла и чудесна Улуг-бегова медреса, конак, караван-сарај Мирзај, џамије Омара, Мухамеда и Алика. Временом, овде су подизана и друга монументална здања (слика у углу, минаре медресе Шир Дор из 17. века) тако да Регистан, окружен трима медресама, представља највећи домет уметности и културе феудалне средњовековне архитектуре Средње Азије.

ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ

НЕЗАМИСЛИВО БЕКСТВО

ЗА ВРЕМЕ БОРБИ ПРОТИВ РОМЕЛОВОГ АФРИЧКОГ КОРПУСА ДВА БРИТАНСКА ПИЛОТА ИЗВЕЛА СУ ГОТОВО НЕВЕРОВАТАН ПОДВИГ ЗА КОЈИ ЈЕ ЈЕДАН ОД ЊИХ ОДЛИКОВАН И — КАЖЊЕН ЗАТВОРОМ.

Капетане Барни! — сувоњави пуковник Сајмонс врхом дугачког штапа дотакну једну тачку на карти Северне Африке. — **Ромелов Афрички корпус и даље напредује према Бенгазију и Тобруку. Његова тенковска колона креће се ноћу, а изјутра у четири сата заустављa се и камуфлира. С вашом ескадрилом ударићете сутра у четири по тенковима! У време када се зауставе, а пре него што успеју да се маскирају... То је све, капетане Барни!**

— **Разумем, сер!** — командант ескадриле уз лаки наклон принесе два прста слепоочници и гипким корацима оде из штаба.

Сутрадан, у јунско пре подне, осам „харикена" с ракетама под крилима парало је ваздух над црвенкастим либијским песком. Капетан Барни водио је ескадрилу у бришућем лету како би је непријатељ што касније уочио.

Капетан Барни бацио је поглед на часовник. Осећао је како му се нерви све више затежу. Прошло је пет минута од тренутка кад је, према подацима обавештајног официра, требало да угледа тенкове, а под крилима његовог авиона промицао је само песак.

— **Проклетник! Не зову га узалуд „пустињска лисица"!** — помисли Барни, па гласно рече у ларингофон: **Момци, командант јавља! Попећу се мало да видим има ли уопште „фрицева" у овом одвратном песку!**

Челни авион пропе се и полете увис. Истог часа из песка се осу пальба из стотине противавионских топова.

Ромел је, предосећајући напад, наредио да се тенкови укопају сат раније него иначе. Око капетана Барнија расцветавали су се бели облачићи флака.

— **Пажња!** — огласи се командант преко радио-везе. — **Тенкови укопани у песак с обе стране пута! Противавионска на челу и на зачељу. Прва четири авиона: удар по тенковима! Остала три: за мном, на топове!**

САМ УСРЕД НЕПРИЈАТЕЉА

Први су на тенкове напали „харикени" Ричарда Баријa и Мака Мориса, двојице нераздвојних другара још од школских клупа који су се одмах по избијању рата заједно као добровољци јавили у РАФ.

Бари је у песку спазио жуту цираду и топовску цев која извире из њега. Остали део тенка, све до три четвртине куполе, био је закопан у песку. Пилот се сјури на замаскирану машину. Кад је у нишану заиграла цирада, Бари притисну два дугмета на обарачу и две од осам ракета под крилима фијукнуше према циљу. Пилот истог часа повуче команде на себе и пропе се у окомитом виражу да би избегао убитачно дејство експлозије. Бари баци поглед надоле: пред носом тенка дизао се из пустиње гејзир црвенкастог песка.

— **Доврши га, Мак!** — викнуо је преко радио-везе. — **Био сам прекратак!**

Мак Морис сјури се у ниском лету на тенк који је сада до половине вирио из песка. Фијукнуле су и његове две ракете. Из песка је букнуо пламен, а гвоздени делови панцера летели су на све стране.

Два пријатеља су, летећи један за другим, описала широк круг и поново, у бришућем лету, јурнула на тенкове. Противавионска је бесомучно тукла, али они се на то нису осврtали. У другом налету уништили су још једно оклопно возило.

У трећем налету пета и шеста Баријева ракета промашиле су циљ. Ни Морис није био боље среће. Његова пета ракета само је мало потресла тенк, а шеста га сасвим промашила.

У четврти напад Бари је кренуо ван себе од беса.

— **Овога пута претворићу те у струготину!** — викнуо је летећи на висини од свега педесетак метара. — **Овог пута си готов!**

Избацио је две последње ракете, нагнуо авион на крило и повукао га увис. Секунд-два касније „харикен" као да је застао, страховито се затресао, полетео још мало нагоре, онда пао у ковит. Бари је био свестан шта се догодило: у бесу је напао са недозвољено мале висине и није могао да избегне експлозију сопствених ракета.

Пилот је повукао ручицу и одбацио поклопац кабине. Употребио је сву снагу да би се против страховитог притиска ваздушне струје извукао из седишта и бацио у дубину. Падобран се отворио тек на тридесет метара висине. Пилот је поскочио на гуртнама, а затим свом силином тресnуо у тврди песак. Дошао је к свести тек кад је купола ношена ветром почела да га вуче по шиљатом камењу дуж пута.

Погледао је око себи и уверио се да је пао усред немачке колоне.

ТО ЈЕ САМОУБИСТВО

Лева ногавица Баријевог комбинезона била је раздерана читавом дужином, а из колена му је текла крв. Осећао је страховите болове у крстима. На небу су се још вртели „харикени" смењујући се у нападима на тенкове и артиљерију. Неколико Немаца трчало је с упереним пушкама према оборeном, повређеном пилоту. Бари је већ видео себе са заробљеничким бројем на рукаву у неком немачком логору.

У тај мах изнад Баријеве главе прохујао је један „харикен" обасипајући Немце митраљеским зрнима. Немци су заборавили на Барија и потражили спас у рупама поред пута.

„Харикен" се врати летећи три-четири метра над друмом. Пилот је махао руком, Бари је пропознао Мориса. У магновењу је схватио шта пријатељ намерава: слетеће!

— **Не, Мак!** — викнуо је избезумљено. — **То је самоубиство!**

„Харикен" се опет вратио. Летео је минималном брзином, а точкови су му готово додиривали друм. Бари се диже и потрча. Нога га више није болела.

„Харикен" се зауставио на друму. Мак је из кабине руком дозивао друга. Зрна из немачких пушака, машинки и митраљеза фијукала су око његовог авиона, а поједина му решетала труп и крила.

Бари је дотрчао до авиона баш када су топови почели да га обасипају пальбом. Оборени пилот попео се крајњим напором на крило. Мак га је зграбио за крагну и некако га увукао у тесну кабину у којој је било места само за једног човека.

Мак Морис притисну папучицу за гас до даске. „Харикен" је поскочио и појурио између тенкова.

Бари стегну зубе, пружи руку и притисну окидач митраљеза. Док је Морис, грчевито стежући команде, повећавао брзину, Бари је насумице сипао рафале.

Најзад се „харикен" одвојио од тла, винуо се на лево крило и у оштром луку одлетео увис.

Увече, пред постројеним пилотима ескадриле пуковник Сајмонс позвао је Мака Мориса да иступи.

— **За подвиг који сте извели јавно вас похваљујем!** — рекао је. — **Предложићу вас и за одликовања: за Ратни крст!**

— **Захваљујем вам, сер!** — устобочио се Мак Морис.

— **То није све!** — хладно настави Сајмонс. — **За кршење летачко-борбених правила, за неодговорно ризиковање авиона кажњавам вас са три дана затвора! Јавите се дежурном!**

— **Захваљујем, сер!** — још једном рече Мак Морис.

А. Р.

DIK BROWNE ХОГАР СТРАШНИ

ВЕЛИКА ТАЈНА ХУШЊАКОВСКЕ ПЕЋИНЕ

Крочивши у шпиљу, искусни палеонтолог одмах је запазио да камење разбацано по песку није обично, већ обрађено људском руком, да кости и фосилни остаци припадају — човеку и животињама каквих у том крају давно нема... Био је на прагу открића.

Када су у земљи ископали дубоку јаму и у њу ставили оштро коље шиљака окренутих нагоре, затим све прекрили грањем, необични ловци ћутке су се удаљили од ове замке и сакрили у оближњој шуми.

Стаза на којој су ови људи обрасли длаком, високи око 160 сантиметара, поставили замку за ловачки плен била је свакодневна путања носорога према појилу. Иако су била на врло ниском степену интелектуалног развоја, још полузвери и људождери, ова бића добро су знала да клопку огромној, снажној и опасној животињи као што је носорог поставе управо на месту где је виђају сваког дана.

У сутон се зачуо топот и тутањ, а онда се из густог шибља, жедан и блатњав, појавио носорог. Већ следећег тренутка ова кратковида грдосија је, уз бесно фрктање, пала у смртоносну замку.

ЗА ВЕЧЕРУ — НЕПРИЈАТЕЉИ

Тишину сумрака одједном су нарушили дивљи крици скривених ловаца... Носећи примитивне батине и секире, у расцепљену мотку утиснуто и ликом привезано камење, гладни и прозебли, ови преци данашњих људи почели су да на беспомоћног носорога бацају камене громаде, па њеве и запаљену луч. Ускоро је неколико хиљада килограма тешка животиња лежала бездушно.

И док је двадесетак голих ловаца покушавало да је извуче са дна јаме, урличући, изненада се појавила непријатељска ловачка група која је живела на другој обали оближње реке.

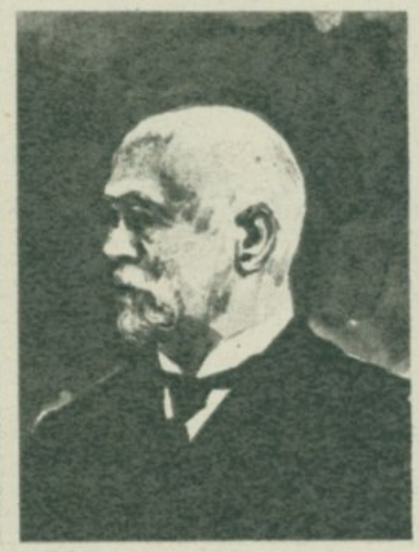
Примитивно оруђе којим се до малопре нападало на носорога сада је бранило ловину, разносило противничке лобање, секло руке и ноге. После бучног и крвавог боја, на попришту су као победници остали ловци који су поставили замку. Али, носорог, изобиље меса, сланине, коже и костију, није био њихов једини плен: у пећину надомак реке понесени су и лешеви убијених непријатеља.

Исте вечери, док су гладне звери завијале недалеко од шпиље обасјане светлошћу огња, ловци су, са чопором жена и деце, испекли и појели и носорога и своје непријатеље, који се изгледом и начином живота уопште нису разликовали од њих!

А после око 150 хиљада година, један научник је целом свету јасно предочио давну слику о животу наших предака, одредивши непобитно њихово место у сложеној еволуцији човека. Био је то чувени палеонтолог Драгутин Горјановић-Крамбергер који се откривањем фосилних остатака дилувијалног човека из шпиље Хушњаков брег код Крапине сврстао у ред знаменитих научника.

МУЗЕЈ У ОБУЋАРЕВОМ ДОМУ

У загребачкој Дугој улици број 48, у приземљуши које више нема, рођен је 25. октобра 1856. године син обућара Матије Крамбергера. Родитељи су му дали име Драгутин.

Драгутин Горјановић-Крамбергер чије је откриће био први материјални доказ у свету Дарвиновом »Пореклу човена«.

Драгутин је још као дечак на излетима око Загреба, у растреситом стењу, проналазио фосилне остатке риба и биљака. Чудећи се облицима и окамењености ових прастарих остатака, дечак је почео да их скупља. Временом је у кући имао прави мали музеј разноликих фосила. Тада ми се, можда једини пут у радом испуњеном животу, осмехнула срећа, и то је било одлучујуће.

Један од Крамбергерових суседа у Дугој улици био је и Славољуб Вормастини, препаратор у Хрватском народном музеју. Уочивши дечакову склоност ка природи и изучавању старина, почео је да малог Драгутина води у музејске дворане и научне излете далеко од града. И сам заљубљеник у природу, остатке из давних времена и музеологију, Вормастини је помогао дечаку да класификује и среди мали кућни музеј. Драгутин је био срећан а његовом образованошћу мајка је била и те како поносна.

Међутим, то радосно доба није трајало дуго. Школе су биле ретке, школовање врло скупо, а породица обућара Крамбергера сиромашна. Ипак, Драгутинова жеђ за науком и учењем била је јача од ових недаћа.

После основног школовања, нестрпљив да сачека отварање Свеучилишта у Загребу, младић полази на школовање ван своје земље. После студирања у Цириху и Минхену, докторирао је 1879, као двадесет трогодишњак, у Тибенгену, тезом „Прилог познавању фосилних риба Карпата".

Међутим, млади научник, иако изврсно школован и са изванредним квалификацијама које је стекао на познатим европским универзитетима, није могао брзо и лако да добије запослење у родном Загребу. Тек у минералошком одељењу Хрватског народног музеја, чији је управник био професор минералогије и геологије Ђуро Пилар, Крамбергер је успео да се запосли као чиновник, и то хонорарно. Угледни научник Пилар одмах је уочио да је млади доктор наука изврстан познавалац историје а нарочито палеонтологије и зато води дугу и упорну преписку са старешинама у Будимпешти да младић добије стално запослење. Тек је 1881. године Висока краљевска земаљска влада одобрила Крамбергерово запослење за сталног службеника у овом музеју.

Иако му преци потичу са Рајне, Драгутин се увек осећао Словеном. Вероватно је и то условило да тешко добије скромно запослење које је, сигурно, било далеко испод његових могућности и знања. Родољуб и рођени Загрепчанин, младић следеће године тражи да своје презиме Крамбергер промени у Горјановић. Аустроугарским властима се ово нимало није допало, али су ипак попустиле.

И мада није имао потпуне услове за рад, Горјановић се потпуно посвећује научним истраживањима. Објављује расправе о фосилним гуштерима са острва Хвара, фосилним китовима Хрватске и Краљске, фосилним слоновима Хрватске и Славоније... Као чаробњак, доктор Горјановић је почео да васкрсава давно изумрли свет, да

предочава наше крајеве онако како су изгледали пре неколико десетина хиљада година. А онда су му у руке доспеле чудне кости из крапинског краја.

ЧОВЕК КАО МАЈМУН

Године 1895, као већ признати шеф катедре за геологију и палеонтологију на загребачком Филозофском факултету, Горјановић је од крапинског учитеља Рехорића добио фосилне кости носорога и бивола. Заузет другим пословима, професор није стигао да у току следеће четири године оде на место где су кости нађене.

Претпоследња година прошлог века била је крунска рада овог научника. Када је отпутовао на терен, учитељ и становници показали су му брдо Хушњаково недалеко од реке Крапинице. Око 25 метара изнад реке налази се пећина у којој су нађене кости носорога и бивола. Њено дно било је прекривено дебелим слојем песка који су сељаци из околних места користили при зидању кућа.

Када је ушао у пећину, искусно око Драгутина Горјановића одмах је запазило разбацане комадиће дрвеног угља и остатке некадашњих огњишта. У близини огњишта убрзо је пронашао комаде камена за које би, вероватно, свако други мислио да је обично камење. Али, њихов изглед није преварио таквог палеонтолога као што је Горјановић: одмах је закључио да су ти комади обрађени људском руком! Видео је и остатке ватром нагорелих животињских костију, а онда и један људски кутњак.

„Цењени читалац може себи замислити“, писао је касније Горјановић, **„како ме је тај проналазак пресенетио (изненадио)! Та стајао сам крај прастарог човечјег насеља, какво још до онда није било познато у нашој домовини“.**

Када је исте године у извештајима Бечког антрополошког друштва објављен први Горјановићев рад о крапинском налазишту, цела научна Европа била је изненађена. Фосилни остаци неандерталског човека, који су пронађени у Немачкој 1856, дакле исте године када је рођен Драгутин Горјановић, дуго од неких научника нису признавани као доказ да су људи некада били по изгледу и начину живота ближи животињама него људском роду. Међутим, сада је Горјановић својим проналаском и научним образложењем непобитно доказао да су баш такви људи, наши далеки преци, некада насељавали готово целу Европу. Homo primigenius var. Krapinensis, како гласи научно име крапинског човека, био је чврст доказ. За кратко време он је победио и најсујетније научне кругове који нису хтели да верују да сви водимо порекло од човека сличног мајмуну.

ДОКАЗИ ЗА ДАРВИНА

Иако није пронашао ниједан цео костур крапинског човека, Горјановић је као искусан антрополог до детаља реконструисао његов изглед и начин живота. Homo primigenius био је врло вешт ловац, али је сакупљао и плодове и корење. Корачао је погнут у коленима, газећи спољном ивицом стопала. Палац на нози покретао је као ми данас свој на руци. Горјановић је утврдио да је овај прачовек умео трљањем два дрвета да добије ватру. Најзад, крапински човек живео је на просторима који су по рељефу и клими били сасвим другачији него данас.

Схватајући од почетка истраживања налаза из Хушњаковске пећине сву важност крапинског човека, Драгутин Горјановић је о њему написао шездесет пет радова. Али његово животно дело је „Дилувијални човек из Крапине у Хрватској“, написано на немачком језику. Ни то Горјановић није урадио случајно, нити се поводио за модом тог времена. Истичући свуда да је Словен и пишући на нашем језику, професор је ову монументалну антрополошку студију на немачком понудио целој Европи. И успех није изостао: најпознатији научници, међу којима је било и доскорашњих противника Горјановићеве тезе о развоју човека, сада су јавно изрекли похвале загребачком професору.

Бавећи се и хидрографијом, палеоклиматологијом, геолошком картографијом, палеонтологијом и палеонтропологијом, Драгутин Горјановић је постао члан најпознатијих научних установа и друштава у целом свету. Увек у покрету, необично ведар и зачуђујуће снажан и у поодмаклим годинама, Горјановић је умро 22. децембра 1936. године, од последица туберкулозе.

Његов проналазак крапинског човека и научни рад био је први доказ у целом свету да је Дарвин својим делом „Порекло човека“ био у праву. А недостатак материјалних доказа у овом познатом Дарвиновом спису ишао је наруку његовим противницима. После Горјановићевог рада било их је много мање.

И. Лончар

У НОВОМ. 20. БРОЈУ ЕНИГМАТСКОГ ЛИСТА

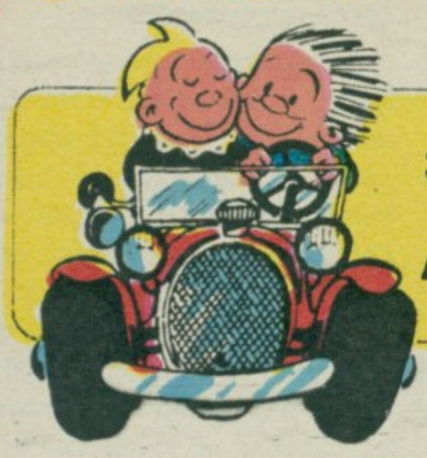
ПОЛИТИКА Мозаик ПОЛИТИКА Мозаик ПОЛИТ Моз

ПОРЕД УКРШТЕНИХ РЕЧИ – ВЕЛИКИХ И МАЛИХ, РЕБУСА, АНАГРАМА И ДРУГИХ ЕНИГМАТСКИХ ПРИЛОГА, ЗАБАВИЋЕ ВАС И РАЗОНОДИТИ РАЗНОВРСНЕ ПРИЧЕ, СТРИПОВИ, ХУМОР, ТЕСТОВИ, КВИЗОВИ И НИЗ ДРУГИХ ЗАНИМЉИВОСТИ

НЕ ПРОПУСТИТЕ ДА ПРОЧИТАТЕ:

- ИСТИНИТУ ЉУБАВНУ ИСПОВЕСТ ВЛАДЕ КАЛЕМБЕРА
- МАРЛОН БРАНДО: УМОРАН САМ, ПОВЛАЧИМ СЕ!
- НЕОБИЧНО СУЂЕЊЕ НЕМАЧКОМ ОВЧАРУ
- ОНО ШТО МОЖДА НИСТЕ ЗНАЛИ О ЗОРАНУ ЈЕЛИКИЋУ, ДРАГАНУ ТОДОРИЋУ и МИРЗИ ДЕЛИБАШИЋУ
- КАЛЕНДАР ДОГАЂАЈА
- ЗОРАН МИЛАНОВИЋ ИЗ КРАГУЈЕВАЧКЕ ГРУПЕ „СМАК“ НАЈАВЉУЈЕ: ЕТО НАС ОПЕТ
- МОЗАИК ПОЗНАТИХ

11

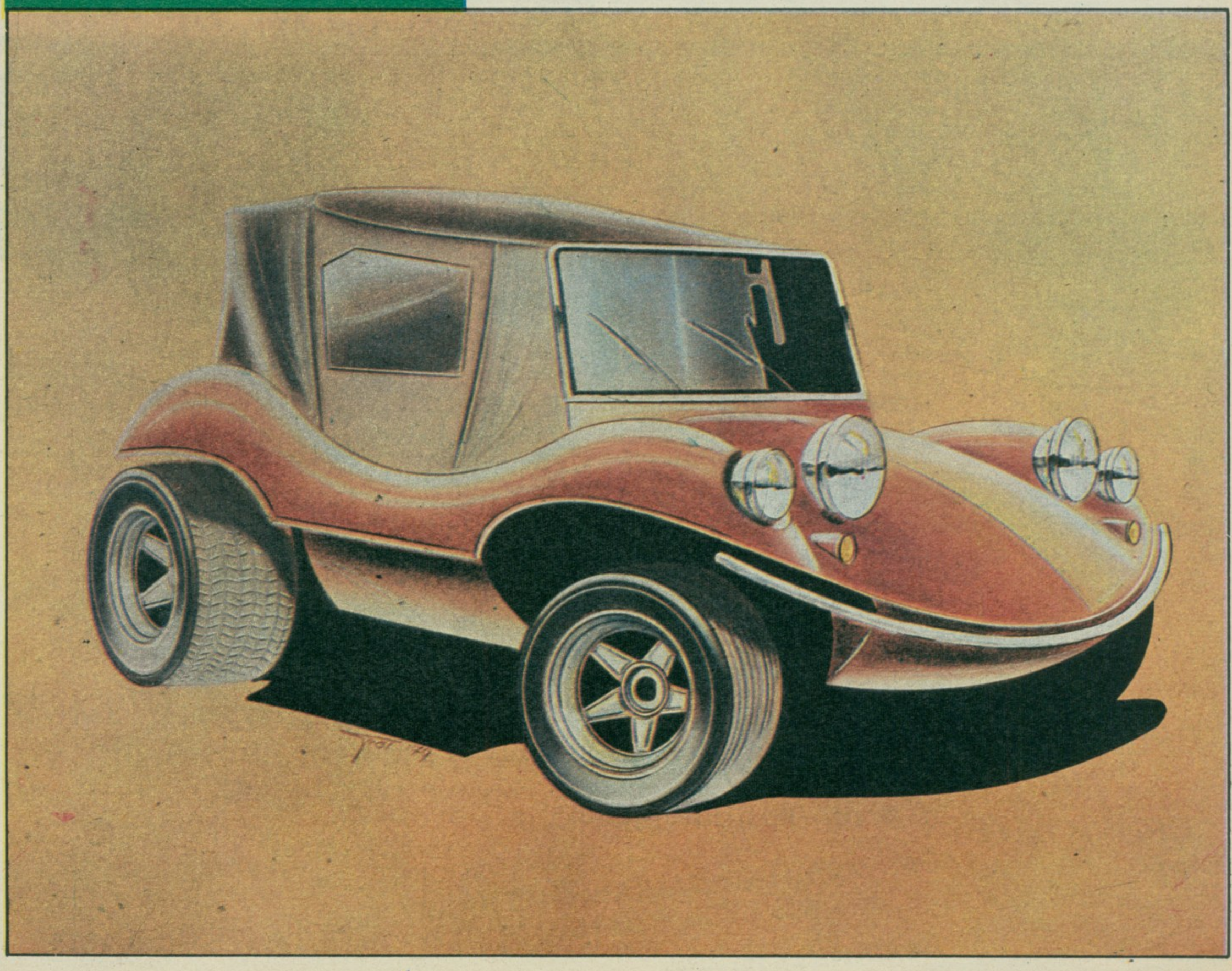

ЗАБАВНИКОВ САЛОН АУТОМОБИЛА

Пешчани инсект

БАГИ 1

МОМО — Ово је пример италијанског багија са изразито широким гумама које углавном користе тркачки аутомобили. Оваква тип багија може да се вози и по киши јер се, по потреби, дограђује и цирада-шатор.

МАЈЕРС МАНКС СР — Иако личи на нека серијска спортска кола, ипак је и он врста »инсекта«. Ово је тип багија чувеног проналазача Брјуса Мајерса и, за разлику од осталих, поседује врата која се продају као додатни део. Подвозје је од VW-бубе скраћено за 25 cm. На овај модел могуће је уградити четири типа мотора: »VW 1600«, »порше 911«, »форд V-4« и »шевролет V-6«. У продаји се може добити комплетан и у деловима, тако да га купац сам саставља.

Млади, и не само они, често се запитају шта је то у ствари баги? Преведено са енглеског Dune Buggu (ђун баги) значи пешчани инсект, а с гледишта аутомобилизма значио би отворени аутомобил који својим изгледом подсећа на укрштање џипа и спортског аутомобила. Првобитно је служио за вожњу по плажама јер је својим изгледом и конструкцијом био прилагођен баш том терену. Касније је баги са плаже „скочио“ на друм и одатле почео да се развија у разне врсте, па можемо рећи да постоје: баги за плажу, баги за слободно време, спортски баги, крос баги итд.

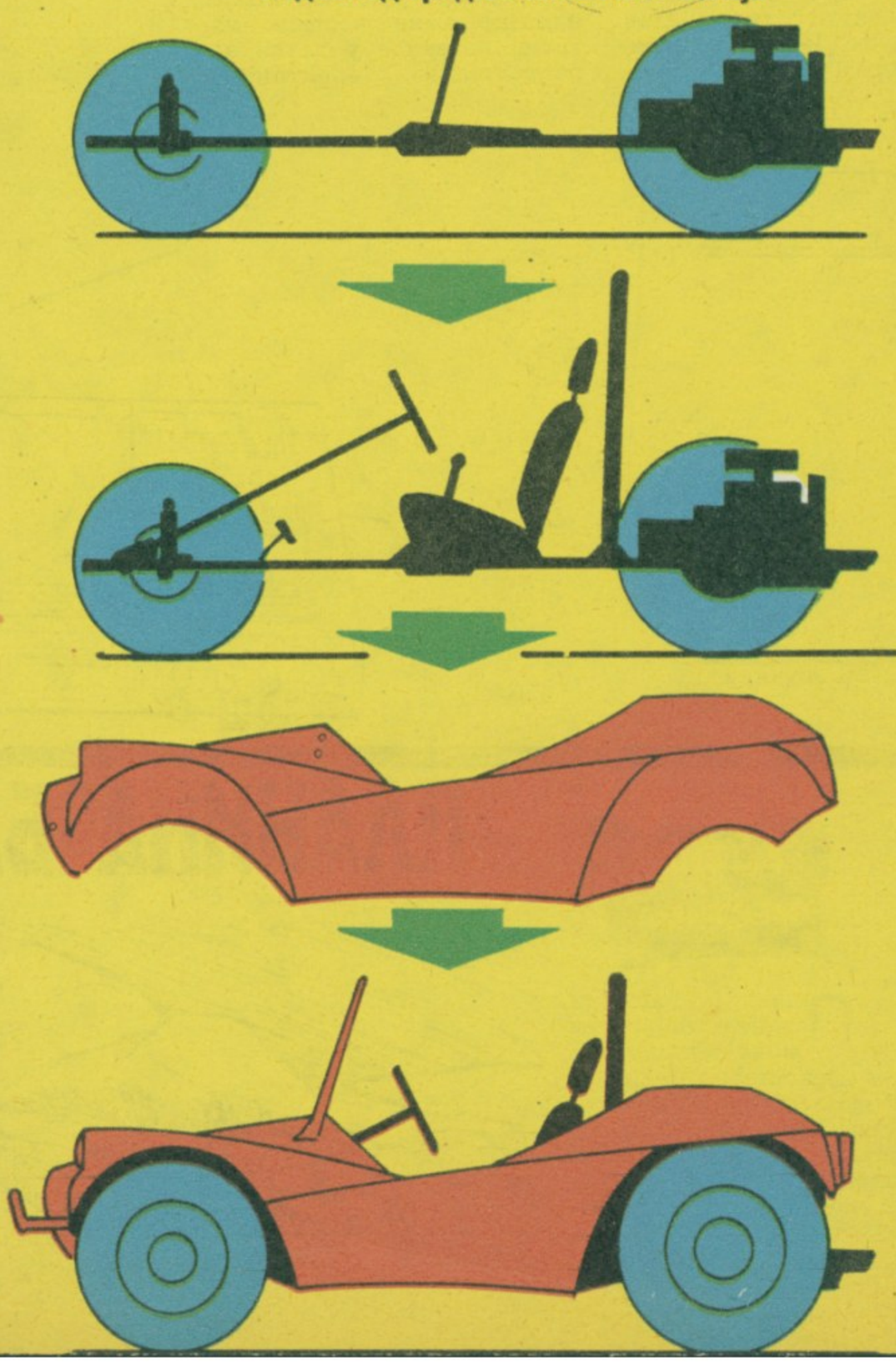
Баги се „родио“ у САД шездесетих година а конструисао га је извесни Брјус Мајерс.

Конструкција и израда багија у суштини је врло једноставна. На стару шасију VW-бубе, скраћену за око 30 сантиметара, монтирају се што је могуће шире гуме. У гипсу се обликује каросерија са што атрактивнијим облицима. На бази овог основног модела израђује се полиестерски (пластични) „негатив“ калуп који служи за израду „позитива“ каросерије. Каросерија се по могућству израђује из једног дела, највише из два која су обично атрактивних боја. После свих тих радњи каросерија се монтира на већ припремљену шасију, затим се уграђују седишта, инструменти, фарови, задња светла, жмигавци и цевни рам који служи као заштита у случају превртања. Врата не постоје. И — баги је готов.

Овај „модни крик“ шездесетих година сели се и на Стари континент и ускоро преплављује друмове. Идеје су се рађале тако да је настало више начина конструисања и, наравно, више модела багија. Један од најпознатијих и уједно и највећих произвођача у Европи је белгијска фабрика АПАЛ — она производи багије које свако може сам да састави.

Текст и цртеж: **Г. Гедл**

Редослед градње класичног багија

МУЗИ

Сасвим је могуће да би се творац грамофона Американац Томас Едисон изненадио када би му показали како његов изум данас изгледа. Јер, љубитељи добре музике (који уз то још имају и довољно пара) слушају своје омиљене мелодије преко тзв. музичког центра: грамофона, касетофона и радија који су повезани са моћним појачалима и звучницима.

Донедавно је звук снимаан и репродукован у моно-техници, али се сада све чешће примењује стереофонија и квадрофонија (четири звучника).

КАКО СЕ СНИМА ПЛОЧА

Када бисте грамофонску плочу посматрали под увећавајућим стаклом, видели бисте да су они узани канали на њеној површини лелујави. Игла апаратуре која их утискује у плочу-матрицу у студију за снимање вибрира под утицајем електричних сигнала које до ње преноси појачало, а у зависности од јачине вибрација и игла ће у плочу-матицу утиснути веће или мање канале. Електрични сигнали које игла прима преко појачала настају под дејством звука оригиналне музике снимљене на специјалну студијску магнетофонску траку.

Када ми пустимо плочу, грамофонска игла вибрира прелазећи преко утиснутих канала. Вибрације игле претварају се у оригинални звук — што су канали већи, то је звук јачи, што су они утиснути ближе један другом, то је звук виши. Код стерео плоча оба бочна зида канала изазивају вибрације које се, затим, преносе на одговарајући канал.

КАСЕТОФОН

Претечу данашњег касетофона, апарат који бележи звук на једну челичну жицу, конструисао је Данац Валдемар Пулсен још крајем 19. века. Заслуга за даљи продор у овој области припада Немцима који су тридесетих година овог века знатно побољшали квалитет и снагу магнетофонских трака.

Касетофони су по својој конструкцији далеко практичнији од старих типова магнетофона са котуровима код којих је увек постојала могућност да се трака прекине или склизне са котурова.

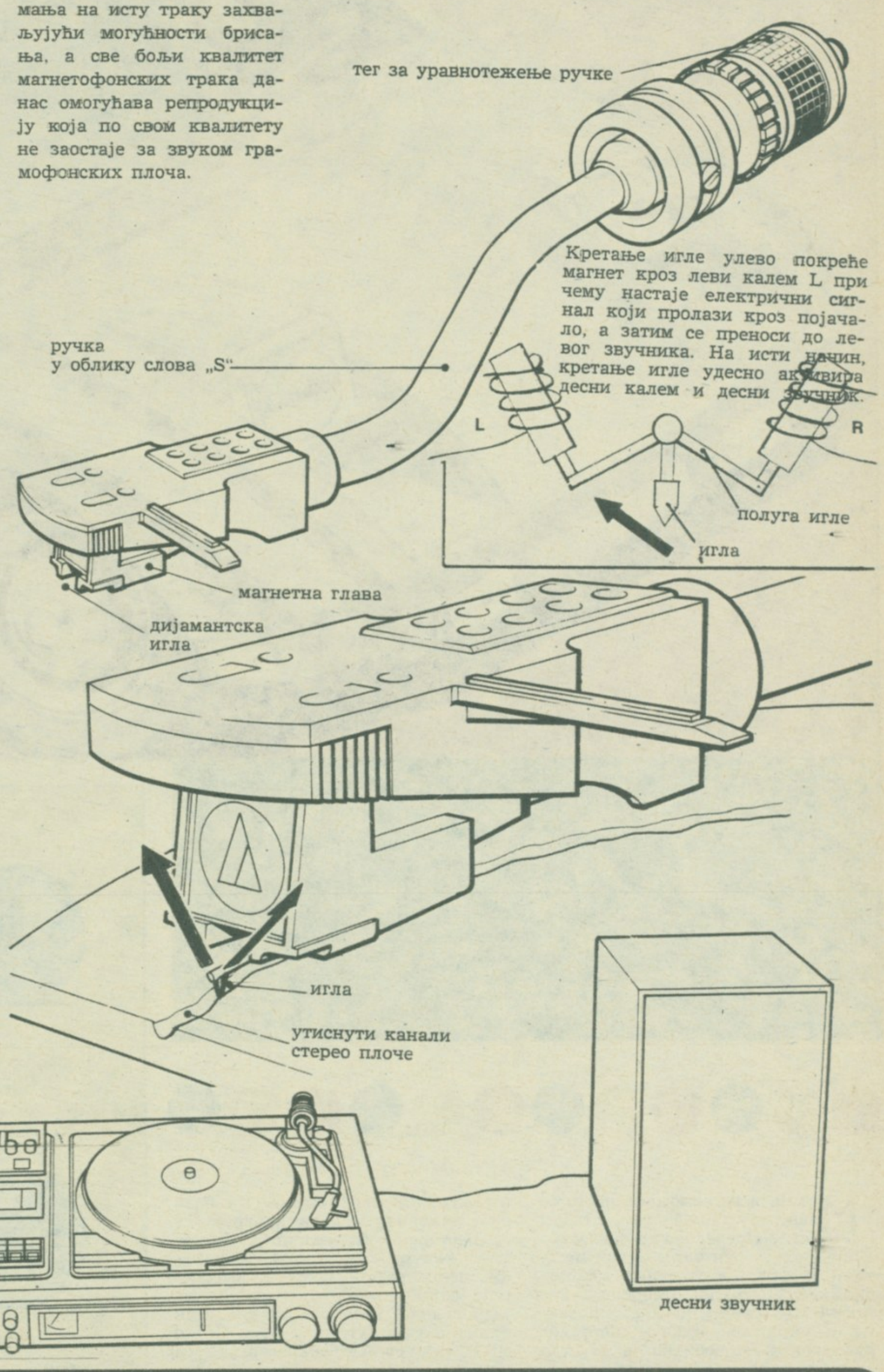
СНИМАЊЕ ЗВУКА НА МАГНЕТОФОНСКУ ТРАКУ

Свака пластична магнетофонска трака превучена је танким слојем металних честица (најчешће хром-диоксид и феро-кобалт) који се под утицајем магнетског поља лако намагнетишу.

Приликом снимања магнетофон претвара звук у електричне сигнале који прво пролазе кроз појачало, а затим се преносе до главе за снимање. Глава производи наизменично магнетско поље под чијим се утицајем врши намагнетисавање честица хром-диоксида или феро-кобалта на траци.

Приликом репродукције намагнетисане честице на траци изазваће у глави за репродукцију електричне сигнале — верне копије оних које је примила глава за снимање. Они се даље преко појачала преносе до звучника.

Предност касетофона је у томе што допуштају велики број различитих снимања на исту траку захваљујући могућности брисања, а све бољи квалитет магнетофонских трака данас омогућава репродукцију која по свом квалитету не заостаје за звуком грамофонских плоча.

ПЛАНИНА БАБА

ЛЕГЕНДЕ О МЕСТИМА

Планина Баба са својим највишим и најлепшим врхом Пелистером једна је од најлепших у Македонији. О њој постоје разне легенде. Једну од њих испричала ми је моја бака која живи у том крају.

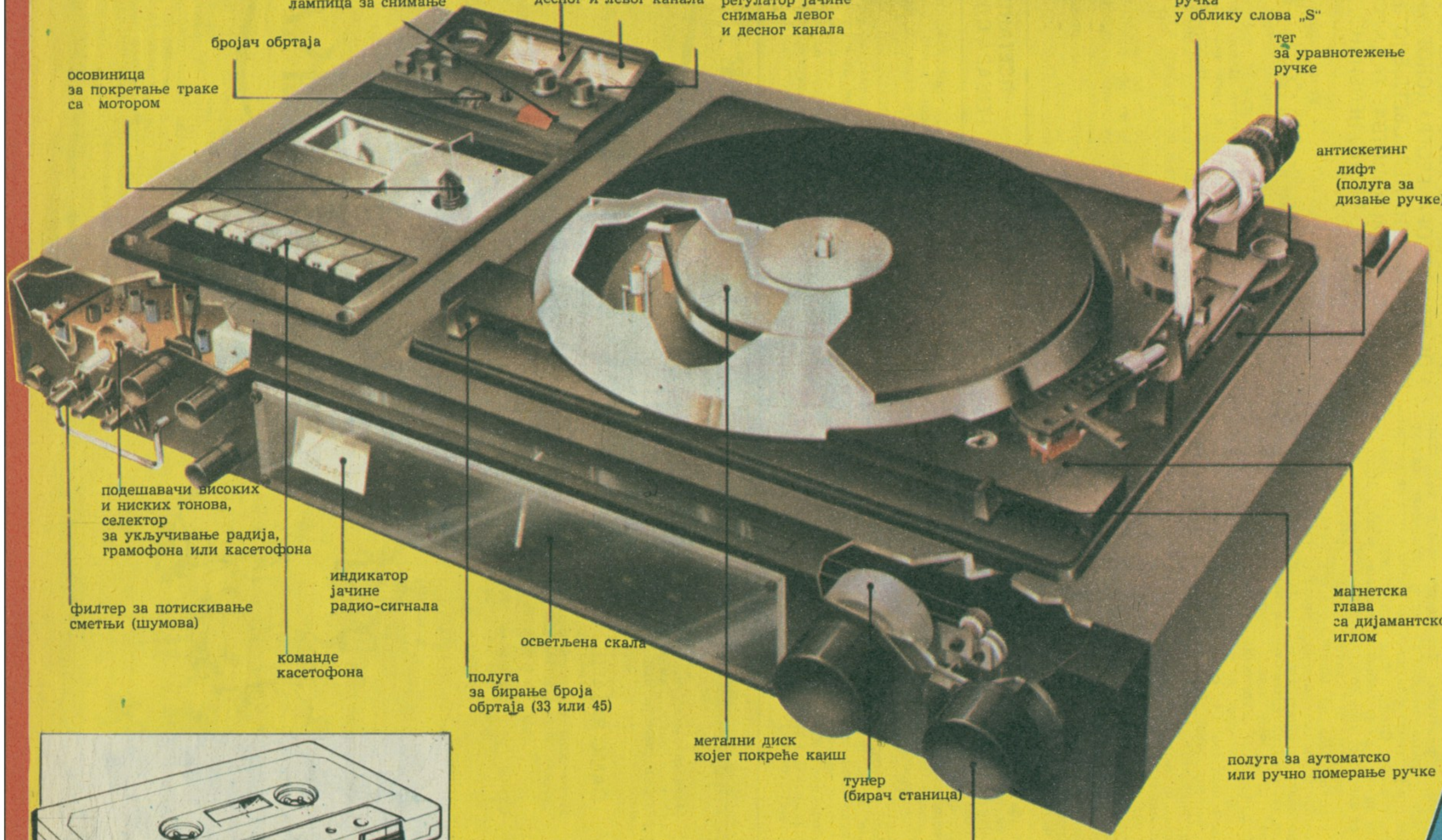
У подножју ове планине живело је и још живи много људи. Они су своје овце и козе напасали на зеленим ливадама и пашњацима. Тако је и једна бака имала пуно коза и сваког пролећа одводила их на испашу у планини. Тада је март имао 30 дана, а први април био почетак пролећа. Бака је једног првог априла заденула вретено о појас и кренула за козама у планину. Уз пут се обратила јарцу предводнику речима: „Хајде, кичо, у планину удри марта у брадину". Кад је март то чуо, страшно се наљутио и позајмио један дан од априла. Истог часа наиђе велика хладноћа, те се козе и бака окаменише.

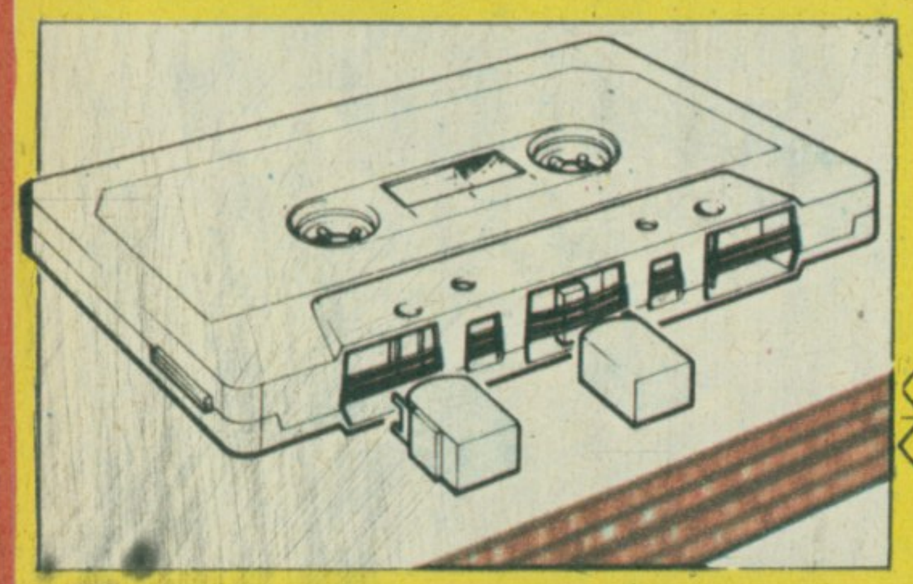
Од тада март има 31 дан, а планина се зове Баба.

На овој планини на врху још стоје скамењена бака и све козе.

С. Глигоровска

ЧИТАЛАЧКИ ДНЕВНИК

леви канал
страна 1
десни канал
леви канал
страна 2
десни канал

ЧУВАЈ ЧИСТА ЧИТАЛАЧКА РУКУ

Из бележнице криминалистичког инспектора

ЗАМРШЕН

ЧИНИЛО СЕ ДА ЋЕ УБИСТВО ЖЕНЕ УГЛЕДНОГ ПРОФЕСОРА БЕОГРАДСКОГ УНИВЕРЗИТЕТА ОСТАТИ НЕРАСВЕТЉЕНО ПОСЛЕ ЊЕГОВОГ САМОУБИСТВА. ТАДА СЕ ДОГОДИЛО НЕШТО НЕОБИЧНО.

Виши криминалистички инспектор Секретаријата унутрашњих послова Београда Срба Ристић са екипом нашао се пред вратима стана на четвртом спрату једне зграде у Улици Коче Капетана за неколико минута. Пријава коју је грађанин из суседне куће телефоном послао дежурној служби СУП-а видно га је узбудила.

Неколико пута је позвонио на врата, али нико није одговарао. Из стана се чуо само лавеж пса.

— **Отворите!** — наредио је Ристић сарадницима.

Кад су људи из екипе хрупили у собу имали су шта да виде: мушко тело висило је обешено конопцем о прозор.

— **Зашто, професоре?** — процедио је инспектор више за себе.

НЕДОРЕЧЕНА ОПТУЖБА

Сећање му навре. Професора је упознао пре неколико дана. Имао је лепу каријеру. Завршио је два факултета, докторирао у Француској, био је редовни професор једног београдског факултета, дописни члан Српске академије наука... Педесетогодишњак, средњег раста, стамен, обучен по последњој моди са „наполеон" фризуром. До изгледа је много држао. Са супругом је живео у једнособном стану. Стан је био мали за њих двоје. Живели су одвојено, мада се нису судски развели. Свако је узео за себе по једну просторију, он собу, она је адаптирала кухињу. Говорили су, собе нису закључавали. Деце нису имали.

Околина га је осуђивала. Комшије, а и други из улице сашаптавали су се иза његових леђа: „Професор факултета, а јури за сваком сукњом, чак доводи љубавнице у стан! Јадна његова жена, психички је мучи... К'о душа је добра!"

Инспектор Срба Ристић први пут се сусрео с њим недавно, тачније 17. априла у његовом стану у Улици Коче Капетана. Дежурна служба СУП-а обавештена је да је професорова жена убијена. Ристић је долетео као без душе.

Професор је деловао утучено, изгубљено. Убијена је седела на кревету. Била је погођена једним метком из пиштоља право у прса. Убица је ушао, обавио злодело и изашао. Тако је тврдио професор. Он га је једини и видео. Али... На саслушању у СУП-у изјавио је да је био занет радом у својој соби и да није чуо пуцањ. Устао је зато што је погледао на сат: казаљке су показивале осам увече и опоменуле га да треба да пожури на пословни састанак у град. Изашао је у предсобље и тог часа угледао танку, погрбљену силуету како замиче кроз врата у ходник. Помислио је да је жена имала посету и навратио код ње да је упита о томе. Угледао ју је у ропцу с рукама на прсима. Излетео је у ходник и панично позвао суседе са спрата. Двојица су сместа похитала. Стигли су да чују кад је жена изустила:

— **Уби ме!...**

Није наставила. Издахнула је.

— **Рекао бих, професоре, да сте већ били ожењени!** — упитао је инспектор.

— **Да, ово ми је друга жена. Прва се отровала 1941. године.**

НИЈЕ ЧУО ПУЦАЊ

Гледајући га инспектор је лупкао оловком по столу. Размишљао је. Прва жена се убила, друга је убијена. Оба брака била су несношљива и обе жене се удале за професора по свршеној гимназији, тако рећи из ђачке клупе. Сусед у стану на спрату ниже чуо је пуцањ, чак потрчао уз степенице да види о чему се ради, а професор који седи у соби до женине и то поред отворених врата — не чује! Невероватно!

Професор је схватио да његово казивање личи на бајку. Било је то јасно и инспектору Ристићу, па опет нешто му је говорило да не треба пренаглити у доношењу закључака. Сведоци су се трудили да буду веродостојни. Њихове изјаве, међутим, углавном су се сводиле на то да професор није живео баш чедно и да није марио за жену. Из тога су извлачили претпоставке да ју је малтретирао. Према томе, за њих је веза између мотива и дела била јасна као дан!

Осумњичени професор није ухапшен, али је људима из СУП-а још ваљало радити на томе случају. А онда је почело. Већ сутрадан професора је позвао телефоном непознати глас и просиктао:

— **Убицо!**

— **Ко је?!** — збуњено је упитао професор.

— **Убицо! Нећеш измаћи руци правде! Мучио си жену као псето и као псето је уморио! Ђубре!**

Затим је веза нагло прекинута. Целог тог и следећих дана човек није имао мира. Непознати људи стално су га звали телефоном, вређали и претили му.

Узнемирио се. Чинило му се да ће полудети. Шетао је по соби, призивао убијену жену, преклињао саговорнике да га оставе на миру и на крају разбио телефон о под. Из куће није излазио.

ПСЕТАНЦЕ РЕШАВА СЛУЧАЈ

Сусетки, девојци од шеснаест година, отворио је врата и гледао је одсутно.

— **Комшија, донела сам вам псетанце!** — тихо је рекла девојка. — **Оног дана, пре него што је ваша жена... како да кажем... узела сам од ње псетанце да се играм! Нисам га до сада вратила, знате и сами**

ЗДРАВЕ МАШТАРИЈЕ

МОЈ ДРУГ ТИГАР СЕ СМЕШКА

Џозефина Стонтон зна ста има много мука са породицом. Њен муж Дејвид не може да одоли жестокој капљици, а каткад у томе и претера: дешава му се да кући дође мртав пијан. Једној Џозефини главобоље задаје и кћерка Кетрин и Трејси чије несташлуке тешко успева да обузда грдњама.

Мора се признати, „мами" није лако. Тим пре што има свега четири године.

САМО БАЈАГИ

Мужа који се опија и несносну децу Џозефина је — једноставно измислила.

Случај ове девојчице само је један од низа наведених у недавно објављеној студији америчког психолога Џерома Сингера са Јелског универзитета.

Испитивање које је спровео др Сингер бави се децом која друштво, у недостатку правог, једноставно измишљају као што је то учинила и Џозефина. Малишани су склони овој врсти маштања, што не би требало да забрињава родитеље. Не само да никаквих разлога за бојазан нема, већ би, кажу психолози, одрасли могли да буду задовољни када код своје деце уоче склоност ка измишљању пријатеља. То је знак да су она креативна и — срећна.

Да у овом правцу усмерена машта повољно утиче на формирање карактера показала је и Сингерова студија. Малишани који време проводе у разговору и игри са и-

Н ЗЛОЧИН

била је гужва! Ево га и хвала вам!

— Ништа, ништа! — прихватио је професор свог љубимца, нежно га помиловао по глави и однео у собу.

Неколико минута тумарао је по кући као да нешто тражи, а потом почео да тепа псетанцету.

Лекар је утврдио да се професор обесио три сата пре доласка милиције. Тело је однесено, стан запечаћен.

— Шта ћемо са псетанцетом? — упитао је неко инспектора Ристића.

Инспектор се тргао. Професорово псетанце! Па оно није било у стану кад је он први пут дошао овде због убиства. У досадашњој истрази стално се помиње тишина! Како кад се псето креће по кући, прави буку, лаје... У време убиства професорове жене било је негде! Где?!

До девојке из суседства и податка да се псетанце налазило код ње брзо се дошло. Инспектор је одлучио да провери с ким се она дружи. Најзад! Девојка се кретала у друштву криминалаца, са једним од њих — Христифором Ивковићем — чак се забављала. Прикупљени су подаци о провалама у дане пре убиства професорове жене. Било је неколико пљачки. У продавници ловачке опреме „Фазан" украдена су четири пиштоља. Метак нађен у телу убијене одговарао је калибру једног од њих!

— То је! — узвикнуо је инспектор Ристић.

Петог дана после убиства несрећне жене Христифор Ивковић и његови саучесници — ухапшени су! Момак се у почетку кочоперио, али је убрзо признао злочин. Девојка из суседства је све закувала. Рекла је да професор има пуно новца. Наумио је да га опљачка. Псетанце је уклоњено да лајањем не упозори професора и његову жену на незваног госта. Кренуо је у акцију с пајташем. Први је ушао у стан, али је тада неко у просторији десно од улаза упалио светло. Пресекао се, инстинктивно опалио кроз отворена собна врата и утекао.

Било је то 1962. године.

М. Тодоровић

Због угледа установе у којој је професор радио, а и из обзира према његовој личности као и личности његове жене и девојке — сусетке која је у време почињеног злочина била малолетна — изостављена су њихова имена и број зграде у којој су становали.

Када их немају, малишани ће пријатеље да измисле. Психолози тврде да нема места родитељској бризи чак ни када њихово дете, као што је показао случај једне четворогодишње девојчице, разговара са сопственим ногама.

ЗАШТО НЕ И ЖАБА?

Мале фантасте ипак су у стању да повуку границу између својих маштарија и стварности. То доказује и одговор који најчешће дају на питања о својим „друговима":

— Па то је само бајаги — кажу они.

РОБИНСОН ИЗВОЉЕВА

Појава измишљања пријатеља обично се јавља око треће године, дакле у доба када дете још не крене у школу и када има далеко мање прилика да заснује другарства. Свом измишљеном дружбенику дете удахњује живот и даје особине стварног бића.

Тако је мајка четворогодишњег Нила извесно време морала да се помири са тим да јој се по кући мота и Робинсон — иако њега, сем Нила, нико од укућана никада није ни видео ни чуо.

Све је почело онога дана када је Нил изјавио да ће по њега ускоро доћи Робинсон да га изведе напоље. Када се ни после неколико часова непознати друг није појавио, Нил је признао да га је измислио.

Од тада је Робинсон свечешће „долазио у посету", а убрзо се испоставило да он зна и да извољева. Робинсон је, на пример, обожавао рибу и кромпириће, али зато није хтео ни да окуси јаја са кајмаком. Исти укус, наравно, имао је и Нил. Робинсон ни за живу главу није хтео да обуче кратке панталоне, па је зато Нил једно дуго и веома топло лето провео у фармеркама.

Када је Нил кренуо у школу у којој је стекао (сада праве) пријатеље — Робинсон је заувек ишчезао.

Измишљени другови не морају увек да буду људског рода. Четворогодишња Енглескиња Каролина Фири из Питерборoа, у Кембриџширу, проводила је своје време са два мала пријатеља, Цекијем и Ендрју Фротом. Ништа чудно, да Цеки и Ендрју нису били — Каролинине ноге.

— Волим их зато што са мном причају и зато што са њима увек могу да се играм. Ендрју дивно црта — каже Каролина.

Дружење са сопственим ногама има и своје предности. Када се, на пример, Каролинина мама наљути зато што девојчица уместо да спава, извесно време чаврља у кревету, мала брбљивица има спреман одговор:

— Нисам ја крива. Цеки игра шуте са Ендрјуом. Они ми не дају да спавам.

Цеки и Ендрју су „криви" и зато што Каролина по кући увек хода боса. Како би се они играли да се на њих навуку чарапе и ципеле.

И Каролина ће ускоро у школу. Сасвим је сигурно да ће, као и Робинсон пре њих, и ови измишљени другови нестати када се појаве прави, а њеној усамљености доћи крај.

ЗАШТО НЕ И ЖАБА?

Ако Цеки и Ендрју, ноге-пријатељи, могу да задовоље Каролинину потребу за дружењем, онда није нимало чудно што је трогодишњој Шерон Ло из енглеског места Стенфорд ле Хоуп, у Есексу, дружбеница — џиновска жаба.

— Огромна је, готово као ја. Она зна да седи за столом и са мном вечера — каже Шерон.

Измишљање пријатеља некада је покушај детета да савлада дубоко укорењени страх. Родитељи двогодишње Аманде су се запрепастили када је њихова кћерка одједном почела да разговара са неким кога је називала „Тигар — смешко".

Због чега је ова девојчица изабрала баш тигра за друга?

Аманда се бојала паса. Покушала је, несвесно, да се бори против тог страха: ако је воли тако страшна и крволочна животиња као што је њен тигар, онда нема разлога да се плаши пса.

Јадни „Тигар-смешко" доживео је судбину свих измишљених другова. Ишчезао је онога дана када је Аманда престала да се боји пса.

М. И.

измишљеним друговима мање су агресивни од остале деце њиховог узраста.

Утврђено је и да су прворођена деца и јединци најподложнији измишљању пријатеља. Они на тај начин маштом задовољавају нормалну потребу за дружењем.

БИМ И БУМ

BABALU стрип

ЦРНИ РЕПОРТЕР: ПАРТНЕР

БРЕДИ ЛЕЈК, УРЕДНИК ЧАСОПИСА „ЗВЕЗДА“, ВРАЋАО СЕ КУЋИ СА ПОСЛОВНОГ САСТАНКА . . .

КАКО ЈЕ КЛИЗАВО! ЧОВЕК ВРАТ ДА ПОЛОМИ! УПС!

Jоhn Salmons / Al Williams 1-26

У ТОМ ТРЕНУТКУ...

ЈЕСТЕ ЛИ СЕ ПОВРЕДИЛИ?

ПОМОЋИ ЋУ ВАМ ДА УСТАНЕТЕ!

ВИДЕЛИ СТЕ ШТА СЕ ДОГОДИЛО! БИЋЕТЕ ТИ СВЕДОК!

Jоhn Salmons / Al Williams 1-28

ПО ЗАКОНУ, ПЛОЧНИЦИ НЕ СМЕЈУ БИТИ ЗАЛЕЂЕНИ! СТАНАРИ ОВЕ ЗГРАДЕ НЕ ОДГОВАРАТИ ЗБОГ ТОГА!

© Fidel Enterprises, Inc., 1972

НЕЋЕТЕ ТИМЕ НИШТА ПОСТИЋИ! СТАНАРКА ОВЕ КУЋЕ ЈЕ НЕЗАПОСЛЕНА И БЕЗ ПРЕБИЈЕНЕ ПАРЕ! ТО САМ ... ЈА!

ЗАИСТА МИ ЈЕ ЖАО! РЕДОВНО ПОСИПАМ СО ПО ПЛОЧНИКУ, АЛИ ДАНАС САМ БИЛА ОДСУТНА!

ХММ!

ВАМА НРВАРИ УВО! ИПАК СТЕ СЕ ПОВРЕДИЛИ!

© Fidel Enterprises, Inc., 1972

ОХ! ЗАИСТА!

ИДЕМО КОД МЕНЕ! ОЧИСТИЋУ ВАМ РАНУ И СКУВАТИ ЧАЈ!

Jоhn Salmons / Al Williams 1-29

КАД ЈЕ МАЛО НАСНИЈЕ БРЕДИ НАПУСТИО СТАН ЏЕЈНСИДНИ, ЊЕГОВА ЉУТЊА ЈЕ САСВИМ ИШЧЕЗЛА...

НИЈЕ НИ ПРИМЕТИО ДА СЕ ЈЕДАН АУТО ЗАУСТАВИО ИСПРЕД ЏЕЈНИНЕ КУЋЕ ...

© Fidel Enterprises, Inc., 1972

УБРЗО ...

ЦИТБО?!

ЗДРАВО, СРЦЕ! ХИХ! ЗАР ТЕ НЕЋЕШ ПОЗВАТИ ДА УЂЕМ? ХИХ!

Jоhn Salmons / Al Williams 2-14

ЦИТБО, УПОРНА САМ И ХОЋУ ДА СПАВАМ!

ЛА, ТОЖЕШ МАЛО ДА ПОПРИЧАШ... ХИК... СА СТАРИМ ПРИЈАТЕЉЕМ!

ДОК ЈА ПИЈУЦКАМ ...ХИК...ИСПРИЧАЈ МИ СВЕ О ЊЕМУ!

JOHN SAUNDERS AL McWILLIAMS 2-15

© Field Enterprises, Inc., 1972

О НЕМ?

О МАТОРОМ ШТО ЈЕ УПРАВО ИЗИШАО!

ХАЈДЕ, НЕ ПРАВИ СЕ ЛУДА! ПРИЧАЈ!

ПУСТИ МИ РУКУ! БОЛИ МЕ!

ОНО ЈЕ БИО БРЕДИ ЛЕЈН, УРЕДНИК „ЗВЕЗДЕ"! СИГУРНО ГА НЕ ПОЗНАЈЕШ!

JOHN SAUNDERS AL McWILLIAMS 2-16

© Field Enterprises, Inc., 1972

ОН ЈЕ ПОШТЕН ЧОВЕК И НЕ ДРУЖИ СЕ С ТАНКВИТА КАО ШТО СИ ТИ!

ПИТАМ СЕ САМО... ХИК... ОТКУД ТАЈ ПОШТЕЊАКОВИЋ С ТОБОМ?

ЦИТБО, ИЗЛАЗИ ОДАВДЕ! ВРИШТАЋУ!

БИЋЕ ТО ДИВНА ПРЕДСТАВА! ХАЈДЕ, ПОЧНИ!

JOHN SAUNDERS AL McWILLIAMS 2-17

ДОБРО ЗНАШ ДА НЕ МОГУ НЕСТАТИ ИЗ ТВОГ ЖИВОТА!

СЕТИ АКО НЕ ЖЕЛИШ ДА ОНАЈ СТАРИ ГОСПОДИН ЧУЈЕ ПРИЧУ О НЕСРЕЋНОМ СЛУЧАЈУ ЗА ВРЕМЕ ЛОВА!

СУТРАДАН УЈУТРО У РЕДАКЦИЈИ „ЗВЕЗДЕ"

НИЈЕ ПОТРЕБНО, ТРОЈ!

ХОЋЕТЕ ЛИ ДА ПРОЧИТАТЕ ОВО ШТО САМ НАПИСАО, УРЕДНИЧЕ?

ЗАДОВОЉАН САМ КАО ВИ И ДЕНИ РАДИТЕ!

JOHN SAUNDERS AL McWILLIAMS 2-18

ЗВАЛИ СТЕ МЕ?

ПОРУЧИТЕ ЦВЕЋЕ И ПОШАЉИТЕ ЏЕЈН СИДНИ, УЛИЦА БЕЈКЕР БРОЈ ДВАДЕСЕТ!

РУТ, ГДЕ НАМ ЈЕ УРЕДНИК?

ИЗИШАО ЈЕ ПРЕ ЈЕДНОГ ЧАСА! ИМА САСТАНАК СА НЕКОМ ЦЕЈН СИДНИ!

СИДНИ? ЦЕЈН СИДНИ? ГДЕ САМ ВЕЋ ЧУО ТО ИМЕ?

JOHN SAUNDERS AL WILLIAMS 2-19

КАСНИЈЕ...

УРЕДНИК НАМ СЕ ЈОШ НИЈЕ ВРАТИО!

НЕШТО МУ СЕ ЛЕПО ДОГОДИЛО! ВЕОМА ЈЕ РАСПОЛОЖЕН!

КАДА ЈЕ У РЕДАКЦИЈУ СТИГАО ДЕНИ РАВЕН...

ЧИМ ЈЕ БРЕДИ СПОМЕНУО ИМЕ ЦЕЈН СИДНИ, МЕНИ ЈЕ ЗВУЧАЛО ПОЗНАТО!

ПИТАМ СЕ ДА ЛИ НАШ УРЕДНИК ЗНА ДА ЈЕ ЦЕЈН ПОСТАЛА УДОВИЦА ПОД СУМЊИВИМ ОКОЛНОСТИМА?

JOHN SAUNDERS AL WILLIAMS 2-21

СИДНИ МАНС НЕСРЕЋАН СЛУЧАЈ? УБИСТВО?

У ТОМ ТРЕНУТКУ...

НЕ ИДЕ МИ СЕ НИГДЕ ВЕЧЕРАС, БРЕДИ! ЗАР НИЈЕ БОЉЕ ДА БУДЕМО НОД МЕНЕ?

НАРАВНО ДА ЈЕСТЕ! ДОЛАЗИМ У ОСАМ!

TAXI

ПО ОВОМЕ БИХ РЕКАО ДА ЈЕ ЦЕЈНИН МУЖ СЛУЧАЈНО СТРАДАО У ЛОВУ!

ЧИТАЈ ДАЉЕ С ЊИМ СУ БИЛА ЈОШ ДВА ЛОВЦА!

ДА! ЊЕГОВА ЖЕНА И ПОСЛОВНИ ПАРТНЕР ... ЦИМБО МОНКЛОВА!

„ЦИМБО МОНКЛОВА СЕ БАШ НЕ БАВИ ЧИСТИМ ПОСЛОВИМА! А ПРЕ НЕСРЕЋЕ, ОН И ЦЕЈН СУ ЧЕСТО ВИЂАНИ ЗАЈЕДНО!“

JOHN SAUNDERS AL WILLIAMS 2-22

ОВДЕ ПИШЕ ДА ЈЕ ЦИМБОВА ПУШКА ОПАЛИЛА ДОК ЈЕ ПРЕСКАКАО ОБОРЕНО ДЕБЛО!

ТО СУ ЦЕЈН И ЦИМБО НАЗАЛИ!

JOHN SAUNDERS AL WILLIAMS 2-23

ОНИ СУ БИЛИ И ЈЕДИНИ СВЕДОЦИ! ИСЛЕДНИК ЈЕ ЗАКЉУЧИО ДА СЕ РАДИ О НЕСРЕЋНОМ СЛУЧАЈУ!

КАД ЈЕ ЦЕЈН УШЛА У СВОЈ СТАН...

ЦИМБО! ШТА...

ТРЕБАЛО ЈЕ ДА ПРОМЕНИШ БРАВУ! КЉУЧ КОЈИ ТИ ЈЕ МАКС ДАО ПРЕ НЕКОЛИКО ГОДИНА, ЈОШ ОДГОВАРА!

МАКС ТИ ГА ЈЕ ДАО ЈЕР СИ БИО ЊЕГОВ ПОСЛОВНИ ПАРТНЕР?

МОГЛА СИ ДА ТРАЖИШ ДА ТИ ГА ВРАТИМ!

ИЛИ ХОЋЕШ ДА ГА ПОШАЉЕМ БРЕДИЈУ ЛЕЈКУ И ЗАЖЕЛИМ МУ МНОГО СРЕЋЕ?

© Field Enterprises, Inc., 1972

ШЉИС

JOHN SAUNDERS AL McWILLIAMS 2-24

У МОЈ ПРИВАТНИ ЖИВОТ СЕ НЕ МЕШАЈ, ЏИМБО!

ЈА ТО НЕ РАДИМ ДА БИХ ТИ НАПАНОСТИО?

ЗНАШ ШТА ОСЕЋАМ ПРЕМА ТЕБИ! НЕКАДА НАМ ЈЕ БИЛО ЛЕПО, СЕЋАШ СЕ?

© Field Enterprises, Inc., 1972

JOHN SAUNDERS AL McWILLIAMS 2-25

АЛИ, ПОРЕД ТЕБЕ СЕ НИКАД НИСАМ ОСЕЋАЛА СИГУРНОМ! ДАНИТА СЕ НИСИ ПОЈАВЉИВАО, А БРАК НИСИ ПОМИЊАО!

РЕЦИ МИ ИСТИНУ, ЏЕЈН! ЈЕЛИ ТО ОЗБИЉНО ИЗМЕЂУ БРЕДИЈА И ТЕБЕ?

ОН ЈЕ ДВА ПУТА СТАРИЈИ ОД МЕНЕ! АЛИ ЈЕ ПАМЕТАН И ТАКО ДОБАР!

И БОГАТ, РЕНАО БИХ! ОВО НИЈЕ ЈЕФТИНА СТВАРЦИЦА!

© Field Enterprises, Inc., 1972

БИЋЕ ТЕШКО БОРИТИ СЕ ПРОТИВ ТОГ МАТОРОГ, АЛИ ПОНУШАЋУ! И ЗАПАМТИ МИЛА, У ЉУБАВИ И РАТУ СВЕ ЈЕ ДОПУШТЕНО!

ЉУБАВНУ ЗАХВАЛНИЦУ БРЕДИ ЛЕЈК

JOHN SAUNDERS AL McWILLIAMS 2-26

ТАЧНО У ОСАМ БРЕДИ ЈЕ ЗАЗВОНИО НОД ЏЕЈН...

НОВИНАРИ, ТРОЈ И ДЕНИ, БИЛИ СУ ЈОШ ЗАОНУПЉЕНИ СВОЈИМ УРЕДНИКОМ...

БОЈИМ СЕ ЗА ЊЕГА! НЕ МОГУ ДА ИМАМ ЛЕПО ТИШЉЕЊЕ О ДЕВОЈЦИ НОЈА СЕ ДРУЖИ С ТАНГУПОМ КАКАВ ЈЕ ЏИМБО!

© Field Enterprises, Inc., 1972

ЗА ТО ВРЕМЕ...

ВИЛИ, ПОТРЕБНА МИ ЈЕ ТВОЈА ПОМОЋ!

ОКЕЈ, ЏИМБО! ЗАТВОРИЋУ РАДЊУ ДА НАС НИКО НЕ БИ УЗНЕМИРАВАО!

JOHN SAUNDERS AL McWILLIAMS 2-28

FISH

РАНОВИ, ПЕЧУРНЕ, ВИНО... ПА, ТО ЈЕ ДИВНО!

КАЖИ ТО ТЕК КАД СВЕ ПРОБАШ!

ДУГО НИСАМ НУ-ВАЛА! НИСАМ ИМАЛА ЗА НОГА!

ЗА ТО ВРЕМЕ...

НЕМАМ ТО ШТО ТРАЖИШ, ЦИМБО! МОГУ ДА ТИ НАБАВИМ, АЛИ УЗ ДОБРУ ЦЕНУ!

НИШТА НИЈЕ СКУПО КАД ТИ ГАРАНТУЈЕШ, ВИЛИ!

ПОСЛЕ ДОБРОГ ЈЕЛА, УВЕК ПОПУШИМ ЦИГАРУ! ДА ЛИ ТИ СМЕТА?

НЕ! ДРАГО МИ ЈЕ ДА ТИ ЈЕ ВЕЧЕРА ПРИЈАЛА!

ПОРЕД ТОГА, МИРИС ЦИГАРЕ ЋЕ СЕ ДУЖЕ ЗАДРЖАТИ И ПОДСЕЋАТИ ME НА ПРИЈАТНЕ ТРЕНУТКЕ!

А У НОВИНСКОЈ КУЋИ „ЗВЕЗДА“

ХЕЈ, НЕ МОЖЕТЕ УНУТРА ДОК СЕ НЕ ПОТПИШЕТЕ!

УЧИНИЋУ ТО ПРИ ИЗЛАСКУ! САД ЖУРИМ! НОСИМ ВЕСТ ГОДИНЕ!

ПРИЧАЈ МИ О СВОМ ПОСЛУ! МОРА ДА ЈЕ ВЕОМА ЗАНИМЉИВО РАДИТИ У НОВИНСКОЈ КУЋИ!

ДА! УЗБУДЉИВО ЈЕ!

УВЕК У НЕКОЈ ТРЦИ И ПАНИЦИ ДА БУДЕШ АКТУЕЛАН!

А У КАНЦЕЛАРИЈИ „ЗВЕЗДЕ“

ПОЖАР!

ДЕЖУРНИ УРЕДНИК

БИЛА ЈЕ ВЕЋ ПОНОЋ КАД ЈЕ ГУСТ ДИМ ИСПУНИО РЕДАНЦИЈУ...

ПОЖАР!

ДОБРО ЈЕ ДА НИСАМ САМ! ДРЖИТЕ БОЦУ ЗА ГАШЕЊЕ ПОЖАРА! ЈА ЋУ ЗВАТИ ВАТРОГАСЦЕ!

АЛИ, КАДА ЈЕ НЕПОЗНАТИ УШАО У ЈЕДНУ ОД КАНЦЕЛАРИЈА...

А, ТУ САМ!

РАЧУНОВОДСТВО

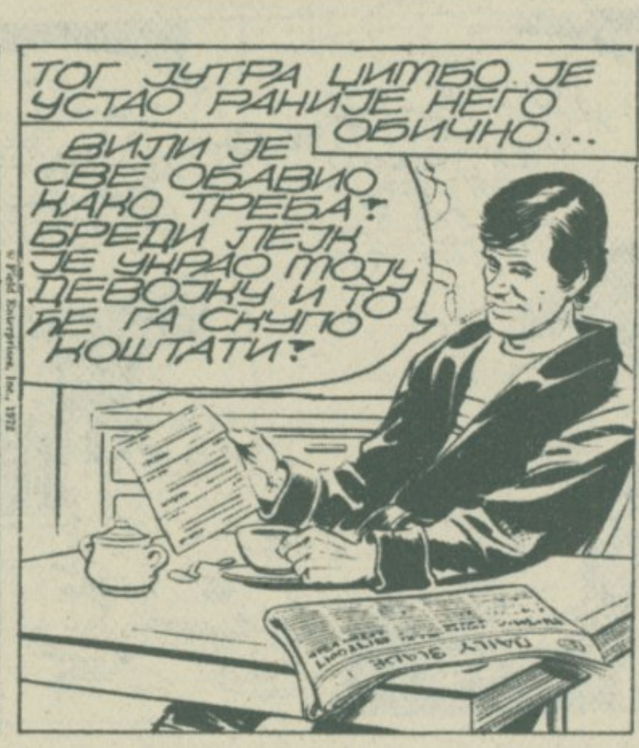

ФУЈ! МОРА ДА ЈЕ НЕКО БАЦИО ПИКАВАЦ У СМЕЋЕ !
СМЕЋЕ
JOHN SAUNDERS AL McWILLIAMS 3-4

САМО ДИМ! НЕМА ВАТРЕ! ВАТРОГАСЦИ И НИСУ ПОТРЕБНИ!
© Field Enterprises, Inc., 1972

А НА ДРУГОМ КРАЈУ ХОДНИКА...
ЈОШ ДА ПОКУПИТ ОВУ СИТНИНУ!
PETTY CASH

СУТРАДАН УЈУТРО...
НОЋАС ЈЕ ГОРЕЛО СМЕЋЕ !
ШТА ТО ОВДЕ СМРДИ?

У ТОЈ ЗБРЦИ НЕКО ЈЕ САМО ПОКУПИО НОВАЦ ИЗ МАЛЕ КАСЕ !
JOHN SAUNDERS AL McWILLIAMS 3-6
© Field Enterprises, Inc., 1972

ТОГ ЈУТРА ЧИМБО ЈЕ УСТАО РАНИЈЕ НЕГО ОБИЧНО...
ВИЛИ ЈЕ СВЕ ОБАВИО КАКО ТРЕБА! БРЕДИ ЛЕЈК ЈЕ УКРАО ТОЈУ ДЕВОЈКУ И ТО ЋЕ ГА СКУПО КОШТАТИ!

НЕ, ДЕНИ! НА СРЕЋУ, У КАСИЦИ ЈЕ БИЛО САМО ЧЕТРДЕСЕТ ДОЛАРА!
ДА ЛИ ЈЕ ПОЛИЦИЈА ОТКРИЛА ЛОПОВА?

НА СТОЛУ СЕ НИШТА ВИШЕ ВРЕДНО НИЈЕ НИ НАЛАЗИЛО! СТАЈАЛА ЈЕ ТАМО ЈОШ КЊИГА С ЧЕКОВИМА, БЕЗВРЕДНА ЗА ЛОПОВА!
JOHN SAUNDERS AL McWILLIAMS 3-7
© Field Enterprises, Inc., 1972

АХ! ЕВО И ЊЕ! ДОЂИТЕ ДА ВАС УПОЗНАМ СА ЈЕДНОМ ДИВНОМ ОСОБОМ!

ОВО СУ ТОЈА ДЕСНА И ЛЕВА РУКА, ДЕНИ РАВЕН И ТРОЈ!
ДРАГО МИ ЈЕ!
КАКВО ЗАПОВЕСТЪСТВО!

ЦЕЈН И ЈА ИДЕМО У КУПОВИНУ! ЖЕЛИМ ДА ОБНОВИМ ГАРДЕРОБУ!
JOHN SAUNDERS AL McWILLIAMS 3-8

ЈЕСИ ЛИ ВИДЕО ЊЕГОВО СРЕЋНО ЛИЦЕ ?
СТАРИ СЕ ЗАТЪУБИО, НА ЖАЛОСТ, У ПОГРЕШНУ ОСОБУ!

ШТО СИ ТИ ТОЛИКО ЗАБРИНУТ ЗА НАШЕГ УРЕДНИКА?

БОЈИМ СЕ ДА НЕ БУДЕ ИЗИГРАН!

ИЛИ ЈОШ НЕШТО ГОРЕ! ЈЕДАН СИГУРНО ЖЕЛИ ДА СЕ УПА ЗА ЛЕЈНА, А ЗНАТО КАКО СЕ ОСЛОБОДИЛА ПРВОГ МУЖА!

ЗА ТО ВРЕМЕ...

ХМ! НИЈЕ ЛИ ОВАЈ САКО СУВИШЕ СПОРТСКИ?

НИ СЛУЧАЈНО! НАВИНАО СИ САМО НА ТАМНА И ЈЕДНОБОЈНА ОДЕЛА!

ПРОЛАЗИЛЕ СУ НЕДЕЉЕ А БРЕДИ И ЈЕЈН СЕ ГОТОВО НИСУ РАЗГОВАРАЛИ...

ОСЕЋАМ СЕ КРИВОМ ШТО ТИ ОДУЗИМАМ ТОЛИКО ВРЕМЕНА! НА ПОСАО СКОРО НЕ ИДЕШ!

РЕСТОРАН

НЕ БРИНИ ЗА ПОСАО! ИМАМ ДИВНЕ САРАДНИКЕ КОЈИ ГА ДОБРО ОБАВЉАЈУ И БЕЗ МЕНЕ!

У ТОМ ТРЕНУТКУ У РЕДАКЦИЈИ „ЗВЕЗДЕ“...

ДЕНИ, ТРОЈ, МОГУ ЛИ ДА РАЗГОВАРАМ С ВАМА? ВАЖНО ЈЕ!

НЕКОЛИКО КОМАДА

У МОЈОЈ РЕДАКЦИЈИ РАДИ ЈЕДАН ДОБРО УИГРАНИ ТИМ!

ШТА АКО ИСКРСНЕ НЕШТО НЕПРЕДВИЂЕНО?

РАВЕН И ТРОЈ БИ ВЕЋ ЗНАЛИ ШТА ДА ЧИНЕ!

ШТА МИСЛИШ О ОВОМЕ, ТРОЈ?

НАШЕМ ПРЕДУЗЕЋУ ПРЕТИ БАНКРОТСТВО И ТРЕБА ОДМАХ ДА ОБАВЕСТИМО ЛЕЈНА!

ЧИМ ЈЕ БРЕДИ СТИГАО КУЋИ...

СТВАР ЈЕ ВЕОМА ОЗБИЉНА!

ЗАИСТА ТО НЕ МОЖЕТЕ ДА РЕШИТЕ БЕЗ МЕНЕ ТРОЈ?

СТИГЛО ЈЕ ПИСМО ИЗ БАНКЕ! ПОШТО СТЕ ВИ... ХМ... БИЛИ ЗАУЗЕТИ, РУТ ГА ЈЕ ОТВОРИЛА!

У ЊЕМУ СТОЈИ ДА ЈЕ СА НАШЕГ РАЧУНА ИСПЛАЋЕНО ДЕСЕТ ХИЉАДА ДОЛАРА!

© Field Enterprises, Inc., 1972

БРЕДИ, ТИ КАО ДА СИ ВИДЕО ДУХА! ШТА СЕ ДОГОДИЛО?

НИШТА СТРАШНО! НЕКИ НЕСПОРАЗУМ У ТОМ ПРЕДУЗЕЋУ!

JOHN SAUNDERS AL WILLIAMS 3-14

МОРАМ ОДМАХ ДА РАЗГОВАРАМ СА КЊИГОВОЂОМ!

© Field Enterprises, Inc., 1973

ВРАТИЋУ СЕ БРЗО! ЖЕЛИМ ДА ТИ ПОСТАВИМ ЈЕДНО ВЕОМА ВАЖНО ПИТАЊЕ!

БАШ СТЕ НАШЛИ НАЈ ДА МЕ ПОЗОВЕТЕ! НАДАМ СЕ ДА СТЕ ИМАЛИ ДОБАР РАЗЛОГ ЗА ТО!

ПРОСУДИТЕ САМИ!

ЗАЈЕДНО СА ИЗВЕШТАЈЕМ, БАНКА ЈЕ ПОСЛАЛА И ГОМИЛУ НОВЧАНИХ ЧЕНОВА!

JOHN SAUNDERS AL WILLIAMS 3-15

© Field Enterprises, Inc., 1973

НА ЊИМА СУ ИТЕНА ПОТПУНО НЕПОЗНАТИХ ЛИЦА, АЛИ СВИ НОСЕ ВАШ ПОТПИС!

НИКАДА НИСАМ НИ ЧУО ЗА ОВЕ ЉУДЕ!

АЛИ, ПОТПИС ЈЕ ВАШ!

И СВИ СУ ИСПЛАЋЕНИ ЗА ХОНОРАРНИ РАД!

JOHN SAUNDERS AL WILLIAMS 3-16

© Field Enterprises, Inc., 1973

У МЕЂУВРЕМЕНУ...

ЧЕКОВИ СУ УНОВЧЕНИ! ИЗВОЛИТЕ, ГОСПОДИНЕ МАСТ!

ХВАЛА!

НЕВЕРОВАТНО! НЕНО КОРИСТИ ЧЕКОВЕ КОЈИ СУ КОПИЈА НАШИХ!

НА ЖАЛОСТ, ПРАВИ СУ! ПОНАЖИ МУ РУТ!

CHECK BOOK

НЕКОЛИКО СТРАНИЦА ИЗ НАШЕ ЧЕКОВНЕ КЊИГЕ НЕДОСТАЈЕ!

JOHN SAUNDERS AL WILLIAMS 3-17

© Field Enterprises, Inc., 1973

И БРОЈЕВИ НЕСТАЛИХ ЧЕКОВА И ОВИХ ШТО НАМ ЈЕ ПОСЛАЛА БАНКА, САСВИМ СЕ ПОДУДАРАЈУ!

САМО... КАКО ОБЈАШЊАВАТЕ ОВАЈ ПОТПИС?

ОЧИГЛЕДНО ГА ЈЕ НЕКО ФАЛСИФИКОВАО?

АЛИ, ТАКО ДОБРО ДА ИЗГЛЕДА КАО ВАШ?

ФАЛСИФИКАТОР ИМА САВРШЕНУ РУКУ!

© Field Enterprises, Inc., 1973

У ТОМ ТРЕНУТКУ...

ОВО ЈЕ ПОСЛЕДЊИ ЧЕК! УПИСАЋУ ПЕТ ХИЉАДА ДОЛАРА!

JOHN SAUNDERS AL WILLIAMS 3-18

СУТРАДАН ЈЕ БРЕДИ САЗВАО ХИТАН САСТАНАК...

НА ЖАЛОСТ, НЕЋЕТЕ ПРИМАТИ ПЛАТУ У ЧЕКОВИМА

ДОК НЕ ОТКРИЈЕМО ФАЛСИФИКАТОРА, БИЋЕТЕ ИСПЛАЋИВАНИ ГОТОВИМ НОВЦЕМ!

JOHN SAUNDERS AL WILLIAMS 3-20

© Field Enterprises, Inc., 1973

ГЛЕ, НОГА ВИДИМ ЗДРАВО, ЦИМБО!

ПОГРЕШИЛИ СТЕ! ЈА САМ ЦЕОРИМИНТ!

БЛАГАЈНА

ДА! АЛИ, САД САМ УЗБУЂЕН ЗБОГ ДРУГИХ СТВАРИ!

ИМАШ ПРОБЛЕМА НА ПОСЛУ?

ОВО ЈЕ ЗА МЕНЕ ЗНАЧАЈАН ТРЕНУТАК И НЕ ЖЕЛИМ ДА МИСЛИМ НА ПОСАО!

© Field Enterprises, Inc., 1973

ИМАМ НЕШТО МНОГО ВАЖНО ДА ТИ САОПШТИМ!

JOHN SAUNDERS AL WILLIAMS 3-21

НИКАД ТЕ НИСАМ ВИДЕЛА ОВАКО ОЗБИЉНОГ!

ДА БУДЕМ ИСКРЕН, ЈА САМ УПЛАШЕН!

БОЈИМ СЕ ДА ЋЕШ ПОСЛЕ ОНОГА ШТО ЋУ ТИ РЕЋИ, МИСЛИТИ ДА САМ ЛУД ИЛИ ЧАК ДРЗАК

© Field Enterprises, Inc., 1973

НЕ МОГУ ВИШЕ ДА КРИЈЕМ ИСТИНУ! ЖЕЛИМ ДА СЕ ВЕНЧАМО?

JOHN SAUNDERS AL WILLIAMS 3-22

ЈЕСАМ ЛИ ТЕ ДОБРО ЧУЛА?

ИЗВИНИ... МОЖДА САМ ПРЕНАГЛИО...

ЗНАМ... ЈА САМ МНОГО СТАРИЈИ ОД ТЕБЕ...

© Field Enterprises, Inc., 1972

ЈОХН САУНДЕРС
АЛ МЦВИЛЛИАМС
3-23

ЦЕЈН, ШТА ТИ ЈЕ?

ОХ! НЕ ЗНАМ ШТА ДА КАЖЕМ!

НИСАМ НИ ОЧЕКИВАО ДА ТИ ОДМАХ ОДГОВОРИШ!

НИЈЕ СТВАР У ТОМЕ! ТИ СИ ДИВАН ЧОВЕК!

© Field Enterprises, Inc., 1972

ЈОХН САУНДЕРС
АЛ МЦВИЛЛИАМС
3-2

АЛИ, ТИ МЕ НЕ ВОЛИШ!

НЕ! У ПИТАЊУ ЈЕ МОЈА ПРОШЛОСТ! НЕ ЗНАШ НИШТА О МЕНИ!

ТАНО БИХ ТИ РАДО ДАЛА ПОТВРДАН ОДГОВОР! АЛИ, ДОЗВОЛИ ДА МАЛО РАЗМИСЛИМ!

НАРАВНО! ЧЕКАЋУ КОЛИКО ЖЕЛИШ!

УХ! УТАЛЈУ ДА ЗАБОРАВИМ! СУТРА НЕЋЕТО МОЋИ ЗАЈЕДНО НА РУЧАК! МОРАМ У ПОЛИЦИЈУ!

© Field Enterprises, Inc., 1972

ЈОХН САУНДЕРС
АЛ МЦВИЛЛИАМС
3-2

ТРЕБА ДА ОТКРИЈЕМО НО ФАЛСИФИКУЈЕ МОЈ ПОТПИС НА ЧЕКОВИМА УКРАДЕНИМ ИЗ МОЈЕ РЕДАКЦИЈЕ!

?!

СУТРАДАН ЈЕ БРЕДИ ЛЕЈК ОТКРИО ТРОЈУ ДА ЖЕЛИ ДА СЕ ОЖЕНИ СА ЦЕЈН...

ВИ НЕ ЗНАТЕ ШТА РАДИТЕ!

НЕ МОРАТЕ НИШТА ДА КАЖЕТЕ! ЗНАМ ДА СЕ НЕ СЛАЖЕТЕ!

ХОЋЕТЕ ДА КАЖЕТЕ ДА САМ МАТОР ДА БИХ СЕ ОЖЕНИО СА ЦЕЈН!

© Field Enterprises, Inc., 1972

ЈОХН САУНДЕРС
АЛ МЦВИЛЛИАМС
3-27

У ТОМ ТРЕНУТКУ...

ЦИТБО МОНКЛОВА ЈЕ ГОРЕ У САЛИ ЗА НОЦКАЊЕ! ЈАВИЋУ МУ ДА СТЕ СТИГЛИ!

НИЈЕ ПОТРЕБНО! ОТИЋИ ЋУ ДО ЊЕГА!

БЕЛА ПУДЛА

МИСЛИТЕ ДА ЈЕ ВЕЛИКА РАЗЛИКА У ГОДИНАМА, ЗАР НЕ?

МА, НЕ! НИЈЕ ТО УОПШТЕ ВАЖНО!

НЕ СВИЂА ТИ СЕ ДРУШТВО У КОМЕ СЕ КРЕЋЕ ЏЕЈН!

БАЦИ КАРТЕ, ЏИМБО! ИМАШ ПЕТ МИНУТА ДА РАЗГОВАРАШ СА МНОМ, А ОНДА ЋУ ЗВАТИ ПОЛИЦИЈУ!

ЏЕЈН!

JOHN SAUNDERS AL McWILLIAMS 3-28

БОЉЕ ДА ВАС ОСТАВИМО САМЕ!

БАШ САДА НАД САМ ПОЧЕО ДА ДОБИЈАМ!

ТРАС!

МА ДОБИЋЕШ ТИ, АЛИ ЗАТВОР!

КАД МИ ЈЕ БРЕДИ СПОМЕНУО ФАЛСИФИКОВАЊЕ, ОДМАХ САМ СЕ СЕТИЛА ДА ИМАМ ПОЗНАНИКА КОЈИ ЈЕ СТРУЧЊАК ЗА ТО!

JOHN SAUNDERS AL McWILLIAMS 3-29

МОЖЕТО ДА СЕ НАГОДИТО? ВРАТИ НОВАЦ БРЕДИЈУ И НЕЋУ ОТИЋИ У ПОЛИЦИЈУ!

НЕ МОЖЕШ ДОКАЗАТИ ДА САМ ЈА ФАЛСИФИКОВАО ЧЕКОВЕ!

JOHN SAUNDERS AL McWILLIAMS 3-30

ПОРЕД ТОГА, НИСИ НИ ТИ БЕЗ МРЉЕ НА САВЕСТИ!

АКО ПРОПЕВАШ, ИТАЋУ И ЈА ШТА ДА КАЖЕМ? А ЗАТВОРСКА ОДЕЋА ТИ БАШ НЕ БИ ДОБРО СТАЈАЛА!

ТВОЈЕ ПРИМЕДБЕ НА РАЧУН ЏЕЈН МИ СЕ НЕ СВИЂАЈУ!

НИСАМ МИСЛИО НИШТА ЛОШЕ!

JOHN SAUNDERS AL McWILLIAMS 3-31

ПИТАЈТЕ ВАШУ ДЕВОЈКУ ЗА ЏИМБА МОНКЛОВУ!

У ТОМ ТРЕНУТКУ...

ЏИМБО, РЕЦИ ЈОЈ ДА ДОЂЕ КАСНИЈЕ! ДА ЗАВРШИМО ПАРТИЈУ!

ОХ! ШТА САМ УЧИНИЛА!

ХЕЈ, ЦИМБО, АКО НЕ ЈОШ ДУГО, ТИ ЋЕТО ДА ПОКУПИТО СВОЈ НОВАЦ!
JOHN SAUNDERS AL WILLIAMS 4-1
ЦИМБО! ШТА ТИ ЈЕ?
© Field Enterprises, Inc., 1972.
ЗОВИТЕ ДОКТОРА! ИЗГЛЕДА ДА НЕ ДИШЕ!
ТЕ НОЋИ БРЕДИ НИЈЕ МОГАО ДА СПАВА...
ПА, ДОБРО... ПИТАЊУ ЈЕ ЗА ТОГ ЦИМБА!
JOHN SAUNDERS AL WILLIAMS 4-3
ЗА ТО ВРЕМЕ...
ВОЗИТЕ НА АЕРОДРОМ! УЗ ПУТ ЋЕМО СТАТИ КОД НЕКЕ ПОШТЕ
ДА!
© Field Enterprises, Inc., 1972
У НОЋНОЈ КАРНИЦИ
ДОБРО ТЕ ЈЕ МЛАТНУЛА, ЦИМБО! МИСЛИЛИ СМО ДА СИ ПОКОЈАН!
ПОСЛЕ ОВОГА, ЦЕЈН ЋЕ ЗАЖАЛИТИ ШТО НИСАМ!
ЕВО ПОШТЕ! АЛИ, МОГЛИ СТЕ ДА БАЦИТЕ ПИСМО И У САНДУЧЕ!
ОВАКО ЋЕ БРЖЕ СТИЋИ!
ЗБОГОМ, ДРАГИ И ОПРОСТИ МИ!
ПОШТА
БРЕДИ ЛЕЈК РЕДАКЦИЈА "ЗВЕЗДЕ" СЕВ. БУЛ.
JOHN SAUNDERS AL WILLIAMS 4-4
© Field Enterprises, Inc., 1972
ЦИМБО, СТВАРНО СЕ ОСЕЋАШ ДОБРО?
ТИ КАО ДА СИ СЕ СПРЕМИО ДА ПРЕТЛАТИШ НЕКОГА!
ЧИТАШ МИ МИСЛИ, ОРЕДИ!
А НА АЕРОДРОМУ...
КОЈИМ АВИОНОМ ЛЕТИТЕ?
ВИ МИ САМО ОДНЕСИТЕ ПРТЉАГ ДО КАСЕТЕ!
УЛАЗ
КОФЕР-ЧИЋ ТУ ПОНЕТИ!
© Field Enterprises, Inc., 1972
МАЛО КАСНИЈЕ У ТОАЛЕТУ...
НЕУКУСНО ОБУЧЕНУ ЖЕНУ НИКО И НЕ ПРИМЕЋУЈЕ!

УБРЗО ЈЕ НА АЕРОДРОМУ ПОСТАЛО ЖИВЉЕ...

ЦЕЈН СЕ ПОМЕШАЛА СА ГОМИЛОМ...

JOHN SAUNDERS
AL WILLIAMS
4-6

...И КРЕНУЛА НАТРАГ У ГРАД...

© Field Enterprises, Inc., 1972

...ГДЕ ЈЕ БРЕДИ УПРАВО ОТВАРАО ПОШТУ...

БЛЕДИ СТЕ? НИЈЕ ВАМ ДОБРО?

ИЗВИНИТЕ, РУТ, ХТЕО БИХ ДА БУДЕМ САМ?

ЗОВУ ВАС ИЗ ВАШИНГТОНА? НЕШТО НИЈЕ У РЕДУ?

УЗМИТЕ, ТРОЈ И ЗАТВОРИТЕ ВРАТА!

JOHN SAUNDERS
AL WILLIAMS
4-7

ДУГУЈЕТ ВАМ ИЗВИЊЕЊЕ? ПРОЧИТАЈТЕ ОВО!

© Field Enterprises, Inc., 1972

Драги Бреди, знам да је мекове Салсификова Улифо Монклова. Он је управо ласимо лиф и због тога је ливо Бреди главан. Драги хвала. Драги му. Жао ли је ушко написан била на оберо на двоје била вредно рубави.
Цејн

ХММ? ОВО ТИ ИЗГЛЕДА КАО ПРИЗНАЊЕ УБИСТВА?

ОЧИГЛЕДНО ЈЕ ДОБРО ПОЗНАВАЛА МОНКЛОВУ НАО ШТО СТЕ ТИ НАПОМЕНУЛИ?

JOHN SAUNDERS
AL WILLIAMS
4-8

ЈАДНА ЦЕЈН! НАД ЈЕ САЗНАЛА ДА ЈЕ ЊЕН ПРИЈАТЕЉ ФАЛСИФИНАТОР, СИГУРНО ГА ЈЕ... ОХ, НЕ СМЕТ НИ ДА ПОМИСЛИМ!

У ТОМ ТРЕНУТКУ, НА АУТОБУСКОЈ СТАНИЦИ...

АУТОБУС ЗА ТОРЧ ПОИНТ ПОЛАЗИ ТЕК У ПОДНЕ!

ТРОЈ ЈЕ ОБАВЕСТИО ПОЛИЦИЈУ О МОНКЛОВИ...

ДА ПОКУШАТО ДА ПРОНАЂЕТО ЦЕЈН?

РЕКЛИ СУ МИ ДА ЈЕ ЧИТАО ПОЗНАТИ ФАЛСИФИКАТОР, АЛИ НЕМАЈУ ИЗВЕШТАЈ О ЊЕГОВОЈ СМРТИ!

И ЈА ВАМ ЋУ ПОМОЋИ У ТОМЕ!

© Field Enterprises, Inc., 1972

ОТВОРИ, ЦЕЈН! РАЗВАЛИЋУ ВРАТА!

JOHN SAUNDERS
AL WILLIAMS
4-10

ТРОЈ, РУТ И ЈА ЋЕМО НОЋ ЦЕЈН!

ЈА ОСТАЈЕМ ДА ПРАВИМ ДРУШТВО УРЕДНИКУ!

ЈА МИСЛИМ ДА ЈЕ ТА МАЛА САМО ХТЕЛА ДА СЕ ОТРЕСЕ БРЕДИЈА!

ЗА ТО ВРЕМЕ ИСПРЕД ЦЕЈНИНОГ СТАНА...

ОКЕЈ, ЦЕЈН! САМ ЋУ ОТВОРИТИ ВРАТА!

ЦЕНИМ ВАШ ТРУП, АЛИ ОВО ЈЕ МОЈА ЛИЧНА СТВАР!

А, НЕ! ТИЧЕ СЕ СВИХ НАС!

JOHN SAUNDERS AL McWILLIAMS 4-12

ЖЕЛИМО ДА ВАМ ПОМОГНЕМО! ВАШЕ НЕРАСПОЛОЖЕЊЕ УТИЧЕ НА СВЕ НАС!

ХВАЛА ВАМ...

КАДА ЈЕ ЦИМБО ПРОВАЛИО У ЦЕЈНИН СТАН...

ХММ! НЕДОСТАЈУ САМО СТАРЕ СТВАРИ!

ОНДА ЗНАМ НУДА ЈЕ ПОБЕГЛА! ИПАК ДА БИХ БИО СИГУРАН...

ОВДЕ ЈЕ ДРЖАЛА КЉУЧ ОД ВИКЕНДИЦЕ У ТОРЦИ ПОИНТУ? АХА НЕМА ГА!

JOHN SAUNDERS AL McWILLIAMS 4-13

ДЕНИ, ВРАТА СУ ОТВОРЕНА! ЦЕЈН, ЈЕСТЕ ЛИ ТУ?

ОХ! ИЗГЛЕДА ДА СМО ПОГРЕШИЛИ!

НИСТЕ! ЦЕЈН ЖИВИ ОВДЕ, АЛИ НИЈЕ У ГРАДУ!

JOHN SAUNDERS AL McWILLIAMS 4-14

ЈА САМ... ХМ... ЊЕН АДВОКАТ! ЗАМОЛИЛА МЕ ЈЕ ДА ОБИЛАЗИМ ЊЕН СТАН ДОК ЈЕ ОДСУТНА! А, НО СТЕ ВИ?

МИ СМО... УХ!

ИЗВИНИ, ДРАГА! СТАЛА СИ МИ НА СРЕД ПУТА!

МОГУ ЛИ ДА ЗНАМ ШТА ТРАЖИТЕ ОВДЕ?
ГОСПОЂА СИДНИ НАС ЈЕ ПОЗВАЛА ДА СЛУЖИМО НА ЊЕНОМ ПРИЈЕМУ!
ДОШЛИ СМО ДА СЕ ДОГОВОРИМО С ЊОМ...
ДВЕСТА КИЛОМЕТАРА ОДАТЛЕ...
ОДНУД ВИ У ОВО ВРЕМЕ? У ТОРЧ ПОИНТУ НЕМА ЖИВЕ ДУШЕ!
ТО МИ СЕ СВИЂА! ЖЕЛИМ ДА БУДЕМ САМА!
JOHN SAUNDERS AL WILLIAMS 4-15

А У ЦЕЈНИНОМ СТАНУ...
МОЖДА НИЈЕ ЖЕЛЕЛА ДА ПОЗОВЕ И СВОГ АДВОКАТА! НА ДА ОЧЕКУЈЕТЕ ДА ЋЕ СЕ ВРАТИТИ?
МЕНИ НИЈЕ СПОМЕНУЛА НИКАКАВ ПРИЈЕМ!
НЕ ЗНАМ! СЕСТРА ЈОЈ ЈЕ БОЛЕСНА И ИЗНЕНАДА ЈЕ МОРАЛА ДА НАПУСТИ ГРАД! А САДА, ИЗВИНИТЕ...
У ТОРЧ ПОИНТУ...
НЕ, НЕНИ! ЗА СВАКИ СЛУЧАЈ ДРЖАЋУ ПУШКУ ИСПОД КРЕВЕТА!
ЗАР СЕ НЕ БОЈИТЕ ДА БУДЕТЕ САМИ, ЦЕЈН?
JOHN SAUNDERS AL WILLIAMS 4-17

ЖАО МИ ЈЕ ШТО СТЕ УЗАЛУД ДОЛАЗИЛИ! ЈАВИЋУ ЦЕЈН ДА СТЕ БИЛИ!
РЕЋИТЕ ЈОЈ ДА НАМ ЈЕ ЖАО ЗБОГ СЕСТРЕ!
ДЕНИ, ШТА...
НЕ ПИТАЈ НИШТА! ИДИ У АУТО!
ЗАПИШИ БРОЈ КОЛА 1410ВС!
JOHN SAUNDERS AL WILLIAMS 4-18

ДЕНИ, КАНО ТО ВОЗИШ? УСПОРИ!
НЕ СМЕМ ДА ИЗГУБИМ ИЗ ВИДА ОНОГ ТИПА! СИГУРАН САМ ДА НИЈЕ ЦЕЈНИН АДВОКАТ!
МИСЛИМ ДА ЈЕ ОН ЦИМБО ТОНКЛОВА. ЗА НОГА ЦЕЈН КАЖЕ ДА ГА ЈЕ УБИЛА!
ВЕРОВАТНО ГА ЈЕ САМО ОНЕСВЕСТИЛА И ОН САДА ЖЕЛИ ДА ЈОЈ СЕ ОСВЕТИ! ВИДЕО САМ ПИШТОЉ У ЊЕГОВОМ ЦЕПУ!
JOHN SAUNDERS AL WILLIAMS 4-19

ЕВО ТЕЛЕФОНСКЕ ГОВОРНИЦЕ, РУТ? ЗНАШ ШТА ТРЕБА ДА РАДИШ?

ДА? СВЕ САМ ЗАПИСАЛА? И БРОЈ НОЛА, МАРКУ, БОЈУ...

ПЕКАРА

John Saunders Al Williams 4-20

НАЖИ ЈОШ ТРОЈУ ДА ЋУ МУ СЕ ЈАВИТИ ЧИМ СЕ НАША ПТИЧИЦА ЗАУСТАВИ!

© Field Enterprises, Inc., 1972

ЗА ТО ВРЕМЕ...

ЧУЛИ СТЕ НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ?

НЕ СПОМИЊУ ЧИТБА?

ЗВАЛА ЈЕ РУТ! НАЖЕ ДА СУ ЗАТЕКЛИ ЧИТБА У ЧЕЈНИНОМ СТАНУ!

ЗНАЧИ, НИЈЕ ГА УБИЛА!

ДЕНИ ЈЕ КРЕНУО ЗА ЊИМ!

© Field Enterprises, Inc., 1972

У ТОМ ТРЕНУТКУ...

ДО ЂАВОЛА, НЕСТАЈЕ МИ БЕНЗИН!

John Saunders Al Williams 4-21

RT. 24 TO ALL SHORE POINTS - NEXT RIGHT 1 MI.

ДА ОБАВЕСТИМО ПОЛИЦИЈУ?

БОЈИМ СЕ ДА НЕ ПРЕНАГЛИМО! МОЖДА ОНАЈ ТИП И НИЈЕ ЧИТБО!

John Saunders Al Williams 4-22

ЗВРР!

ТРОЈ, ЈАВЉАМ ТИ СЕ СА БЕНЗИНСКЕ ПУМПЕ!

„МОНКЛОВА ЈЕ КРЕНУО ПУТЕМ КОЈИ ВОДИ ПРЕМА ТОРЧ ПОИНТУ!“

ОВДЕ ЋУ ОСТАВИТИ АУТО!

ТЕШКО ДА ЋУ МУ ОПЕТ УЋИ У ТРАГ!

САМО НАСТАВИ ТИМ ПУТЕМ, ДЕНИ!

© Field Enterprises, Inc., 1972

„УРЕДНИК КАЖЕ ДА ЧЕЈН ИМА ВИКЕНДИЦУ У ТОРЧ ПОИНТУ!“

САЧЕКАЋУ ДА ПАДНЕ МРАК!

John Saunders Al Williams 4-24

НАПУНИ РЕЗЕРВОАР И КРЕНИ ОДМАХ ЗА ЊИМ!

СИГУРАН СИ ДА СЕ ТАМО УПУТИО?

JOHN SAUNDERS AL WILLIAMS 4-25

САСВИМ! ЧУВАЈ ГЛАВУ ДОК НЕ СТИГНЕ ПОЛИЦИЈА!

© Field Enterprises, Inc., 1973

ШТА?

КУЦ! КУЦ! НУЦ!

НО ЈЕ ТО?

КЕНИ! КУПИО САМ ВАМ НОВИНЕ!

ДА ЛИ ВАМ ЈЕ ЈОШ НЕШТО ПОТРЕБНО?

© Field Enterprises, Inc., 1973

НЕ, КЕНИ! НАВРАТИТЕ УЈУТРО!

ДОБРО ЈУ, СВАКАКО!

JOHN SAUNDERS AL WILLIAMS 4-26

НИШТА НЕ ПИШЕ О ЦИТБО! А ДОСАД СУ ВЕЋ МОРАЛИ ДА ПРОНАЂУ ЊЕГОВ ЛЕШ!

ТРЕБАЈУ ЈЕ ДА ЗАТОЛИМ КЕНИЈА ДА МИ ДОНЕСЕ ДРВА! САМА ЋУ... НЕМАМ ЧЕГА ДА СЕ БОЈИМ!

ААА!

НЕ ПОКУШАВАЈ НИШТА ИЛИ ЋУ ТИ СЛОМИТИ ВРАТ!

JOHN SAUNDERS AL WILLIAMS 4-27

ОВО ЈЕ ТОРЧ ЛОИНТ, АЛИ НИ ТРАГА ОД ЦИТБОВИХ КОЛА!

JOHN SAUNDERS AL WILLIAMS 4-28

НИГДЕ ЖИВЕ ДУШЕ!

47

А САМО ПЕДЕСЕТ МЕТАРА ПРЕМА ТОРСНОЈ ОБАЛИ...

ТЕК САМ ПОЧЕО, ЛУТКИЦЕ!

МОЛИМ ТЕ, ЦИТБО... ПРЕКИНИ...

НУДА ДА ХРЕНЕМ?

ХЕЈ! ТРАГОВИ СТОПАЛА!

JOHN SAUNDERS AL WILLIAMS 4-29

ВОДЕ ПРЕМА ОНОЈ КУЋИЦИ!

© Field Enterprises, Inc., 1972

ИЗЛАЗИ ИЗ ТОГ УГЛА! НА РЕДУ ЈЕ ДРУГА РУНДА!

БАНГ!

ОХ!

JOHN SAUNDERS AL WILLIAMS 5-1

ХОЋУ ЛИ СТИЋИ НА ВРЕМЕ?

ОВАМО ТУ ПУШКУ! МОГЛА БИ ДА ОПАЛИ!

НИЈЕ ТО ИГРАЧКА ЗА ТЕБЕ!

МОГЛИ БИ ДА ME ВИДЕ ИЗ КУЋЕ!

JOHN SAUNDERS AL WILLIAMS 5-2

ПРИШУЊАЋУ СЕ СА ЗАДЊЕ СТРАНЕ!

ШТА БИ РЕКЛА ПОЛИЦИЈИ? ДА САМ СЛУЧАЈНО СТРАДАО У ЛОВУ!

ПОЛИЦИЈА НЕ БИ ПОВЕРОВАЛА У ТУ ПРИЧУ ДРУГИ ПУТ!

АКО МИСЛИШ ДА ЈЕ НЕКО ЧУО ПУЦАЊ, ВАРАШ СЕ! ОВДЕ ИПАК САМО ГАЛЕБОВА!

ПА, УБИЈ ME ОНДА! ШТА ЧЕКАШ?

СТИШЉАЋУ КАКО ТО ДА УЧИНИМ!

© Field Enterprises, Inc., 1972

ХОЋУ ДА ИЗГЛЕДА КАО НЕСРЕЋАН СЛУЧАЈ!

JOHN SAUNDERS AL WILLIAMS 5-3

ЈЕДАН ТИП СЕ ОТАРАСИО СВОЈЕ ДЕВОЈКЕ ТАНО ШТО ЈЕ...
ИСКОПАО РУПУ У ПЕСКУ...

ДЕВОЈКУ ЈЕ ЗАКОПАО ДО ГУШЕ! ОНДА ЈЕ НАИШЛА ПЛИМА... КРАЈ ЗНАШ!
© Field Enterprises, Inc., 1972.

ЈА ЋУ САД ДА ПОТРАЖИМ АШОВ!
JOHN SAUNDERS
AL WILLIAMS
5-4

НУЦНУО ТИ ЈЕ ПОСЛЕДЊИ ЧАС!
JOHN SAUNDERS
AL WILLIAMS
5-5

ИСПОД ТРЕМА ДРЖИШ АЛАТКЕ, ЗАР НЕ?
© Field Enterprises, Inc., 1972

САМО ДА НЕ ПРОМАШИМ!

ЕРЗО ЋУ ИСКОПАТИ РУПУ!
ПЕСАК ЈЕ ВЛАЖАН
JOHN SAUNDERS
AL WILLIAMS
5-6

ОВО ТРАЖИШ, ЦИМБО?
© Field Enterprises, Inc., 1972

МОНКЛОВА ЈЕ ТУЊЕВИТО РЕАГОВАО...
УСТАНИ!
JOHN SAUNDERS
AL WILLIAMS
5-5

ДЕНИ НИЈЕ ВИДЕО КАД ЈЕ ЦИМБО ЗАВУКАО РУКУ У ЏЕП...
© Field Enterprises, Inc. 1972

ПУЦАЊ ОДЈЕКНУ У ТИШИНИ НОЋИ...
JOHN SAUNDERS
AL WILLIAMS
5-9

ДЕНИ НИЈЕ СТИГАО ДА ЈОШ ЈЕДНОМ ЗАТАХНЕ АШОВОМ...

ЈЕСИ ЛИ ЧУЛА ПУЦАЊ? УБИО САМ ПАЦОВА ВЕЛИКОГ КЋОВЕКА!
JOHN SAUNDERS
AL WILLIAMS
5-10

ЧАК ХОДА НА ДВЕ НОГЕ! НИЈЕ ЗНАО ДА ИМАМ ПИШТОЉ!

А САД ИДЕТО ДА СЕ ЗАБАВЉАТО НА ОБАЛИ!

МОРАМ ДА ТИ ВЕЖЕМ НОГЕ ДА НЕ БИ ПОКУШАЛА ДА ПОБЕГНЕШ!
А, НЕ БИХ ВОЛЕО ДА УПОТРЕБИМ ПИШТОЉ!

СТОЈ! ПОЛИЦИЈА!

СТИГЛИ СТЕ НА ВРЕМЕ, ГОСПОДИНЕ?
ПОГРЕШНО СТЕ СХВАТИЛИ! САМО САМ СЕ ШАЛИО СА ЦЕЈН!

ИЗ ШАЛЕ СИ И ПУЦАО?

ЕВО КО ЈЕ ЖРТВА!
ДЕНИ!
JOHN SAUNDERS
AL WILLIAMS
5-12

ПОЗНАЈЕТЕ ОВОГ ЧОВЕКА, ТРОЈ?

ДА! ОН ЈЕ МОЈ КОЛЕГА... ДЕНИ РАВЕН!

ЛОЗОВИТО ХИТНУ ПОМОЋ, БРЗО!

ОСЕЋАМ ПУЛС, АЛИ СЛАБО!

БУДИТЕ УЗ ЊЕГА! МОЖДА НЕ ЖЕЛЕТИ ДА ВАМ КАЖЕ НЕШТО!

НИСУ ДУГО ЧЕКАЛИ НОЛАХИТНЕ ПОМОЋИ...

НЕ МОГУ ЈОШ НИШТА ДА КАЖЕМ!

КАКВИ СУ ЊЕГОВИ ИЗГЛЕДИ?

ВИДЕЋЕТО ТЕК НА ОПЕРАЦИОНОМ СТОЛУ!

ШТА?! ХОЋЕШ ЊУ ДА ОПТУЖИШ ЗА УБИСТВО ЊЕНОГ ТУЖА!

НЕК ОНА ОБЈАСНИ ШТА СЕ ДОГОДИЛО!

ДЕНИ ЈЕ У ЛОШЕМ СТАЊУ! ПОЋИ ЋУ С ЊИМ У БОЛНИЦУ!

ОСТАЋУ С ЏЕНИ!

ЗАМИСЛИ, МОНКЛОВА ЈЕ ОПТУЖУЈЕ ЗА УБИСТВО МУЖА!

JOHN SAUNDERS AL WILLIAMS 5-16

НЕ МОРАТЕ НИШТА ДА КАЖЕТЕ БЕЗ СВОГ АДВОКАТА!

ЗНАМ, АЛИ РЕЋИ ЋУ!

ЗАР ТВОЈ ТУЖ НИЈЕ НАСТРАДАО НЕСРЕЋНИМ СЛУЧАЈЕМ?

ЈА САМ ГА УБИЛА, БРЕЏИ!

ИСПРИЧАЋУ ТИ КАКО СЕ ТО ДОГОДИЛО!

„МОЈ ТУЖ ЈЕ БИО ДОБАР И ВРЕДАН ЧОВЕК! САМО, ИЗНАД СВЕГА ЈЕ ВОЛЕО НОВАЦ!“

JOHN SAUNDERS AL WILLIAMS 5-17

ПРВИХ НЕКОЛИКО ГОДИНА БРАКА ЖИВЕЛИ СМО СРЕЋНО?

„ОНДА ЈЕ МАКС ПО ШЕСНАЕСТ ЧАСОВА ДНЕВНО РАДИО У СВОЈОЈ КАНЦЕЛАРИЈИ, ЧАК И СУБОТОМ И НЕДЕЉОМ!“

„ЈЕДНЕ ВЕЧЕРИ ПОКУШАЛА САМ ДА ГА УБЕДИМ ДА НЕГДЕ ИЗИЂЕМО: РЕКАО ЈЕ ДА ЈЕ ЗАУЗЕТ И ПОЗВАО СВОГ ПАРТНЕРА МОНКЛОВУ ДА МЕ ИЗВЕДЕ!“

JOHN SAUNDERS AL WILLIAMS 5-18

ЦЕЈН СЕ СВА ТРЕСЛА ДОК СЕ ИСПОВЕДАЛА...

МАКС ЈЕ ОНДА СВАКО ВЕЧЕ ЗВАО ЦИМБА ДА МИ ПРАВИ ДРУШТВО!

JOHN SAUNDERS AL WILLIAMS 5-19

„МИ СМО СЕ ТАКО ЗБЛИЖИЛИ И ЉУДИ СУ ПОЧЕЛИ ДА НАС ОГОВАРАЈУ!“

„ТОГ СУДБОНОСНОГ ДАНА МАКС ЈЕ ОДЛУЧИО ДА СВИ ПОЂЕМО У ЛОВ!“

У СТВАРИ ЖЕЛЕО ЈЕ ДА НАС ОБАВЕСТИ ДА ЗНА ШТА СЕ ДОГАЂА ИЗМЕЂУ ТЕБЕ И ЦИМБА!

ТАЈ ТРЕНУТАК НИКАДА НЕЋУ ЗАБОРАВИТИ: МАКС ЈЕ ОДЈЕДНОМ ПОБЕСНЕО...

„...И ПОЛЕТЕО ПРЕМА ТЕБИ! ДОХВАТИО ЈЕ МОЈУ ПУШКУ...И ОНА ЈЕ ОПАЛИЛА!“

АЛИ, ТО ЈЕ ИПАК БИО НЕСРЕЋАН СЛУЧАЈ!

КО БИ У ТО ПОВЕРОВАО ПОСЛЕ ПРИЧА О ТЕБИ И ЦИМБУ!

ЈА ТИ ВЕРУЈЕМ, А И ПОЛИЦИЈА ЋЕ! БИЋЕ СВЕ ДОБРО, ВИДЕЋЕШ!

ОХ, БРЕДИ ШТА БИХ ЈА БЕЗ ТЕБЕ!

ЗА ТО ВРЕМЕ У БОЛНИЦИ...

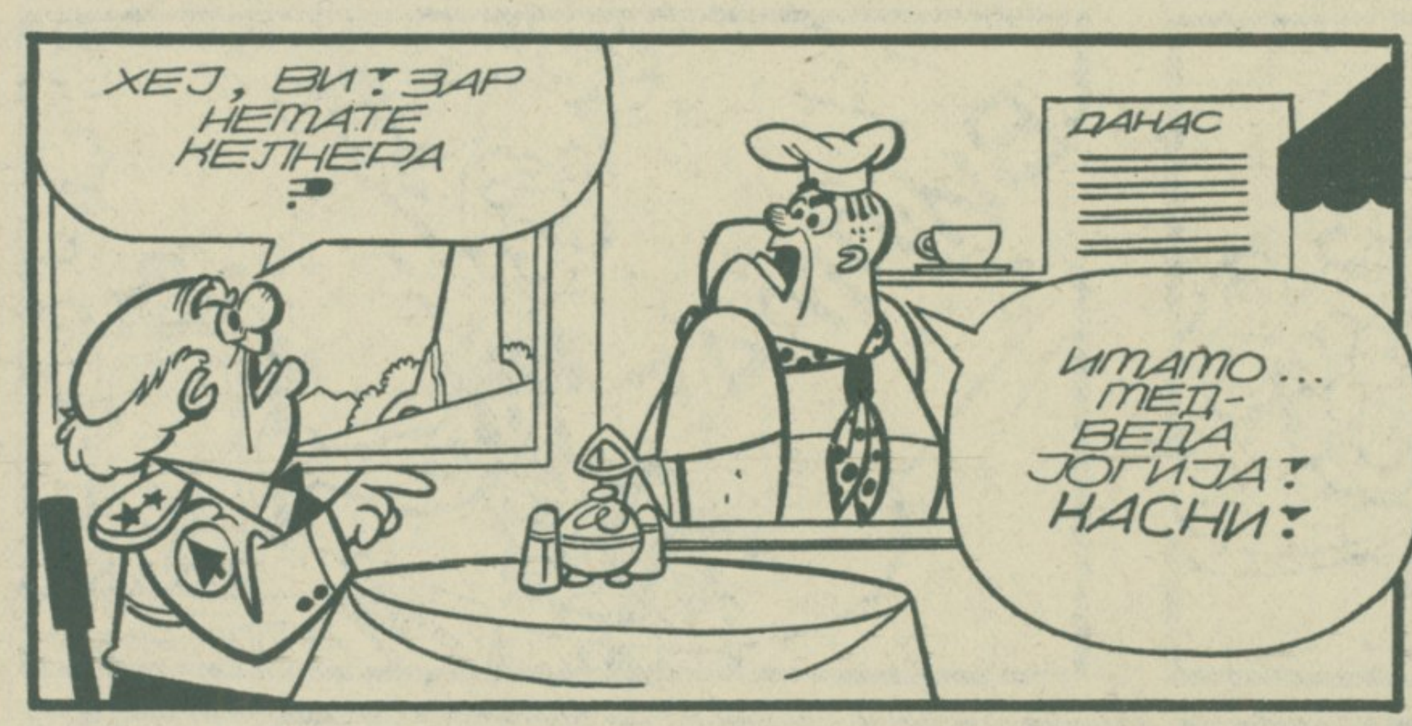
МЕТАК ЈЕ ПРОШАО ПОРЕД САМОГ СРЦА!

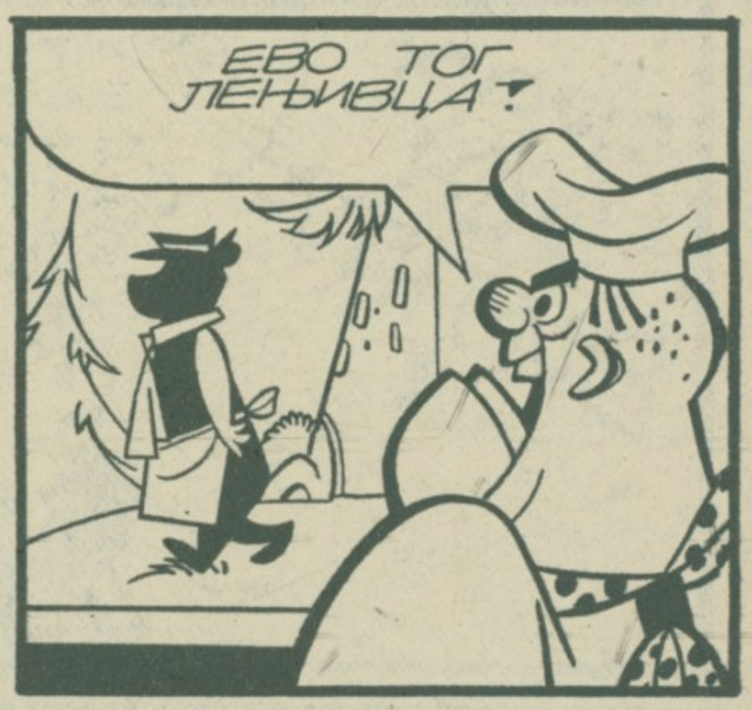
ОПЕРАЦИЈА ЈЕ УСПЕЛА! ИЗВУЋИ ЋЕ СЕ!

КРАЈ

МЕДВЕД ЈОГИ

ММММ! ЈА БИХ БЕЧНУ ШНИЦЛУ!
ЈЕЛОВНИК

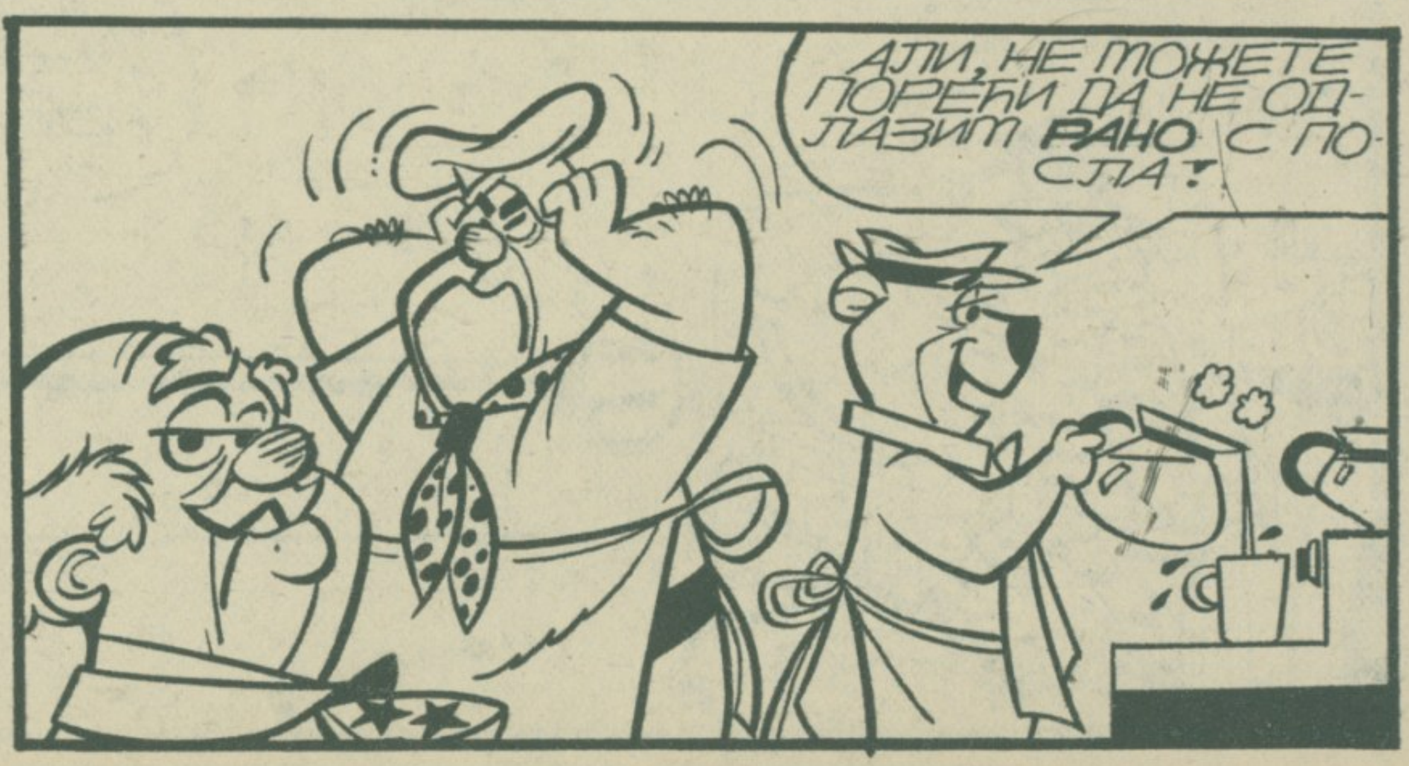

ХЕЈ, ВИ! ЗАР НЕМАТЕ КЕЛНЕРА?
ДАНАС
ИМАТЕ... МЕДВЕДА ЈОГИЈА! НАСНИ!

ЕВО ТОГ ЛЕЊИВЦА!

ЈОГИ, У ПОСЛЕДЊЕ ВРЕМЕ СТАЛНО КАСНИШ! ИМАШ ЛИ НЕШТО ДА КАЖЕШ У СВОЈУ ОДБРАНУ?

ПА, ИСТИНА ЈЕ ТО ШТО СТЕ КАЗАЛИ!
СВАНИ ДАН ДОЛАЗИМ КАСНО НА ПОСАО!

ПА?!

АЛИ, НЕ МОЖЕТЕ ПОРЕЋИ ДА НЕ ОДЛАЗИМ РАНО С ПОСЛА!

ПОРОДИЦА

КРЕМЕНКО

КАКАО

ГРРР! УФ! ВИЛМА!

ОХ!

ВИЛМА!

ВИЛМА!

ВИЛМА!

ОДМА', ФРЕДЕ!

ПА, ДОБРО... НЕ ПУШИ, НЕ ПИЈЕ... МОРА И ОН ДА ИМА НЕКИХ БУБИЦА!

© 1976 McNaught Snyd.
© Hanna-Barbera Prods., Inc.

9-5

У ИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП: **потера**

ГОПАЈ

By Bud Sagendorf

ШТО СИ БЕСАН?

?

СПРЕМАМ СЕ ДА ДОЧЕКАМ ОНОГ ЖИЦЕРА ПЕРУ!

МОЖДА БИ ЉУБАЗНОШЋУ МОГ'О ДА ГА ОДУЧИШ ОД ЖИЦАРЕЊА!

ДА ПРОБАМ!

ШТО НЕ СВРАТИШ КОД МЕНЕ? СПРЕМИЋУ ТИ ТУЋЕ ПЉЕСКАВИЦА!

?

?

САТ КАСНИЈЕ...

НЕМОЈ ДА СЕ СТИДИШ! СЛОБОДНО ПОРУЧИ ЈОШ!

?

?

?

МИСЛИШ ДА ЈЕ УСПЕЛО?

НЕ ЗНАМ! АЛИ, ЗНАМ ДА ЈЕ БИО УЗБУЂЕН!

САМО ЗА ПЕЦАРОШЕ

СТО МУ КИТОВА!

?

?

?

ТЕШКО МЕНИ!

АААЈ!

ШТА НИЈЕ У РЕДУ, ПЕРО?

?

ШМРК!

АВАЈ! СВРШЕНО ЈЕ СА МНОМ!

УБИЛИ СТЕ МЕ ЉУБАЗНОШЋУ!

ПА МЕНИ ЈЕ ЖИЦАРЕЊЕ БИЛО КАО ЗАНАТ!

4-15

ИСТИНА О ЏЕСУ ЏЕЈМСУ

Желео бих да нешто више сазнам о легендарном пљачкашу Дивљег запада Џесу Џејмсу и његовом брату Френку.

Горан Станковић,
Мајаковског 23 Ниш

ИАКО ЈЕ У ЗВАНИЧНИМ ДОКУМЕНТИМА 3. АПРИЛ 1882. ГОДИНЕ ЗАБЕЛЕЖЕН КАО ДАТУМ КАДА ЈЕ УБИЈЕН ЧУВЕНИ БАНДИТ, ПОСЛЕДЊИХ ГОДИНА О ЊЕГОВОЈ СМРТИ ПОЧЕЛЕ СУ ДА КРУЖЕ САСВИМ ДРУГАЧИЈЕ ПРИЧЕ.

Џес Џејмс, највећи отпадник Дивљег запада, убијен је 1882. године, у 35. години, револверским хицем у леђа. Тако је бар записано у званичним документима овог доба. Неки, ипак, тврде да је чувени револвераш избегао заверу плаћених убица и доживео дубоку старост.

Џејмс је један од ретких бандита који је за амерички народ постао права легенда. За разлику од других, увек је био на страни понижених и сиромашних. Родио се 5. септембра 1847. године у Клеј Каунтију, у држави Мисури, као други син свештеника Роберта Џејмса. Када је после рата Севера и Југа у држави Мисури донесен закон који присталицама Југа забрањује бављење свим јавним пословима, па чак и трговином, Џес Џејмс, који је у овом рату учествовао на страни Јужњака, није имао много избора. Кренуо је путем безакоња и ускоро постао познат као вођа једне од најопаснијих банди која је икада харала Дивљим западом.

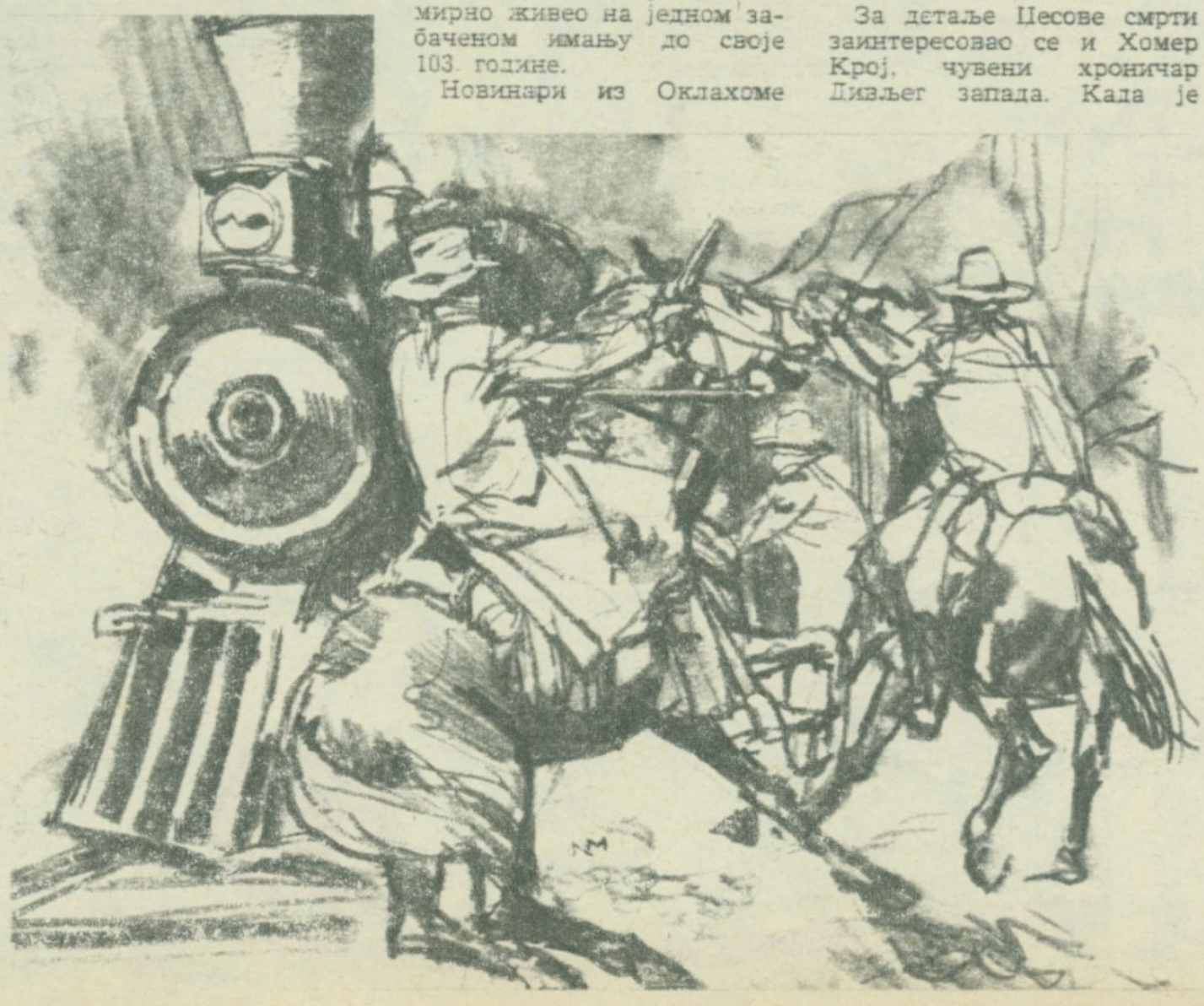
МЕТАК ИЗДАЈНИКА

Банда је пљачкала возове и богате северњачке банке које су високим интересима и разним мрачним пословима искоришћавале осиромашене фармере Југа. За неколико година у рукама Џеса и његових људи нашле су се хиљаде долара. Када је за Џесову главу расписана уцена од хиљаду долара за опасном бандом кренуле су многе потере, али свака се враћала необављеног посла. Чинило се да Џес и његов брат Френк, који му је у пљачкама постао десна рука, јашу под срећном звездом и да их никада нико неће ухватити.

А онда се појавио шериф Тембрлејн. Схвативши да у овом послу снага и вештина не могу много да му помогну, одлучио је да се послужи лукавством. Најмио је браћу Чарлија и Боба Форда да за примамљиву своту убију најчувенијег бандита Америке.

Чарлс и Боб били су некада чланови Џесове банде па им није било тешко да ступе у везу са старим пријатељем који се под лажним именом крио у Сент Џозефу. Џес их је пријатељски дочекао и ускоро почео да се са њима договара о великом нападу на железницу. Чарлс и Боб слушевљено су прихватили његов план. Вешто се претварајући, чекали су прву прилику даураде оно због чега су дошли.

Прилика им се пружила 3. априла 1882. године. У тренутку када му је ненаоружани Џес окренуо леђа, Боб је испалио метак у свог бившег вођу и на месту га убио.

УБИЦА ЈЕ ПОГРЕШИО

Тридесетих година овог века о смрти Џеса Џејмса почеле су да круже разне приче. Руди Тарили, управник Џесовог музеја у Стантону, у држави Мисури, одлучно је поричао званичну верзију приче о Џесовој смрти тврдећи да је плаћени убица Форд грешком убио Чарлса Бајглоа, члана Џејмсове банде. По Тарилију, Џејмс је искористио ову забуну и, пошто су сви били убеђени да је мртав, повукао се и мирно живео на једном забаченом имању до своје 103. године.

Новинари из Оклахоме још више су зачинили управникову причу. У једном чланку листа „Лотон Конститјушн" дословце се каже: „Џес се смејао кад год би му неко поменуо његову званичну смрт. Између разбојника, очевидаца догађаја из 1882. године, постојао је договор да нико не открије идентитет свога вође све док Џејмс не доживи 100 година.

Од свих чланова банде Џес је једини доживео дубоку старост. Када је напунио стоту годину, посаветовао се са адвокатом да ли да најзад открије истину о себи. Казне није морао да се плаши — нико од сведока његових недела није више био жив и није постојала никаква опасност да буде осуђен због грехова младости.

За детаље Џесове смрти заинтересовао се и Хомер Крој, чувени хроничар Дивљег запада. Када је новембра 1932. године сазнао да је неки старац, који је тврдио да је Џес Џејмс главом и брадом, одсео у једном чикашком хотелу, одмах је пожурио да га нађе. Али, већ прве старчеве речи изазвале су Кројову сумњу.

— Чуо сам да сте још у раној младости, у игри с пиштољем, озбиљно озледили средњи прст десне руке. Могу ли да га видим? — упитао је лукави Крој који је до танчина познавао чак и неважне догађаје из Џесовог живота.

Лажни Џес је збуњено одмахнуо главом:

— Погрешно су те обавестили, младићу. Никада нисам задобио чак ни огреботину од метка — одговорио је, трудећи се да му глас звучи убедљиво.

Међутим, Кројова прича била је тачна. Старац никако није могао да буде познати пљачкаш.

СЕЋАМ ТЕ СЕ!

Френк Далтон који је 1950. године почео да се представља као Џејмс био је убедљивији. Овај стогодишњи старац нашао је чак и сведока за своје тврђење. Његов пријатељ, поручник Џим Дејвис, који је тада имао пуних сто девет година, потврдио је Далтонову причу изјавивши да је својим очима видео како је Форд убио Бајглоа.

Наравно, и у ову причу мало је ко поверовао. Скептике није могао да убеди да Ал Џенингс, осамдесет седмогодишњи пљачкаш возова из Оклахсме који је угледавши Далтона узбуђено узвикнуо:

— Истина је! То је он! То је Џес Џејмс!

Џенингс је Далтону поставио само једно питање да би утврдио да ли је пред њим заиста чувени одметник. Желео је да зна да ли га се Џес сећа.

— Како те се не бих сећао, Џенингсе — мирно је одговорио Далтон. — **Требало је да се сусретнемо у двобоју код старог ранча Дот, али ми се после моје тобожње смрти више никада није указала прилика да те напуним оловом.**

Далтонову причу објавио је Коламбус Воан у својој познатој књизи „Истина о Џесу Џејмсу". Џемс је, по Воану, доживео дубоку старост под лажним именом Френк Далтон и умро у градићу Грамбури тек 1951. године.

Све те приче о смрти Џеса Џејмса неки прихватају, а неки на њих сумњичаво врте главом. За сваки случај — званична прича о томе остала је до данас непромењена.

Занимљиво је да извесни Вил Паркс, фармер из Тенесија, тврди да поседује скелет Џеса Џејмса на којем још могу да се виде трагови смртоносног метка. Додуше, Паркс признаје да ни сам није сасвим сигуран да је у питању прави Џес, али додаје да му је скелет донео велику популарност — и добру зараду.

М. Ш.

ПОТОПЉЕНЕ, ПА СПАЉЕНЕ

ВЕКОВИМА СУ ЦИНОВСКЕ ГАЛИЈЕ ЛЕЖАЛЕ НА ДНУ ЈЕЗЕРА НЕМИ. ДА БИ ЗАДОВОЉИО СВОЈЕ ХИРОВЕ, ПОТОПИО ИХ ЈЕ КАЛИГУЛА, А ЗА ЊИХ СЕ ЗАИНТЕРЕСОВАО МУСОЛИНИ.

Од давнина су људи веровали да им новчић или драгоценост убачени у неку фонтану могу донети срећу или, бар, испунити жељу. А када је неко римски цар — па још луд као што је био Калигула — деси се да дође и на такву помисао као што је убацивање у воду луксузно опремљених и благом крцатих галија! Наравно, пошто не би стале ни у једну фонтану, Калигула је одабрао — језеро.

Ово је било једино могуће тумачење одакле у језерцету Неми, у близини Рима, широком једва 5,8 км, две Калигулине галије и то гигантске! Умно поремећени император жртвовао их је, изгледа, богињи Дијани, верујући да је Неми њено огледало.

Галије са баснословним богатством непрестано су привлачиле пажњу. Рибари којима су катарке понекад цепале мреже гледали су у воду са љутњом и завишћу што бар не могу да досегну те бродове, а понеко се и усуђивао да зарони и покуша да „штрпне" делић блага. Да ли су ти покушаји успевали — била је тајна, тако да се о благу и даље само нагађало. А у 19 векова, колико Калигулу дели од нашег времена, прича о галијама постала је легенда.

Међутим, радозналост није јењавала. Требало је да се роди опет један диктатор, какав је био Мусолини, па да одлучи да пошто-пото извуче галије на светлост дана!

Међу украсима на палуби првог брода налазила се и ова глава Горгоне

ИСУШИТЕ ЈЕЗЕРО!

Опседнут фикс-идејом да изгради своју „фашистичку Римску Империју", дуче је жарко желео да „васкрсне" све што је могао. Галије су, чинило му се, лежале надохват, као поручене. Зато је априла 1927. године објавио свету да ће „фашистичка Италија извући Калигулине бродове".

Само како? Били су, после толико векова, сувише упали у муљ да би се могли извући дизалицама. Осим тога, дрво би се сигурно распало ако би се радило на тај начин. Једино што је Мусолинијевим инжењерима изгледало могуће било је привремено исушивање језера. То је значило испумпати око 50 милиона кубних метара воде!

Што грандиозније, то боље, сматрао је Мусолини. Количина воде и цена нису за њега представљале препреку: наредио је да се приступи радовима без обзира колико ће коштати...

Технички није било компликовано испразнити Неми чију су воду обнављали само неколико извора и кише. А на западној страни његовог корита постојао је канал дугачак 1650 метара који су још Римљани прокопали да би регулисали ниво воде. Када би се отпушио и очистио, канал је могао послужити да њиме отекне бар део језерске воде, а остало би се испумпало. Предрачуни су говорили да ће та операција бити веома скупа, али воља дучеа морала је да се поштује.

Пуна четири месеца екипа од 100 људи даноноћно је радила на оспособљавању канала. А када је тај посао обављен, Мусолини је, октобра 1928. године, церемонијално пустио у погон четири снажне црпке довучене на обале Немија.

После 11. месеци најзад су се указале катарке: бродови су били заглибљени и од њих се много није видело. Сада је требало чекати да се језерско дно исуши, како би галије могле да се откопају, а затим поставе на шине и пажљиво извуку на обалу. Радови су трајали пуне три године. Коначно, новембра 1932. галије су се нашле на лепо направљеним постољима, а доцније су прекривене и куполом...

САМА ИЗНЕНАЂЕЊА

Калигулини бродови — мада на њима није пронађено велико благо — изазвали су интересовање и јавности и стручњака. Професор Њујоршког универзитета Лајонел Кесион, стручњак за античке бродове, био је усхићен. Изјавио је:

— Откриће из језера Неми јединствено је у историји и тако нешто сигурно се неће поновити!

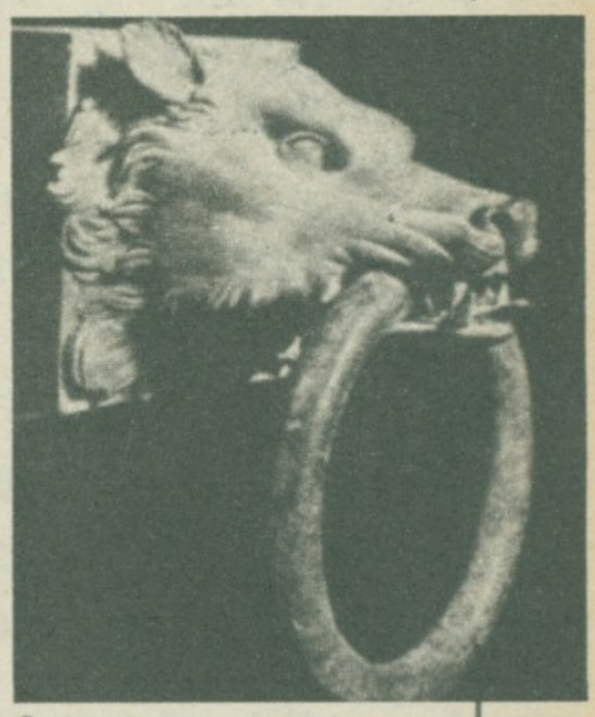
Калигулине галије биле су заиста огромне за ту врсту бродова: једна је била дугачка 64, друга 73 метра. До тада, а ни после, нису пронађени остаци античких галија тих величина. То није било једино изненађење. Научници су се нашли пред неочекивано очуваним бродовима иако су 19 векова лежали под водом. Не само да је дрво било читаво, сачували су се чак делови ужади од конопље, са чворовима какви се и данас праве.

Галије су заиста биле луксузно опремљене. На крми су имале огромне скулптуре од бронзе прекривене златним листовима, а сидра су им „вирила" из разјапљених чељусти животињских глава велике уметничке вредности. Пронађено је масивно посуђе од сребра, а кваке на вратима и ручице намештаја биле су од позлаћене бронзе, слоноваче или изрезбареног дрвета. Подови су били урађени у мозаицима, а на једном броду чак се налазио храм од којег су остала четири мермерна стуба.

ОСТАО ЈЕ ПРАХ И ПЕПЕО

И начин на који су бродови били израђени указивао је на велику вештину старих бродоградитеља. Радило се другачије од данашњег начина: уместо да прво направе „костур" на који ће причвршћивати стране брода, стари градитељи најпре су радили „школьку", а затим је учвршћивали вертикалним ребрима. Прецизност са којом су даске биле ужљебљене и финоћа обраде просто је запањивала.

Како би бродови били чвршћи и сигурнији, газ им је био обложен вуненом тканином намоченом у смолу, преко које је још стављен изузетно танак и једнак слој олова. Дебљина му нигде није прелазила милиметар! Делови брода, који су морали бити отпорнији, били су израђени од храстовине. Учвршћени су огромним гвозденим клиновима, а да због танинске киселине из храстовог дрвета не би рђали — стављени су у „типлове" од боровине.

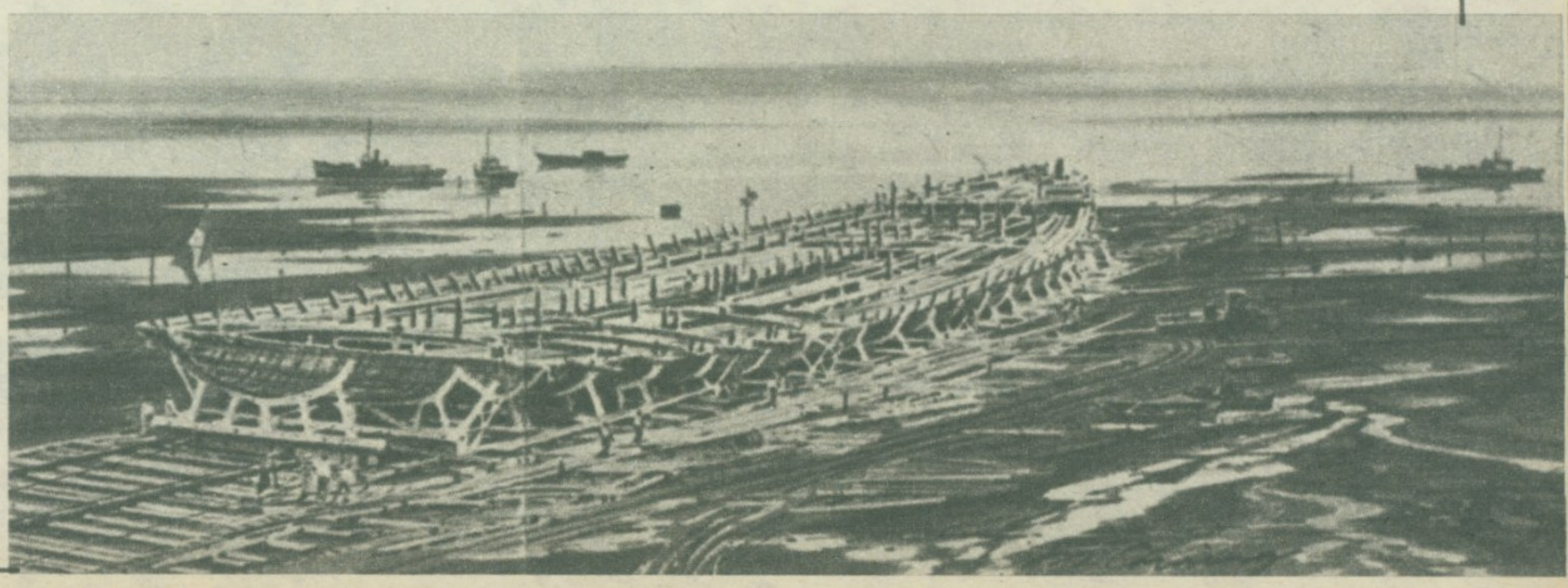

Завршетак греде на крми првог брода: вучја глава

И друга техничка знања била су откровење. Тако су пронађени „куглични лежајеви" — за које се сматрало да су модеран изум, па водоводне цеви од олова и теракоте, чак једна славина која је прорадила чим је очишћена...

Међутим, ово „чудо невиђено" претворило се у прах и пепео! Нека немачка јединица нашла се маја 1944. године на позицијама око музеја са галијама на обали Немија и — једне ноћи све је плануло. У гомили ситног пепела остали су само гвоздени клинови. Од предмета са бродова сачувани су једино они ситнији, раније склоњени у Диоклецијанов музеј у Риму. А да ли су и ти предмети баш са ових галија? Има и таквих сумњи, пошто је цела, вековима дуга прича о Калигулиним бродовима толико чудновата да личи на — фантастику.

М. К.

ЦЕЛА ИСТОРИЈА ЉУДСКОГ ДРУШТВА У ЈЕДНОЈ КЊИЗИ

»ИЛУСТРОВАНА ИСТОРИЈА СВЕТА«

у седамдесет поглавља обрађује целокупан развој цивилизације од почетка до наших дана. Писана једноставно и популарно плени пажњу читалаца и остаје драгоцен извор података.

Читајте и сазнаћете:

Како је Ханибал прешао преко Алпа?

Како су Џингис-канови монголски ратници јуришали на Кинески зид?

Како је убијен Цезар?

Како је живео Луј XIV окружен својим дворјанима у Версају?

Како се судило јеретицима у доба шпанске инквизиције?

Шта је Черчил рекао приликом обиласка Лондона после бомбардовања?

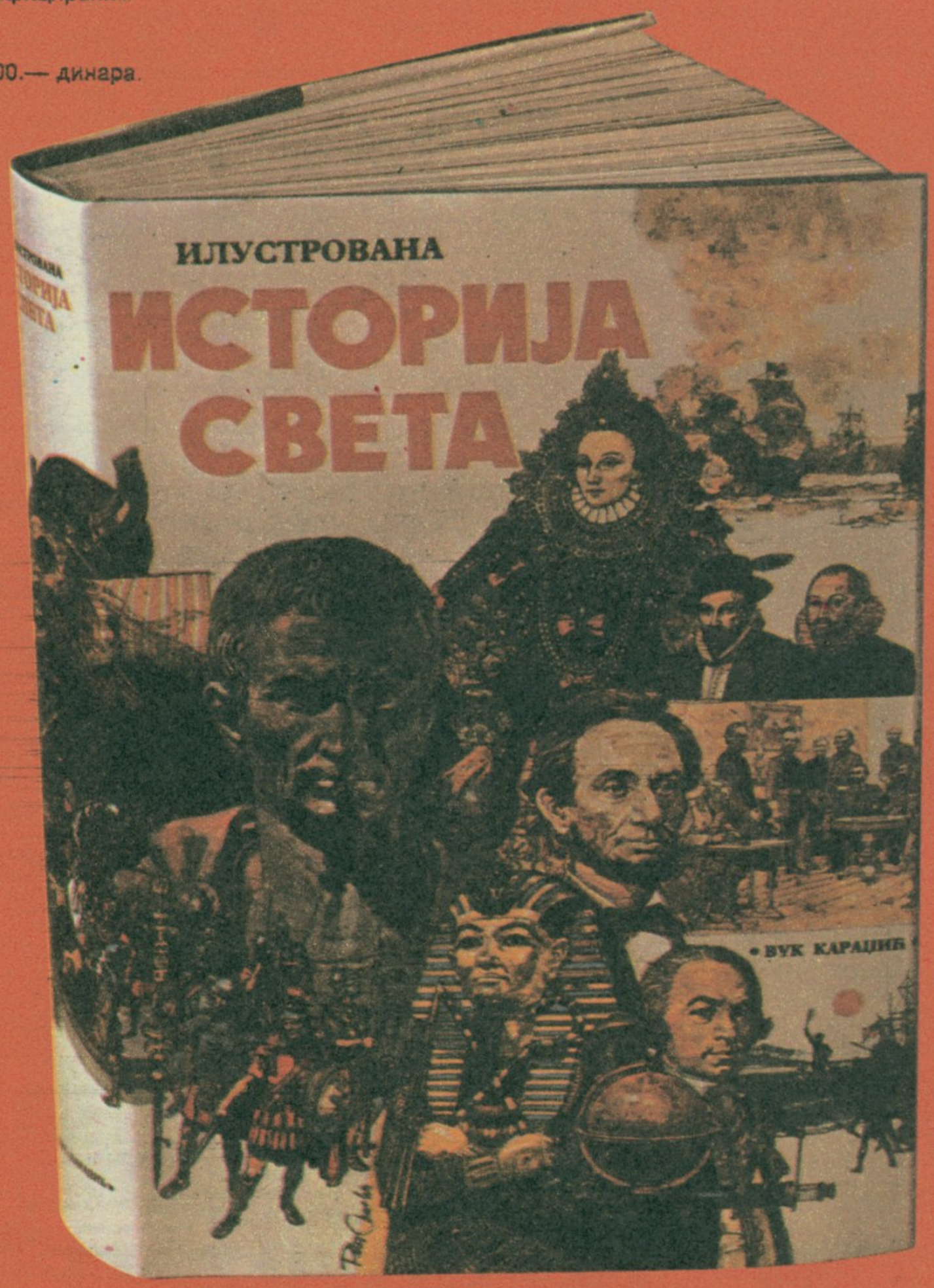
Ово и низ других занимљивости нуди вам ова јединствена књига, која доказује да чињенице могу бити далеко узбудљивије од фантастике и да историја изложена на занимљив и маштовит начин буди интересовање и љубав према нашој прошлости.

Књига је штампана ћирилицом, богато технички опремљена са илустрацијама у боји, формата 26 x 18 цм, у тврдом повезу са пластифицираним корицама.

Цена књиге је 300.— динара.

Књиге можете подићи сваког радног дана до 15 часова у ИРО »Вук Караџић«, Краљевића Марка 9, тел. 620-371, а можете их купити и у представништвима у Новом Саду — Лазе Костића 22, тел. 20-339;

Сарајеву — Симе Милутиновића 10, тел. 22-773;
Светозареву — Славке Ђурђевић бб. згр. Б-3, тел. 23-313 и у
Загребу — Николе Тесле 14/III, тел. 410-525.

Издавачка радна организација „ВУК КАРАЏИЋ“, Београд, Краљевића Марка 9

НАРУЏБЕНИЦА

Овим неопозиво наручујем: књигу „ИЛУСТРОВАНА ИСТОРИЈА СВЕТА“ по цени од 300.— динара.

А) ЗА ГОТОВО — са попустом од 10%, плаћање поштару приликом пријема књиге.

Б) НА ОТПЛАТУ — у 3 месечне рате. Рате ћу отплаћивати редовно сваког месеца, најкасније до 10-ог у месецу, по пријему књиге, рачуна и одговарајућег броја уплатница „ВУК КАРАЏИЋ“.

(Непотребно прецртати)

У случају спора признајем надлежност Општинског суда у Београду.

Презиме, очево име и име

Место и година рођења

занимање

Поштански број и место становања

Улица и број

телефон

Назив радне организације

Место седишта

Улица и број

телефон

Овера о запослењу

потпис купца

бр. л. карте ——— Издате од СУП-а ———

Пензионери прилажу претпоследњи чек од пензије.

ЈУНАК СА ЈАВОРА

МЕТАК У ГРУДИМА

— ВОЈНИЦИ, ЗА МНОМ! ПОБЕДА ЈЕ НА НАШОЈ СТРАНИ! — УЗВИКНУО ЈЕ КОМАНДАНТ РУДНИЧКЕ БРИГАДЕ И ЗАВИТЛАО САБЉОМ. ТРЕНУТАК КАСНИЈЕ ЧУО СЕ ПУЦАЊ И ФИЈУК ТАНЕТА.

Пред арильски, златиборски и моравички батаљон друге класе, односно Рудничку бригаду, изишао је 4. септембра 1876. године витак висок и млад официр утегнут у беспрекорну униформу са мајорским ознакама на епулетама.

Постројени на травнатој заравни брда Чемернице, у иваньичком крају, војници су као на команду заћутали и пажљиво се загледали у свог тридесет једногодишњег команданта.

Затежући опасач са великим револвером, командант је оштрим погледом прешао преко дугачког строја:

— Ми данас овде морамо да издржимо одлучујућу борбу. Морамо се борити на живот и смрт. Ја нисам рад да се одавде одступи, ма сви изгинули. Ова позиција је данас најважнија, а ја нећу дозволити за мога живота да се напусти. То исто тражим и од вас и зато вам понављам, господо и браћо моја, одступања неће бити, док ја не кажем и докле год мене видите између вас. Нека се нико од вас не усуди да одступа, или да да знак на одступање, јер му је тада смрт од мене сигурна.

Командант је застао. Чуо се само прохладан ранојесењи ветар у крошњама старих букава. Међутим, речит и отресит, официр је подигао револвер увис:

— Дакле, као што сам казао: ова борба мора да ее води на живот и смрт. Од њеног завршетка зависиће судбина не само Кушића, него и Иваньице, Арильа, Пожеге, једном речју — целе Србије. Желим да ме разумете и безусловно слушате — ако вам је живот мио!

После ових речи завладала је тишина коју су, тренутак касније, проломили војнички поклици. Јер, сви су, од првог до последњег у строју, веровали свом команданту, генералштабном мајору Михаилу Илићу. И мада су добро знали да им следе одлучујуће битке са многобројном турском војском, ниједан од тих војника сељака није показао ни трунке страха.

У БОЈ! У БОЈ!

Кад је половином јула 1876. године Србија, у заједници са Црном Гором, објавила рат моћној Турској Царевини, Ђура Јакшић се одмах огласио ватреним стиховима „У бој! У бој!

Млад и искрено задојен револуционарном традицијом своје породице и отаџбине, Михаило Илић се одмах одазвао овом бојном покличу.

После пет разреда гимназије у Јагодини, данас Светозареву, где је рођен 26. новембра 1845. године, овај срчани младић ступа у Војну академију одакле као двадесет једногодишњак са изврсним оценама излази у чину потпоручника. Отац Никола погинуо је четири године раније као жртва бомбардовања на београдској Варош-капији. И његов син је до краја живота носио у себи жељу за борбом и осветом.

Физички задивљујуће снажан и упоран, али и врло прињежан науци и књижевности, Михаило Илић се на брдо високо преко три стотине метара пео за двадесетак минута. Али, није запостављао ни научне написе и преводе. Члан Српског ученог друштва постао је 1875, са само тридесет година, објавивши запажене радове из географије, стратегије и топографије у „Војину“, “Отаџбини“ и „Гласнику“ ове угледне културне установе.

Пред објаву српско-турског рата био је, као школован способан и храбар старешина, одређен за Генералштаб српске војске чији је задатак био да оперише око планине Јавор и вароши Сјенице.

Сигуран у себе и своје војнике и потпуно решен да не одступи, мајор Илић је, после дана гладовања и марширања, даноноћних напада и одбрана, кренуо ка врху планине Јавор. Шта ли ће му донети тај пети дан септембра 1876. године?

НЕ ПРИМАМ НАРЕДБЕ!

Код Кадине стене изнурени борци су се два часа одмарали грицкајући тајин, тврди војничи хлеб.

Жвачући обично војничко следовање, мајор Илић се обрати својим војницима:

— Сад, браћо, кад смо већ одбили непријатеља и одржали мегдан, морамо да извршимо још једну дужност, а то је да отмемо и повратимо Јавор. Тек онда можемо рећи да смо извршили дужност према нашој отаџбини. То ћемо брзо и лако постићи: ударићемо зором са левог бока Јавору и поделити се у две колоне. Једна ће од Тисовице напасти Василин врх, а друга Јанков вис. Тражим од вас да се држите храбро и одважно као до сада!

Војници су ћутке узели оружје. Полазећи у одлучујућу битку, мајор Илић је рекао једном свом пријатељу:

— Сад идем у бој. Знај да ћу се тамо борити како само ја знам. Ничије наредбе нећу примати ни слушати: или ћу на Јавору као родољуб погинути, или ћу отерати Турчина одакле је дошао!

Са врха Јавора наилазила је студена, јесења ноћ када су војници на челу са мајором Михаилом Илићем кренули на марш.

ПОГЛЕД ПРЕМА ПОГЛЕДУ

У свануће, командант је распоредио батаљоне имајући у виду да их непријатељ, због повољнијег положаја, већ види.

Међутим, то га није поколебало.

Са првим зрацима сунца кренуше у први јуриш. Турци одговорише пушчаном пальбом. Травнати планински превоји и већ полегла зрела, висока трава замирисаше на барутни дим и паљевину.

Седећи на оборено клади на ивици шуме, мајор Илић забринуто је гледао према Погледу, очекујући помоћ једне батерије.

Већ на граници стрпљења, љутит и не обазирући се на реско фијукање танади изнад себе, командант се изненада усправи и из џепа чакшира трже џепни сат. Било је пола десет.

Окренувши се према оближњој шуми, где је најближе крило бораца било на положају, исука сабљу из канија и викну:

— Војници, за мном! Победа је на нашој страни!

Брзо потрча према непријатељском утврђењу на узвишици, а за њим војници. Из турског шанца осу [illegible] ватра.

[illegible] и погнут, мајор [illegible] изненада се усправи [illegible] замахну сабљом. [illegible] тренутка погнуо [illegible] посрнуо.

— Браћо, ја погибох... убише ме... Напред, на...

Реч му застаде у грлу, загрцну се, занеме.

Филип Буњак из Подунаваца, њему најближи, прихвати га да не падне на земљу. Али, следеће тане проби и Филипове груди: обојица на Јанковом вису падоше један преко другог.

Други војник, који је покушао да са брисаног простора изнесе свог у груди погођеног команданта, такође је пао мртав. Група војника је затим, уз три рањена, успела да са ватрене линије изнесе мртвог мајора Илића до шуме и да га затрпа сувим лишћем и гранама, одакле је доцније однесен на Кадину стену.

СВЕТЛИ ГРОБОВИ

Увидевши да је српска војска остала обезглављена, непријатељ је, учвршћујући шанчеве, успео да сачува врх Јавора, где су и данас видни гробови његових бранитеља.

Тело мајора Михаила Илића однесено је преко Катића, Иваньице и Чачка у Београд, где је, на Ташмајдану, положено поред његовог оца Николе.

Због разбијања надмоћнијих снага Дервиш-паше и Мехмед Али-паше мајор Илић одликован је Таковским крстом са мачевима и медаљом за храброст.

А Мита Петровић, отац сликарке Надежде и књижевника Растка Петровића, учени наставник цртања и очевидац ових бојева, оставио је иза себе рукопис обимних и драгоцених „Ратних бележака“, аутентично сведочанство о херојству мајора Михаила Илића, чије име носи неколико улица у више наших градова. На врху Јавора, међу гробовима сабораца, подигнут му је велики, бели споменик.

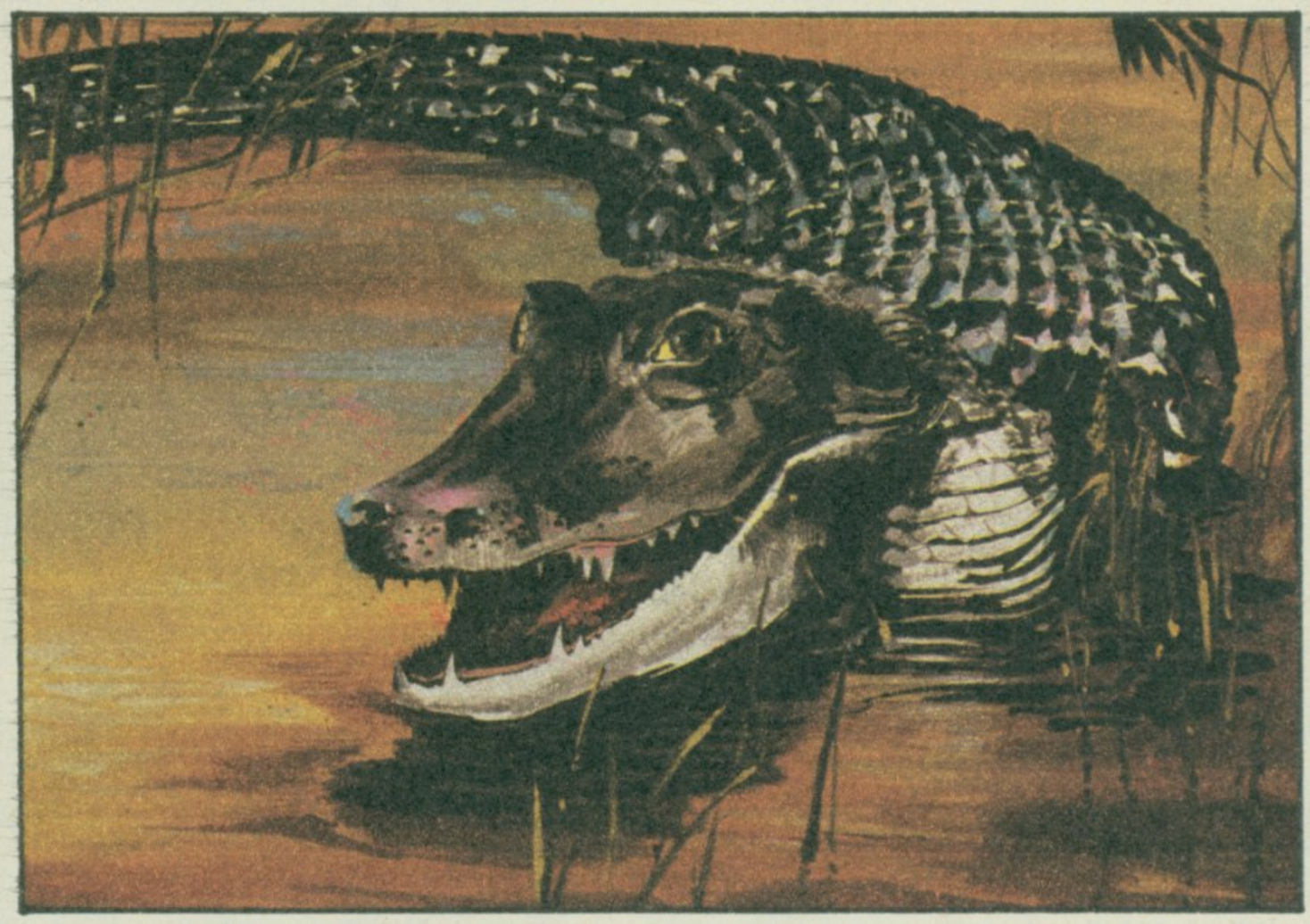
Припремио: **И. Лончар**

ЗАВИЈАЊЕ

НЕ ПРЕЗА НИ ОД ЛЕОПАРДА — Павијани се убрајају у псетолике мајмуне и живе искључиво у Африци. Од дванаест до сада познатих врста најпознатији је гривасти павијан. Снажно тело мужјака ове животиње дугачко је до 115, а само реп до 65 сантиметара. Павијани су нарочито занимљиви због врло развијене друштвене организације у чопору који предводи искусан и јак мужјак. При сусрету ових сваштоједа са другим врстама мајмуна, долази до жестоких бојева који се најчешће претварају у праве, организоване ратове, са смишљеним тактикама, заробљавањем противника, успелим маневрима. Овог интелигентног мајмуна стари Египћани су припитомљавали и користили за брање воћа. Код њих је павијан, који не преза ни од леопарда, био света животиња: у староегипатским гробницама пронађене су и мумије павијана.

ЧУДОВИШТЕ ИЗ НИЛА — Од данашњих врста алигатора, крокодила, кајмана и гавијала, сигурно је најпознатији нилски или афрички крокодил, највећи живи гмизавац на свету. По многим особинама овај џиновски гуштер је прави живи фосил: млади се легу из јаја које женка полаже у топли песак на обали, а одрасли примерци једу искључиво храну животињског порекла. Снага, величина, застрашујући изглед и никад предвидљива крвожедна ћуд овог становника афричких река, језера и мочвара условили су настанак многих прича и веровања везаних за крокодилску подмуклост и незаситост. Још је древни историчар Херодот описивао догађаје када је крокодил на језив начин одвлачио жртву у воду. Међутим, биолози се увек не слажу у мишљењима да ли је до пет метара дугачак и тону тежак џин толико опасан.

НИКАД УСАМЉЕНИ — Од око 8600 до сада познатих врста птица, фламинго (лево) је међу најлепшим, а ној (десно) једна од највећих и најнеобичнијих. Нико није видео усамљен пар фламингоса или пламенаца: ове птице ружичастог перја гнезде се и живе само у великим јатима. Нека афричка језера насељавају јата фламингоса и од милион примерака! Када узлете, изгледа као да се небо запалило. Мужјак ноја достиже висону до 150 сантиметара и тежину преко 150 килограма. Ова изузетно брза птица тркачица (до 60 километара на час) може да се јаше као коњ. У неким деловима света још се приређују узбудљиве трке нојева који данас, сем Африке, насељавају југозападне делове азијског континента. Због скупоценог перја, које је некада било саставни део моде, афрички ној је доста проређен.

ДИВЉЕ ЖИВОТИЊЕ 2

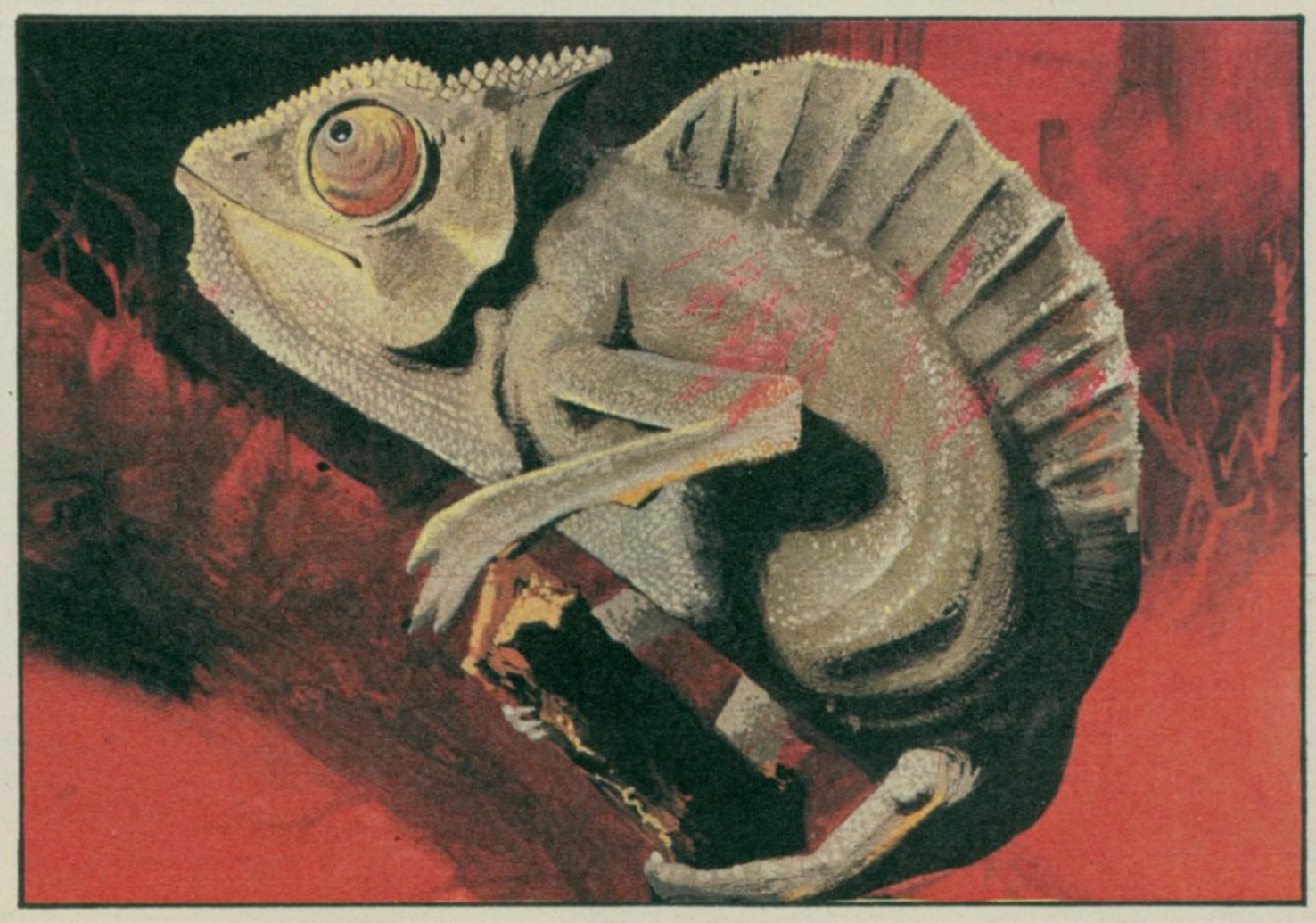
ИЗ ТАМЕ

СТО ЗУБА У ОКЛОПУ! — Џиновски армадило или оклопник (лево) и џиновски мравојед (десно), који данас живе само у шумама Јужне Америке, сигурно су међу најнеобичнијим очуваним животињским врстама на свету. Прекривен оклопом од коштаних плочица, изванредном заштитом од свих непријатеља, армадило може да буде тежак преко педесет килограма, са великим и изузетно чврстим канџама на тропским шапама којима може да копа чак и бетон! Иако делује тромо, оклопник је хитра и изузетно снажна животиња, са око сто зуба, што је два пута више него код осталих сисара. Мравоједа заобилази и леопард, плашећи се огромних канџи, опасних и оштрих као сабља. Зашиљену њушку, у којој је око тридесет сантиметара дугачак, врло лепљив и покретан језик, мравојед вешто увлачи у шупља стабла или термитска гнезда у потрази за инсектима.

НИСУ ЗА КУЋУ — Хијена је, захваљујући својим чудним особинама, постала симбол подмуклог, злог, прљавог и кукавичког. Од неколико врста ових необичних животиња, које насељавају неке крајеве Азије и Африке, најпознатија је афричка пегава хијена. Иако не делује снажно ни смело, ова звер може изузетно јаким вилицама, са зубима већим него код иједне мачије врсте, да сломи бутну кост вола, коња па чак и слона. Хијена напада усамљеног човека, рањену животињу или немоћно дете. Ноћу залази у домородачка села, оглашавајући се карактеристичним, језивим завијањем које понекад зазвучи као хистеричан, застрашујући смех. За разлику од многих звери, врло је прљава и надалеко заудара. Младунци се доста лако припитомљавају, али никада се не одричу завијања и церекања по чему су познати, па нису за кућу.

ПРАЋКА У УСТИМА — Иако 80 врста камелеона живи само у Африци и на Мадагаскару, ови гуштери познати су широм света, највише због чудесне способности да зависно од околоне где живе мењају боју. Друга њихова одлика по којој су такође чувени је и врло дугачак језик са изузетно лепљивим врхом којег стреловито избацује и у делић милиметра непогрешиво погађа жртву. При овој прецизној операцији камелеону највише помажу два крупна ока која се, независно један од другог, непрестано покрећу на све стране, тако да овај до 60 сантиметара дугачак гуштер види непријатеља или жртву и испред и иза себе. Живи искључиво на дрвећу, а неке врсте се хране и мањим птицама. Његов језик, који је дужи од целог тела, има и једнуману: не може уловити мокар плен.

РЕЗОНАНСА

Последњих месец дана једна од најслушанијих домаћих нумера на радио-таласима била је песма „Једно вече у хотелу (конобари и кухари)“ у извођењу популарне сарајевске групе РЕЗОНАНСА. Слушајући ову нумеру која се заједно са песмом „Кад ћу те видети опет“ нашла на новом хит-синглу ове групе, може се приметити да РЕЗОНАНСА прави известан заокрет у свом раду.

У жељи да звук буде бољи и пунији, у групи су извршене неке персоналне измене. Пошто је последњи албум „Пролаз, молим“ одлично примљен код публике, чланови групе с правом очекују да им новим синглом позиције на домаћој рок-сцени буду још чвршће. У жељи да се контакт са дискофилима не прекида, чланови састава управо раде на реализацији материјала који ће се почетком следеће године наћи на новој великој плочи.

ВЛАДО ЛАБАТ

Име Новосађанина ВЛАДЕ ЛАБАТА пратиоцима музичких збивања у нашој земљи још не говори много, али је зато овај бивши наставник ликовног васпитања данас познати вајар, металопластичар, поета...

Владо Лабат је један од ретких стваралаца експериментатора који се недавно окушао и на музичком пољу. Синимио је своју прву плочу и то ЛП који је својим садржајем и начином интерпретације одмах скренуо пажњу на себе. Албум је назван „Метаморфозе“ (овај назив се не налази на омоту плоче) и снимљен је у Студију М Радио-Новог Сада. На њему се налази осам композиција у којима се Владо представља као аутор свих текстова (сем једног) и као певач. Музику су, поред Владе, писали З. Бујандрић и Б. Сушњар.

Овај тридесет трогодишњи уметник словачког порекла, кроз вајарско дело или цртеж, а сада и кроз стих и музику, исказује своја осећања и мишљења о свету у коме живимо. Његово дело пуно је порука изречених адекватним музичким језиком, па очекујемо да ћемо о овом уметнику убудуће много више слушати.

Адреса: Брано Ликић, Милоша Обилића 71а, 71000 Сарајево

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

ЈЕДНО ВЕЧЕ У ХОТЕЛУ (КОНОБАРИ И КУХАРИ)

Музика и текст: Брано Ликић
Изводи: РЕЗОНАНСА

Једно вече у хотелу
Сватио сам послије пута
уморан од дуге вожње
загрљаја и пјевања
пољубаца, уздисаја...
Стекао сам срце које лута
желио сам мирне снове
да ме мазе једне ноћи
желио сам забораве
остао сам без помоћи

Конобари и кухари
спремите ми посластице
кухарице, собарице
откријте ми своје лице
не дајте им да ме одведу
то је молба луталице

Друго вече у хотелу...

БЕРЗА ПЛОЧА

Продајем ЛП плоче: »Loose« (CRAZY HORSE), »Arrival« (ABBA), »A Deeper Blue« (THE PETARDS) и синглове „Back in the Night«, »Riot in Cell Block No. 9« (DR. FEELGOOD).

Горан Стевановић,
Видска 27, 11000 Београд
(тел. 437-260)

Продајем 150 сингл-плоча и 20 ЛП-ија домаћих и страних извођача забавне, диско и поп музике. Међу извођачима су: ABBA, BONEY M, SMOKEY, BEE GEES, Olivia Newton John и John Travolta, Слађана Милошевић, Неда Украден, Оливер Мандић, COD, Здравко Чолић, СРЕБРНА КРИЛА и др.

Сузана Бојковић,
Лењинова СУ 5/8,
Ламела Д ст. 9,
Дарданија II,
38000 Приштина

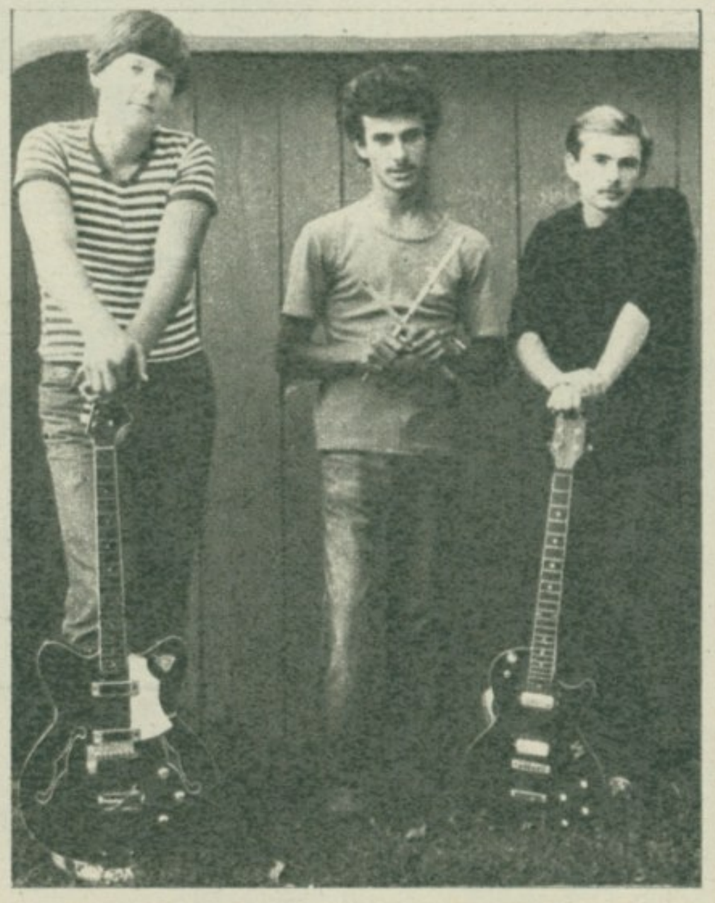
ЧИТАОЦИ ЈАВЉАЈУ...

ВЕСТИ ИЗ БОСАНСКОГ ШАМЦА

Маја 1976. године у Босанском Шамцу основан је састав ВООМ. У почетку је група свирала туђе композиције, а онда су њени чланови почели и сами да компонују. За три године рада стекли су велику популарност у свом граду, а на гитаријади „Жупања 79“ освојили су прво мјесто. Ове године свирали су на ОРА Шамац-Сарајево у Немили.

Чланови састава су: Рале Дамјановић (бубњеви и вокал), Ненад Шапић (гитара и вокал) и Златко Нумановић (бас и ритам-гитара).

Желько Бабић,
Вијенац ЈНА 46
Босански Шамац
(хонорар 100 дин)

музички речник

НЕМА КЛАВИЈАТУРА — Нема клавијатура је спрва која служи за увежбавање клавирске технике (разгибавање прстију и сл). Обично не производи никакав тон, а опсег клавијатуре варира од модела до модела (од 1 до преко 7 октава).

НИЗ — У савременој музици одређено низање музичких елемената исте врсте назива се низом. Низ се обавезно понавља кроз целу композицију или кроз неки њен формално заокружен део, тако да долази до цикличног кретања једнаког броја елемената исте врсте у увек једнаком поретку.

НОКТУРНО — Ноктурно је композиција сањарског, меланхоличног карактера. Аутор најпознатијих ноктурна је Ф. Шопен. Ноктурно се најчешће среће у облику троделне песме, веома изражајне мелодије, а пратња се обично састоји од

ТРАНА • ХИТ • страна • Х

НАША КАРИКАТУРА

ЛЕО МАРТИН

* ФОТО-ПРИЧА *

БИТЛСИ (THE BEATLES)

Пре извесног времена у нашој земљи гостовала је француска група ДОУЗ ФОР (THOSE FOUR) која је интересантна по томе што изводи искључиво композиције БИТЛСА. Показало се да и поред тога што су се БИТЛСИ расформирали још пре десет година, интересовање за њихову музику није опало. У данашњој фото-причи подсетићемо се по ко зна који пут на „чупавце из Ливерпула“ који су имали огроман утицај на целокупну рок-музику.

Уредна одела и кравате били су у почетку заштитни знаци БИТЛСА.

На њиховим концертима владала је неописива гужва, најчешће се ни сами БИТЛСИ нису чули на сцени.

БИТЛСИ су снимили два играна филма, а ова фотографија начињена је на Бахамским острвима док су снимали последње кадрове филма „Упомоћ“ („Help“).

Група се последњи пут нашла на окупу 30. јануара 1969. године, на снимању плоче и филма „Нека буде“ („Let It Be“).

БИ ЏИЗ - BEE GEES -

Ако бисмо бирали најуспешнију турнеју ове године, онда би то свакако била она коју су БИ ЏИЗИ одржали у Америци. Браћа Гиб појавила су се на преко педесет концерата свирајући претежно на стадионима да би некако задовољили велик број својих обожавалаца.

Најуспешнији наступ имали су у Хјустону, у чувеној спортској дворани пред 55 хиљада посетилаца Концерт је отворила црначка група СВИТ ИНСПИРЕЈШНС (SWEET INSPIRATIONS), али она није успела да скрене пажњу на себе јер је публика била нестрпљива да види своје љубимце. Најзад, после кратке паузе, појавили су се БИ ЏИЗИ дочекани овацијама. Отпевали су композицију »Tragedy« која је дигла стадион на ноге. А онда се редају хитови из богате и дуге каријере састава: »Too Much Heaven«, »Boogie Nights«, »Massachusetts«, »I Started a Joke« и »I Can't See Nobody«. Као што се и очекивало, најбоље су примљене композиције из филмова „Грозница суботње вечери“ и „Брилијантин“. На крају концерта публика пљескањем не дозвољава групи да се повуче. Тада на сцену истрчава најмлађи брат из породице Гиб Енди. Међутим, право изненађење догодило се тек када се група, после дуготрајног аплауза, појавила по трећи пут. Док су из звучника допирали први тактови хита »You Should Be Dancing«, на сцену је истрчао Џон Траволта и на одушевљење присутних, извео неколико својих играчких егзибиција. Био је то један изузетан и незаборављен концерт.

НОТНИ СИСТЕМ — Нотни систем је састав писмених знакова којима се записују музичка дела. Музика је вероватно почела визуелно да се приказује убрзо пошто се почело са писменим обележавањем речи. Још су Асирци употребљавали неку врсту примитивног нотног система који можда потиче из сумерске културе. Нотни систем се временом мењао док нисмо добили овај садашњи. У последње

време све су чешћи покушаји појединих авангардних композитора да у традиционално нотно писмо унесу промене и прилагоде га резултатима свог стварања, али показало се да је овај садашњи нотни систем најприкладнији.

НОТЕ — Ноте су музички знаци којима се обележавају висина и трајање тонова. Висину тона означава положај ноте у систему нотних линија, а трајање тона означава одређени облик ноте.

растављених акорда. У 18. и 19. веку у Италији се овај назив употребљавао за композиције сличне серенади, за дувачке и гудачке инструменте.

ТОП-ЛИСТЕ

ОКТОБАР 1979.

ДОМАЋА

1. ЗАКУНИ СЕ, ЉУБАВИ — Сребрна крила
2. ЕГОИСТА — Рибља чорба
3. УЛИЧНА ТУЧА — Парни ваљак
4. ОСМИЈЕХ — Прва љубав
5. ЈЕДНО ВЕЧЕ У ХОТЕЛУ (КОНОБАРИ И КУХАРИ) — Резонанса
6. СВЕ ИМА КРАЈ — Дејан Петковић
7. ВРЕЛО КАМЕЊЕ — Петар Угрин
8. ПРАЗНЕ НОЋИ И БЕСКРАЈНИ ДАНИ — Индекси
9. ОД ШАНКА ДО ШАНКА — Андреј Шифрер

10. РЕЦЕПТ ЗА РОК-ЕН-РОЛ — Ватрени пољубац

СТРАНА

1. CARS — Gary Numan

2. REASONS TO BE CHEERFUL — Ian Dury & the Blockheads
3. JUST WHEN I NEDED YOU — Randy Vanwarmer
4. MONEY — Flying lizards
5. DRIVER'S SEAT — Sniff 'n' Tears
6. WE DON'T TALK ANYMORE — Cliff Richard
7. DON'T BRING ME DOWN — E. L. O.
8. BABYLON BURNING — Ruts
9. GOTTA GO HOME — Boney M
10. MY SHARONA — THe Knack

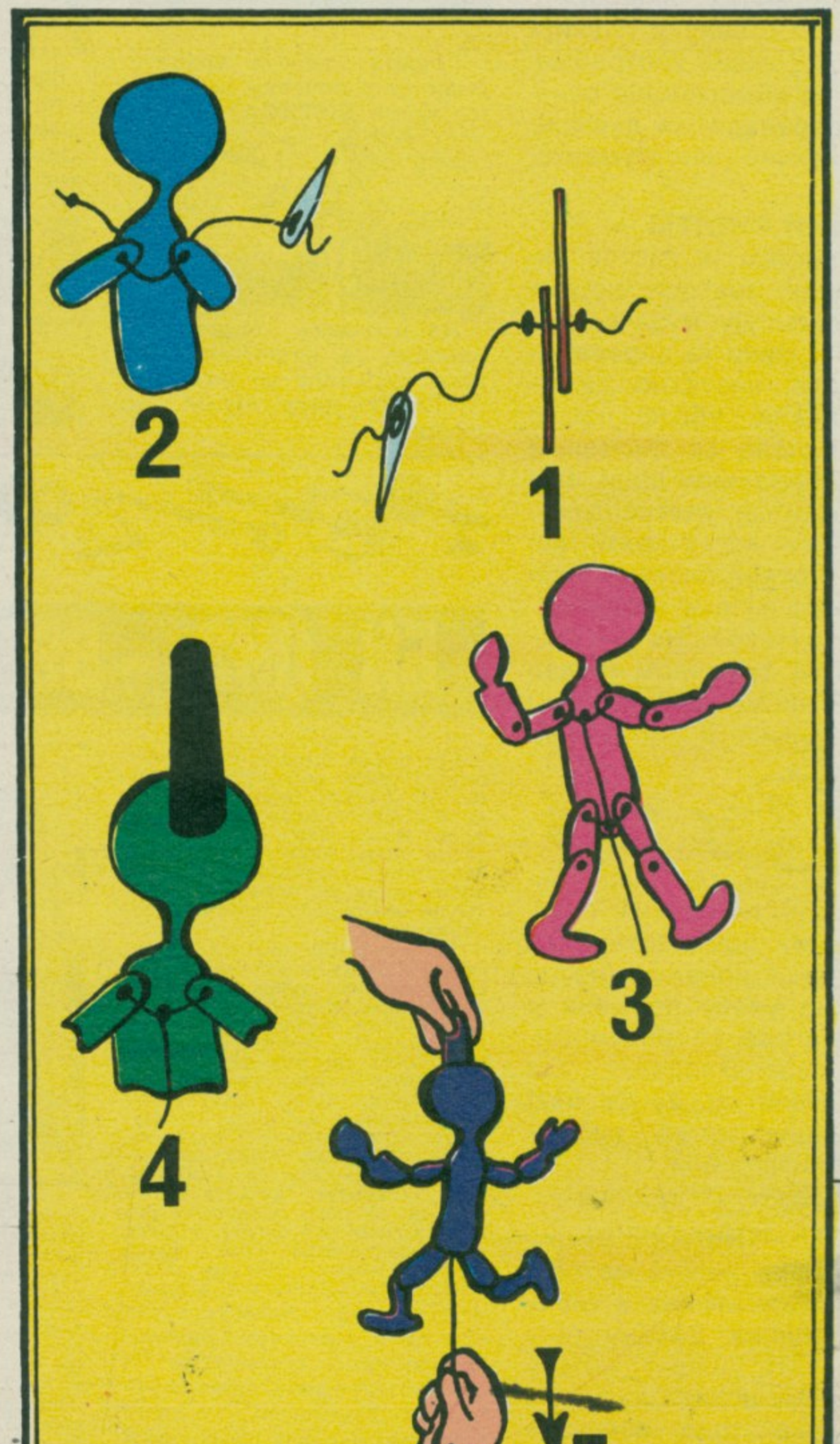

ЦИЦИН КУТАК

ПЕЦА НА КОНЦУ

Ево приправника Пеце као марионете! Исеците главу, труп, руке и ноге и залепите их на чврсти картон. Тачкама су означена места на којима се руке и ноге повезују концем. Начин везивања приказан је на слици 1. Испред и иза прошивених делова везују се чворови. Прво се прошије једно раме, затим не прекидајући конац и друго (сл. 2). При том пазите да конац много не затежете. На исти начин састављају се и кукови. Лактови и колена се ушивају сваки за себе. На крају треба повезати конце на раменима и куковима као што је приказано на слици 3. За главу залепите комад картона или танког дрвета (сл. 4) и повлачењем конца Пеца ће играти као Џон Траволта.

B. Likar Popović '79

ТАЈНЕ СУНЧЕВОГ СИСТЕМА

ВЕНЕРА - ЛЕПО САМО ИМЕ

АМЕРИЧКИ НАУЧНИЦИ ОБЈАВИЛИ СУ ПРВЕ ПОДАТКЕ О РЕЗУЛТАТИМА ИСТРАЖИВАЊА ВЕНЕРЕ КОЈА ЈЕ ПОЧЕТКОМ ОВЕ ГОДИНЕ ИЗВРШИЛА АУТОМАТСКА СОНДА »ПИОНИР — ВЕНЕРА 1« И »ПИОНИР — ВЕНЕРА 2«. ТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ СКИДАЈУ ВЕЛОВЕ СА ТАЈНЕ ЗВЕЗДЕ СЕВЕРЊАЧЕ — КАКО СЕ У НАРОДУ НАЗИВА ВЕНЕРА.

Радарски снимци које је на Земљу емитовао „Орбитер“, извиђачки робот „Пионир-Венера 1“ (чији радни програм још траје, јер он и даље кружи око Венере), показују да је површина ове планете испресецана планинама и дубодолинама. На њој постоји планина чија висина достиже око 11.200 метара (Монт Еверест са 8848 метара, највиши је планински врх на нашој планети).

Тај планински колос налази се на ивици огромне висоравни, два пута веће од Тибета, највећег платоа на Земљи.

Оштро радарско око „Орбитера“ скинуло је и вео тајне са Венериног највећег кањона, дугачког 250 и дубоког чак 5 километара. Слично, само мање испресецан рељеф, постоји и на Марсу, али не и на Земљи.

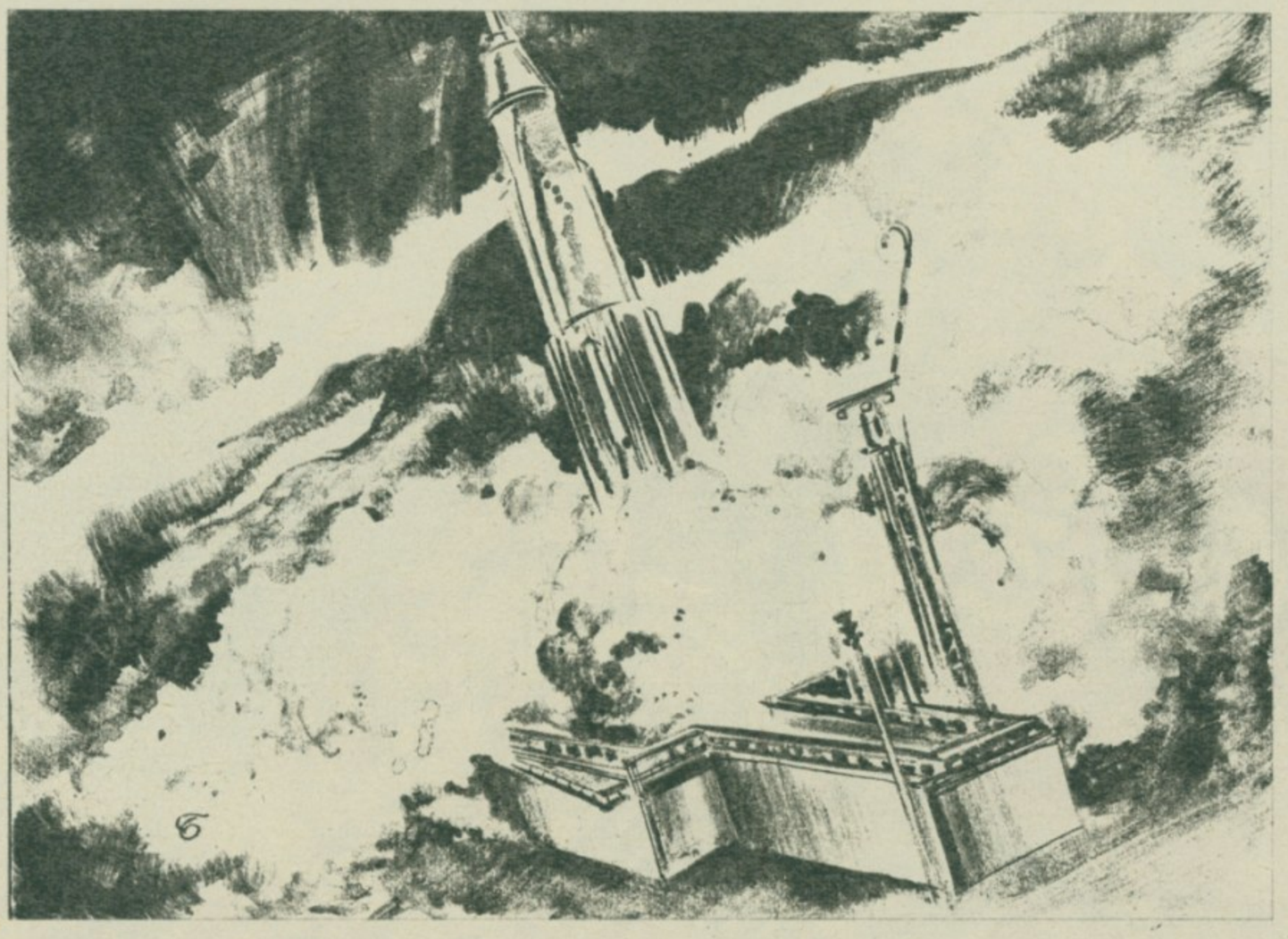
НАЈТОПЛИЈЕ — НА ПОЛОВИМА

Мале извиђачке капсуле „Пионир-Венера 2“ („Мултисонде“) открише су да је на Венери систем атмосферске циркулације другачији од било којег познатог система. На нашој планети сунчеву топлотну енергију апсорбује површина земље и одржава је у атмосфери, где она под утицајем ротације Земље изазива циркулацију атмосфере са запада према истоку. Венерина атмосфера, међутим, апсорбује већи део сунчеве топлоте још на висини до око 50 километара изнад површине планете!

На основу података које је пре неколико година са Венере и њене космичке околине емитовало на Земљу 13 совјетских и америчких међупланетарних сонди, било је познато да су дневне и ноћне, као и поларне и екваторијалне, температурне разлике мале — свега од 2 до 3°C. Међутим, и „Орбитер“ и „Мултисонда“ регистровали су веће разлике, али са необичном тенденцијом. Наиме, гасови облачног покривача изнад полова планете Венере — независно од висине — топлији су од оних над екватором за 10 до 20°C, што представља изненађујући феномен.

СТАКЛЕНА БАШТА

Вертикална струјања ваздуха у вишим слојевима Венерине атмосфере изнад полова указују да тамо дувају снажни ветрови чија брзина достиже и 200 до 300 метара у секунди.

Волумен Венерине атмосфере знатно је већи од Земљиног. Основни узрок је постојање великих количина угљен-диоксида у њој. Венера се налази на тако блиском растојању од Сунца да се на њој никада није могла створити вода у течном стању. Та чињеница и представља основну разлику у развоју и главним карактеристикама Венере и Земље. Наша планета је термички и хемијски стабилизована морима и океанима. Те огромне количине воде су џиновски резервоари топлоте и хемијских реактива и у њима се угљен-диоксид из атмосфере увек може наталожити у виду карбоната (на пример, креча). Тако се угљен-диоксид одстрањује из атмосфере и не може у њој да испољи своју спору, али погубну улогу. Међутим, ако, као код Венере, не постоје океани и мора, укупна количина угљен-диоксида остаје у атмосфери, и то доводи до стварања ефекта „стаклене баште“. Наиме, укупна топлота, примљена од Сунца, задржава се у њеној густој атмосфери и не може да оде у космички простор што, срећом, није случај на нашој планети. Венера се, дакле, стално прегрејава и до 490°C.

ПОСЕТЕ — ЗАБРАЊЕНЕ

На Венери падају кише од сумпорне киселине и на њој влада тако велик атмосферски притисак да човек ни најкраће време не би могао да га поднесе. Она је веома негостољубива „сусетка“ коју човек још дуго неће моћи да посети. Можда све дотле док је, по предлогу познатог америчког биолога и космобиолога Карла Сагана, не оплемени отпорним микроорганизмима. Њих би, у већим количинама, на Венеру однеле специјалне аутоматски међупланетарне станице, „засејале“ их по тој планети и преобразиле можда њено целокупно поднебље. Али, за такав подвиг неопходне су деценије, векови, па и миленијуми.

Можда су баш ове далеке и магловите перспективе навеле америчку Националну агенцију за истраживање космоса (НАСА) да приступи разрађивању новог програма за свестрано истраживање Венерине површине.

Н. Б.

КРИМИНАЛЦИ, ТЕШКО ВАМА

Када у Сан Франциску падне вече, крijумчари, препродавци дрога, крадљивци кола и разни други преступници полазе у свој уобичајени „ноћни лов“.

Али последњих месеци многи су ухваћени на делу када су се томе најмање надали. Неки наркоман, који је у мрачном углу једне забачене уличице обазриво завукао руку у џеп уснулог пијанца, био је запрепашћен кад га је „пијанац“ изненада стегао за руку и веома трезним гласом повикао „У помоћ, другови! Лопов!“ Већ следећег тренутка два полицајца прерушена у ауто-стопере дотрчала су до места на коме се младић рвао са „пијанцем“ и са лакоћом га савладала.

Три човека која су учествовала у овој акцији чланови су специјалног одељења које је недавно основано у Сан Франциску, граду озлоглашеном по криминалу који сваким даном узима све више маха. Ови полицајци, чији је задатак да служе као мамац за преступнике, крећу на своју дужност у вечерњим часовима. Обично су обучени као скитнице или хипици, а да би се што боље прерушили употребљавају перике, лажне браде и шминку. Некада чак своја лица посипају сосом од парадајза који може успешно да имитира крв. Да би у свом послу били што ефикаснији уведени су им и часови глуме на којима их признати позоришни уметници упознају са тајнама свог позива.

Од када је тим прерушених полицајаца изашао на улице Сан Франциска, проценат криминала у граду смањен је за 20 одсто.

СТИЖУ СУ...

„JUMBO" TABLA
„MICKY C"

слатке
кикирики
посластице
произведене
по америчкој
технологији

CENTRO proizvod

PREHRAMBENA INDUSTRIJA - BEOGRAD

Vukojev

Р·У·Н·Д·И

СВАШТА !

ПРАВИ ЦИРКУС !

ОБЛАЧЕ ТЕ ПСЕ КАО ДА ОНИ НЕМАЈУ ПРИРОДНУ ЗАШТИТУ !

ЈЕДНОГ ЋЕ ДАНА РИБАМА СТАВЉАТИ ГУМЕНА ПЕРАЈА !

А ЈА ЋУ, МОЖДА, ДОБИТИ БУНДУ ОД ПСЕЋЕГ КРЗНА !

Vukojev

ЕВО РУНДИЈА ! ДОШ'О ЈЕ К'О ПОРУЧЕН !

ОВО ЈЕ ЗА ТЕБЕ, РУНДИ ! ДА СЕ НЕ ПРЕХЛАДИШ !

ЈА О ВУКУ, А ВУК НА ВРАТА !

РУНДИ НИЈЕ НИ СВЕСТАН КОЛИКО СЕ МИ БРИНЕМО О ЊЕМУ !

ОНИ НИСУ НИ СВЕСНИ КОЛИКО СЕ РУНДИ БРИНЕ О СЕБИ !

ФАНТАС-ТИЧНА ПРИЧА

РИЧАРД КЕРТИС

НЕ ДИРАЈ ГРИЗЛИЈА!

Стивен Барбер је повукао оца за руку.

— Хајдемо да видимо нешто друго. Ово овде није интересантно.

У пространом кавезу велика звер је дремала на бетонској платформи, повремено покрећући уши и реп да би отерала муве.

Пошто се поред претходног кавеза дивио јужноамеричком јагуару који је раздирао велики комад меса, поглед на успаваног лава није изазвао никакво узбуђење. Поред тога, Стивену се није допадао оштар мирис лавова.

Леопард без мрља

Али, отац се није обазирао на његове протесте. Пажљиво је гледао таблу која је била учвршћена за заштитну ограду.

— Само тренутак, Стиве. Јеси ли прочитао шта овде пише?

— Не.

— Како изгледа, до средине 21. века афрички лав је био црвенкастосмеђе боје.

Дечак је бацио поглед на дремљиву животињу.

— Па како је постао сив?

Отац је најзад дигао поглед са табле.

— Онако како су се измениле и све остале животиње.

— То се зове велика метаморфоза, зар не?

— Баш тако: велика метаморфоза.

Стивен је слегао раменима. Успавани сиви лав исто је тако досадан као и успавани лав црвенкастосмеђе боје.

— Зашто се не покрене? — јадао се дечак. — Нека нешто учини.

Бацио је кикирики на лава и погодио га у бок. Један мишић се затегао, али то је било сувише мало да би се огромна животиња пробудила.

— Остави га на миру — рекао је отац строго. — Како би теби било да те неко гађа кикирикијем док спаваш?

Хтео је да му узме кесицу, али Стивен је обећао да то више неће чинити и отац је попустио.

Пошли су до следећег кавеза.

— Лавови су некад били овакве боје, зар не, тата?

— То је леопард, Стиве — рекао је отац, нагнувши се да прочита таблу. — Да, боја лавова је била отприлике оваква... Ммм, интересантно.

— Шта? Ја не видим ништа интересантно.

— Некад су леопарди имали мрљу. Мали, црне, округле мрље.

— Зашто?

— Ради миметизације. Мрље с. им помагале да се стопе са околи ном, да буду неприметни.

— Значи, и леопарди су изгуби- ли мрље за време велике метаморфозе?

— Да. И то је била пропаст за њих. Изгубивши природну заштитну боју, било им је све теже да се неопажено приближе плену и крију од ловаца. Зато су до сада готово истребљени.

Приметивши да се отац и овде удубио у читање табле, дечак је бацио кикирики ч на леопарда. Погодио га је у њушку, на шта је звер љутито скочила према решеткама.

— Хајдемо одавде — рекао је Стивен, уплашен. Док су ишли ка излазу, нервозно се осврtао за собом, као да је очекивао да ће леопард размаћи решетке и кренути за њим да му се освети.

Осетљиви ијени

Полако су ишли стазом према месту одакле су се чули узвици и смех. Иза живе ограде налазио се базен са фокама, окружен гомилом деце и њихових родитеља

Отац и син Барбер су пришли, чекајући да неко напусти место поред ограде како би га они заузели.

— Шта је то велика метаморфоза? — упитао је Стивен. — Знам да је изменила многе ствари, али...

— Изменила је све — прекинуо га је отац. — По свој прилици, то

је био најважнији догађај у историји Земље од краја последњег леденог доба.

— Шта је томе био узрок? Знам да помињу радијације. Је ли то била атомска бомба?

— Не. Реч је о једном другом облику атомске енергије. Треба да знаш да су у току последње три деценије 20. века људи изградили на стотине нуклеарних централа за производњу електричне енергије. Свуда је било протеста, али није могло да се бира: свету је била потребна електрична струја. Тако су нуклеарне централе, једна за другом, пуштане у погон.

— Јесу ли људи били свесни опасности од радијације?

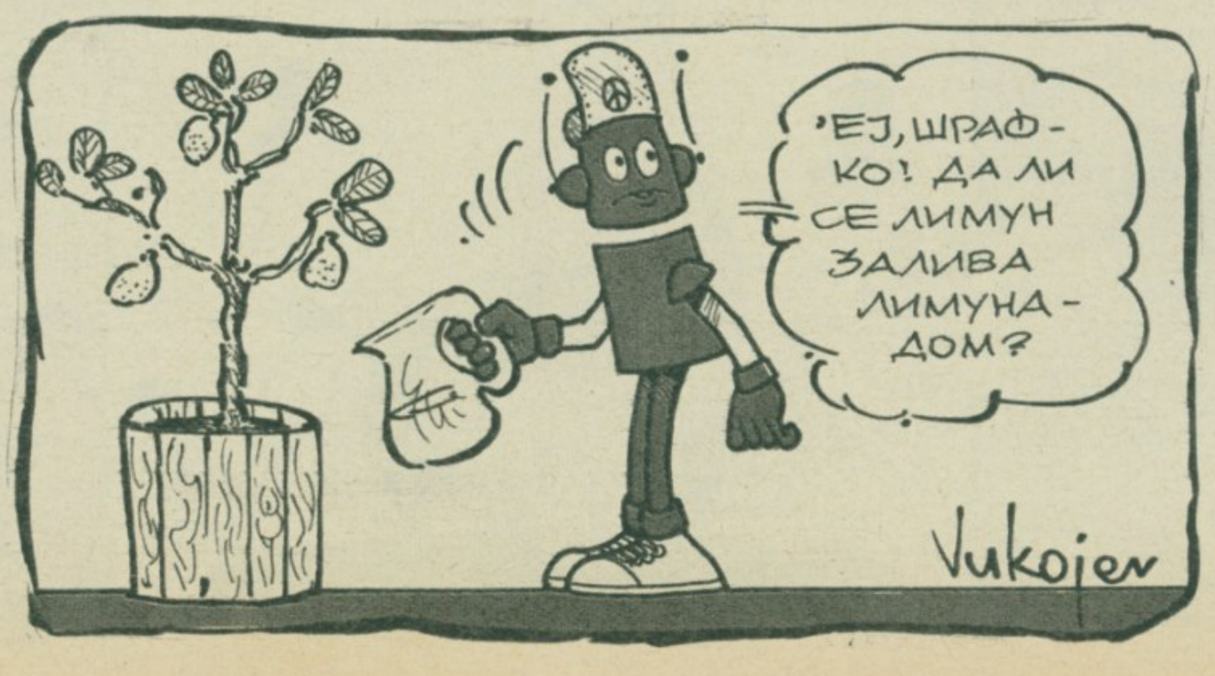
— Наравно, али су се уздали у мере предострожности. Заиста, за извесно време ништа се није догађало, али око 1990. године дошло је до неколико инцидената који су загадили атмосферу радиоактивним гасовима. У једном тренутку ниво радијације достигао је критичну тачку и... — Барбер се окренуо према сину да види да ли га слуша.

Дечак се у међувремену пробио напред, искористивши одлазак једне породице. Кад му се отац придружио, подигао је главу и упитао:

— А затим?...

— Затим су радијације почеле да изазивају негативне ефекте на

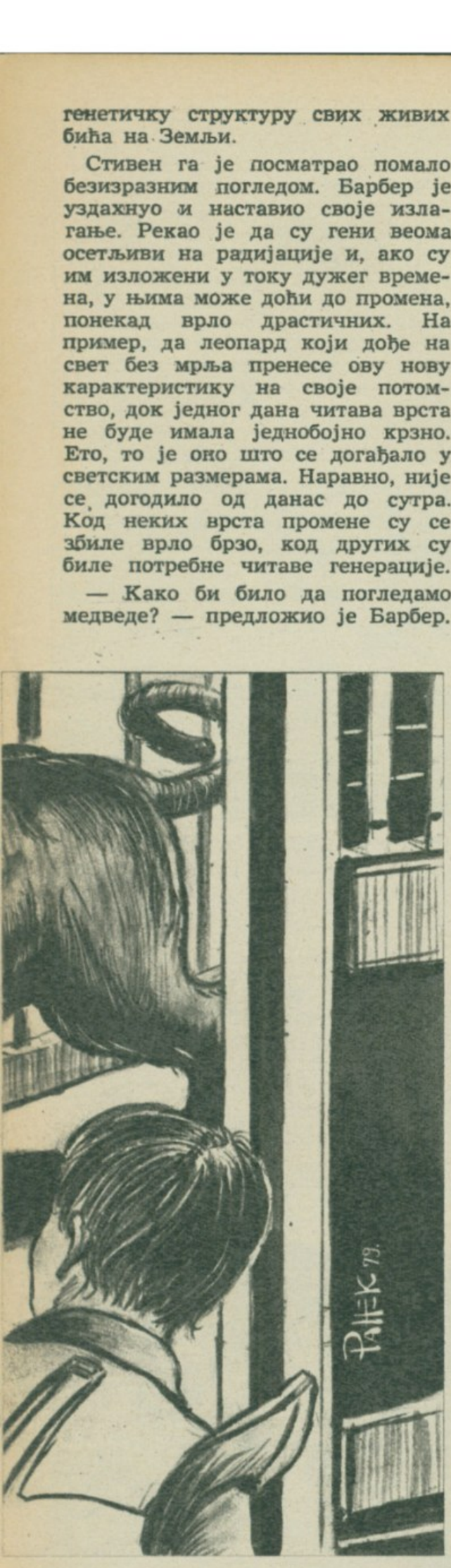
шрафко

генетичку структуру свих живих бића на Земљи.

Стивен га је посматрао помало безизразним погледом. Барбер је уздахнуо и наставио своје излагање. Рекао је да су гени веома осетљиви на радијације и, ако су им изложени у току дужег времена, у њима може доћи до промена, понекад врло драстичних. На пример, да леопард који дође на свет без мрља пренесе ову нову карактеристику на своје потомство, док једног дана читава врста не буде имала једнобојно крзно. Ето, то је оно што се догађало у светским размерама. Наравно, није се догодило од данас до сутра. Код неких врста промене су се збиле врло брзо, код других су биле потребне читаве генерације.

— Како би било да погледамо медведе? — предложио је Барбер.

— Важи — сложио се Стивен.

Медведи су се налазили на отвореном простору са вештачким пећинама, дрвећем и минијатурним језерима. Свака врста медведа имала је своју територију, а цела зона била је окружена заштитном оградом. Ради још веће безбедности, између ње и ограде појединих зона био је ископан ров.

— Јесу ли и медведи били друкчији у 20. веку? — упитао је Стивен.

— Поларни медведи нису — одговорио је отац. — Али онај тамо, гризли, много се изменио.

Очајнички брисак

Стали су поред ограде иза које су се налазиле ове опасне животиње. Овога пута дечаку није било потребно да тражи објашњења.

— Погледај, тата! — узвикнуо је. — Има три ока!

Отац је, као обично, читао таблу са подацима.

— Овде каже да су у праисторији многе животиње имале и треће око, насред чела, али се касније, као непотребно, изгубило. Код гризлија се, ето, изненада вратило.

Стивен је, као омађијан, гледао у крупну гризлијеву главу која се клатила лево-десно. У једном тренутку звер је пришла огради, стала на задње ноге и протурила шапу између шипки.

Посетиоци, који су у први мах устукнули уплашени, схватили су да он то тражи нешто за јело и почели су да му бацају ко је шта имао. Стивен је био бесан на себе што је појео сав кикирики. А тада је приметио да је нешто хране пало с ове стране ограде и испружио руку преко рова, да је дохвати.

Итог часа испружила се и огромна гризлијева шапа са оштрим канџама, зграбила дечака за руку и повукла га преко рова.

Разлегао се очајнички врисак.

Дечак је покушао да ишчупа руку, али су је већ запарали медвеђи зуби. Две жене су се онесвестиле, људи су стајали немоћни.

Барбер је био толико присебан да се баци напред и ухвати сина за ноге. Неко је почео да удара медведа дршком кишобрана по њушци. То је помогло: животиња је оставила Стивена и удаљила се од ограде.

У гомили која се зачас окупила нашао се и један лекар и пружио прву помоћ несрећном дечаку. Уто су стигла и амбулантна кола.

Све до тада Барбер је показивао изванредно присуство духа. Али, док су онесвешћеног Стивена уносили у кола, и он је изгубио свест.

После операције

Дошао је к себи у болници и у први мах није знао зашто се ту налази. А онда се сетио свега и стао да дозива сина. Болничарка је похитала да позове лекара.

— Молим Вас, господине, смирите се — рекао је лекар. — Ваш син је у добрим рукама. Стање је озбиљно, али живот му није у опасности.

— Где је сад? У операционој сали? — упитао је господин Барбер, нешто мирније.

— Не, операција је завршена. На жалост, морали смо са му ампутирамо руку.

— Ох, не...

— Потпуно Вас разумем, али није било другог излаза. Били су покидани мишићи и нерви. Али, то није пропаст света. Многи људи живе без једне руке, а сада имамо и одличне методе рехабилитације.

Видећи да је Барбер и даље утучен, лекар је наставио:

— А затим, треба да Вас теши и то што су три остале дечакове руке неповређене. Ми често заборављамо прошлост. Пре велике метаморфозе, људи су имали само по две руке и сасвим су се добро снализили. Стивен, и поред несреће, има једну руку више од њих.

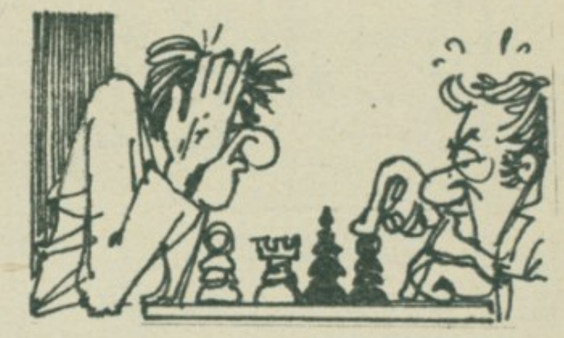
— Да, свестан сам тога — промрљао је Барбер. — У свему што нас снађе треба тражити позитивну страну.

— Знао сам да сте Ви паметан човек — рекао је лекар, задовољан. — А сада хајдемо до Вашег сина.

укрштене речи

ОТВОРЕНЕ ИГРЕ У ШАХУ — ГАМБИТИ

У шаховском отварању у коме једна страна, обично бели, жртвује материјал, најчешће пешака, ради бржег развоја фигура и организовања напада онда се то зове — гамбит. Уколико противник жртву не прихвати то је већ — одбијени гамбит. У нашој укрштеници, под бројевима 1, 2, 3 и 4, треба уписати четири гамбита. Ви сте на потезу!

АУТОР: ВЕ-МАК	1	2	КАШАСТ ОБЛИК ХРАНЕ	ЗБИРКА СТАРИЈЕ СКАНД. КЊИЖЕВ.	ГРЧКИ ФИЛОЗОФ ИЗ ЕЛЕЈЕ	ВРСТА КАМЕНОГ УГЉА	ВРСТА МИНЕРАЛА, ТАЛК, МИЛОВКА	ФИЛОЗОФ ИЗ МИЛЕТА (ТАЛЕС)	ЛИЧНА ЗАМЕНИЦА
У ОБЛИКУ ЛЕЛЕЗЕ									
ЈАСАН, ОЧИГЛЕДАН									
ЖИВАХАН НАЛУЈСКА ИГРА									
ЛИЧНА ЗАМЕНИЦА				ПРАВИ ЧАС (ЛАТ.) / ИНТЕРЕСАНТНО				ЛАКО ЗАПАЉИВА ТЕЧНОСТ	ШАВ НА ЖЕНСКОЈ ЧАРАПИ
ЗНАК НОВОГ САДА			ПРИЛИЧАН / КОТАО ОД БАКРА						
ПРОСТОРИЈА У КУЋИ					ЖЕНСКО ИМЕ / ТРСТ				
КАКВОЋА, СВОЈСТВО									
		КИЧМА / ФРАНЦ. ПЕВАЧИЦА ЖИЛИЈЕТ					ТОНА / ЗНАК БОРА		3
3,14...	ЖБУН / ГРАД У ДАЛМАЦИЈИ				ЛАКО ИСПАРЉИВА ТЕЧНОСТ	ПОЕН / ПОСУДА ЗА ЦВЕЋЕ			
4							ЗНАК НАТРИЈУМА / БЛАТО		
НЕЈИТЉИВ								МЕТАР / ЗНАК ТАНТАЛА	
ИВАН КРИЛОВ			СПОЈИТИ ДВА КРАЈА УЖЕТА						
ЗНАК ЗА НОБЕЛИЈУМ			КОЈИ СЕ ОДНОСИ НА УСТА, УСНЕНИ						

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: КУП КУПОВА, угрувати, препарати, шипурак, с, разред, акт, м, Офа, Тар, податљиво, Ика, иу, аш, прто, Боде, неискусан, рат, оштро, навек, Цс, „Корени“, ит.

Издаје и штампа НО „ПОЛИТИКА“ — ООУР Издања за младе „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“, Македонска 29, 11001 Београд. Директор НО „ПОЛИТИКА“ Вукоје Булатовић. Главни и одговорни уредник „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА“ Живорад Стојановић. Помоћник главног и одговорног уредника Александар Б. Костић. Уредник: Бојана Дожић, телефон 324-483. Ликовно-графички уредници Владимир Горбунов и Соња Јашовић, телефон 326-620. Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/I, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

Цена једног примерка 8 динара

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ

3 месеца	88,00 динара
6 месеци	176,00 динара
1 година	352,00 динара

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО

3 месеца	176,00 динара
6 месеци	352,00 динара
1 година	704,00 динара

Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-603-16915 НО „ПОЛИТИКА“ — са обавезном назнаком претплата на лист „Политикин забавник“.

ПРЕТПЛАТА У СТРАНОЈ ВАЛУТИ

САД	$	38.—
СР НЕМАЧКА	DM	76.—
ШВЕДСКА	Skr	167.—
ФРАНЦУСКА	Ffr	164.—
ШВАЈЦАРСКА	Sfr	64.—

Уплате из иностранства слати на девизни рачун НО „ПОЛИТИКА“ код ИНВЕСТ БАНКЕ БЕОГРАД број 60811-620-63-822700-999-00054, са обавезном назнаком претплата на „Политикин забавник“.

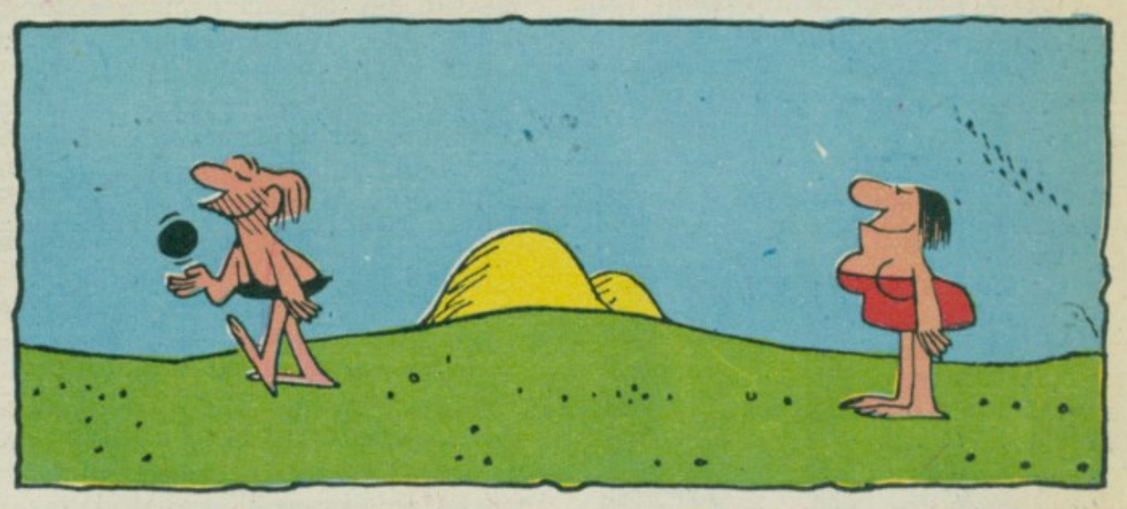

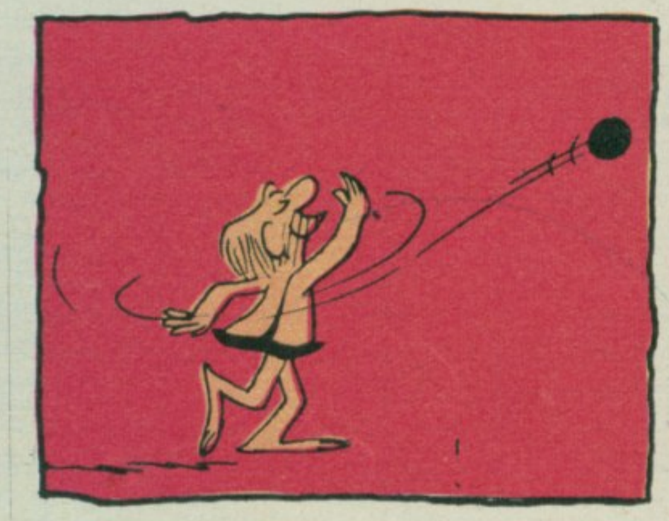

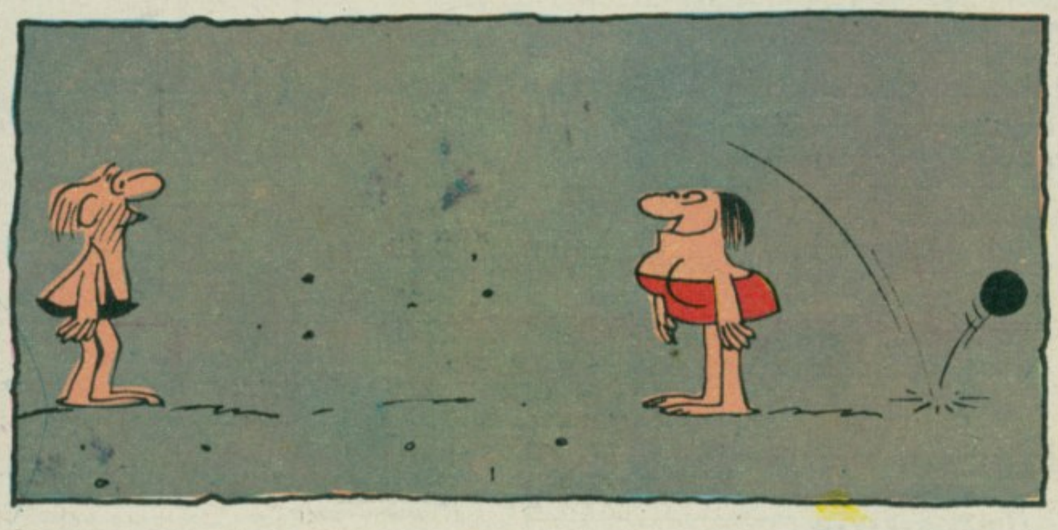

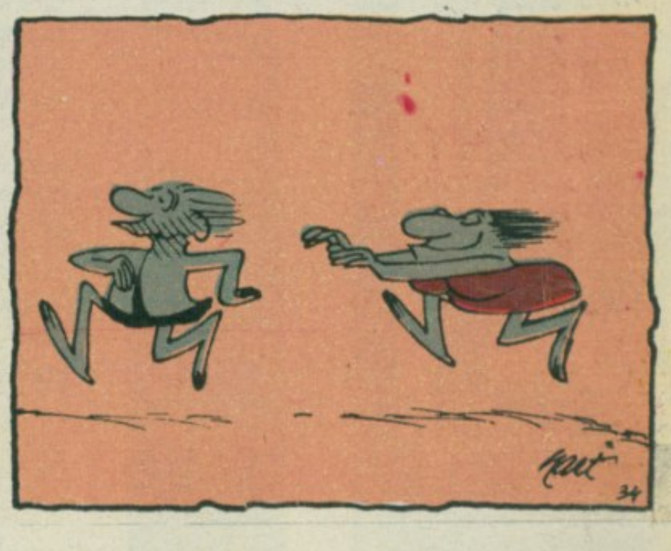

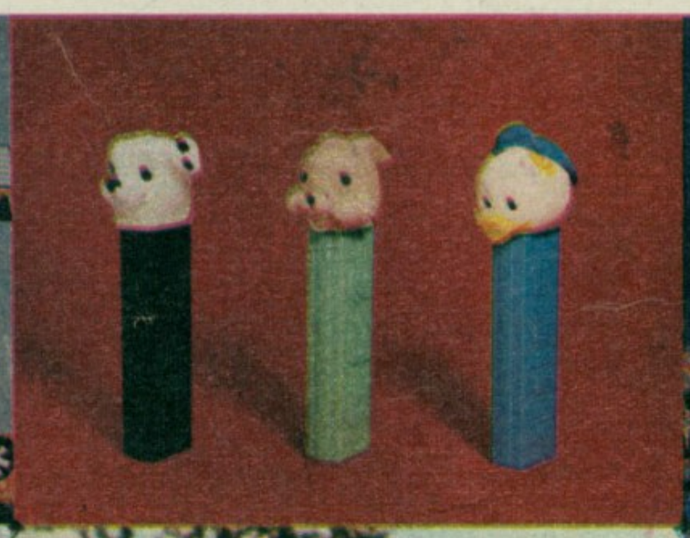

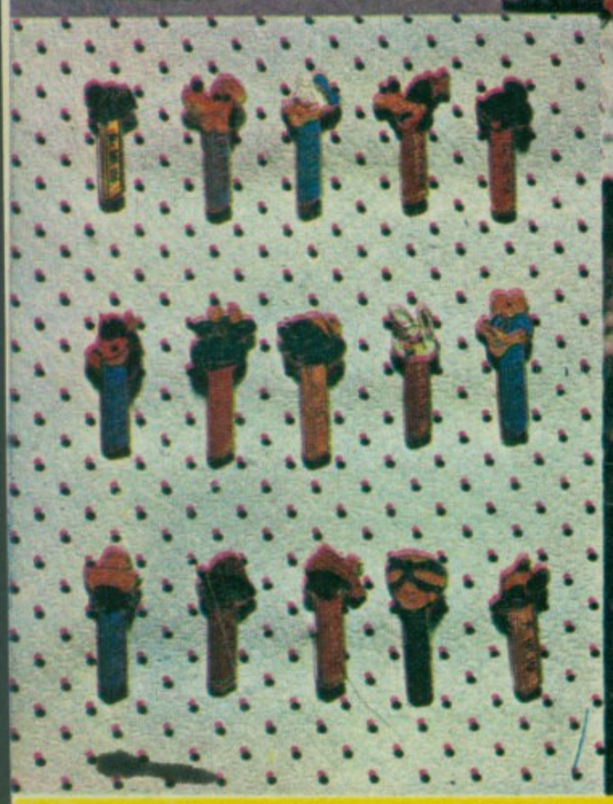

Децо!

PEZ бомбони, нове PEZ фигурице, нове шаљиве приче Дизнијевих јунака и PEZ значке, чекају на вас у вашим трговинама.

1908-1978

Kolinska

Играјте се - сладите се

За чланове клуба „PEZ пријатељи" већ припремамо нове погодности за куповину предмета са ознаком PEZ

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

Драги Забавниче,

ИМЕ РОБИНА ХУДА

Кад је Робин Худ имао три године његово право име било је Робин Хед, у петнаестој је добио име Худ. Молим те да ми објасниш како је до тога дошло?

Милош Иветић,
Сарајево

Робин Худ је енглески легендарни јунак, а не историјска личност. Његови подвизи спомињу се у народним песмама још од 14. века, а постоје и многе приче и романи написани касније. Свуда се зове само Робин Худ — а Џон Финмор, писац познатог дечјег романа „Робин Худ", каже да му

је Худ, што на енглеском значи капуљача — надимак. Добио га је по одећи коју је носио: краткој шумарској блузи са капуљачом. У том роману спомиње се да је „право" презиме Робина Худа било Фицут, али можемо сматрати да је то плод пишчеве маште. У старим легендама каже се и да је Робин био ерл од Хантингдона, а ово је био надимак за ловца. Као што је познато, Робин и његова весела дружина из Шервудске шуме живели су од лова на јелене — а Робин је био ненадмашан стрелац из лука.

R КОЈЕ ШТИТИ

Моје другарице и ја желеле бисмо да знамо шта означава латинично слово R у кругу које стоји у углу изнад назива неких производа.

Цеца, Сања, Наташа
Шабац

Слово R у кругу које стоји изнад назива неких производа значи да је марка тога производа регистрована (енглески registered), заштићена, и да ниједан други произвођач, у случају да се на тржишту појави са сличним производом, не сме да употреби такво или слично име.

Марка може бити реч, симбол, термин, име или облик, или њихова комбинација којом се обележава производ одређеног произ-

вођача или трговине да би се разликовао од производа других. Први пут марка је уведена у античкој Грчкој и у Египту, са сврхом да се купац заштити од лоше куповине.

Наши правни прописи кажњавају, као вид нелојалне конкуренције, злоупотребу туђег имена, фирме, жига, ознаке или општег обележја. Сем тога, наша земља је једна од 22 чланице Мадридске конвенције, као и нешто шире Париске конвенције које обавезују своје чланице да међусобно поштују регистроване марке.

ИЗ МИТА У УМЕТНОСТ

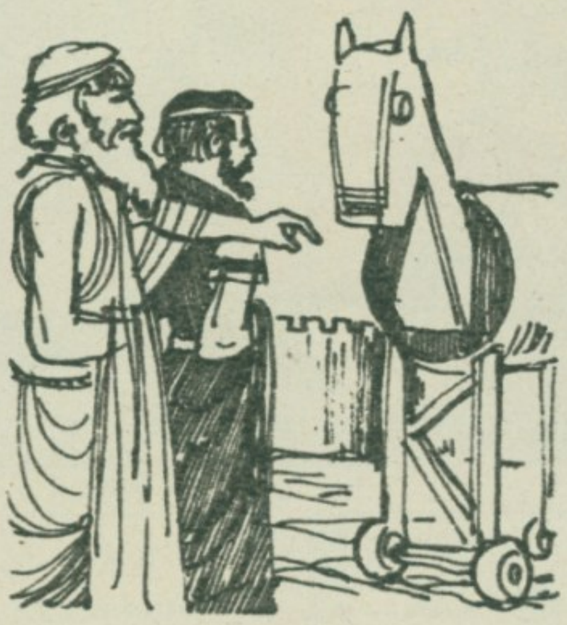
У „Забавнику" број 1445, у тексту „Борба", а не „рибар", пише да је рибар „у лаконском рвању са снажним гмизавцем...". „Мислим да би требало да стоји „лаоконском".

Дамњан Вуков,
Булевар револуције 93
Београд

У праву сте. Наиме, у ћириличном издању овог броја „Политикиног забавника" погрешно је одштампано „лаконски", тако да је изостало слово „о" изменило смисао реченице.

Иначе, Лаокон (или Лаокоонт, како се још изговара и пише) био је, по грчкој митологији, тројански свештеник из времена познатог истоименог рата. Он је саветовао Тројанцима да не довуку у град дрвеног коња којег су Ахајци по Одисејевој замисли израдили као, наводно, заветни дар богињи Атени. Кад је непосредно после тога Лаокон са своја два сина приносио жртву богу мора Посејдону, из таласа су изронише две огромне змије и у грчевитој борби усмртиле сву тројицу. Сматрајући њихову смрт божанском опоменом, Тројанци су довукли дрвеног коња у град. Сакривени у његовој утроби, Ахајци су ноћу изишли, направили прави покољ и запалили Троју.

Лаоконова смрт је вековима доцније била честа тема вајарских, сликарских и књижевних

радова. Најпознатија је скулптурална група коју су око 40. године пре наше ере на Роду израдили вајари Хагесандар, Полидор и Атандор. То вајарско ремек-дело нађено је 1506. године у Нероновом „златном дому" у Риму и данас се чува у Ватикану. Извршило је велики утицај на целу ликовну уметност ренесансе, па и на самог Микеланђела, чији су савременици забележили да је то „најчудеснији кип који је икада постојао".

Лаоконову смрт често су обрађивали уметници на грчким вазама у 5. веку пре наше ере, доцније на зидним сликама у Помпеји, да би се истом темом бавио и чувени Ел Греко. Готхолд Ефраим Лесинг, велики немачки књижевник, написао је студију „Лаокон или о границама сликарства и поезије".

ВЕВЕРИЦЕ НА МЕТИ

Чула сам да је прошлог пролећа било најављено да ће у околини Зоолошког врта уништавати и убијати веверице и остале глодаре. Да ли је то истина?

Тијана Марјановић,
Омладинских бригада 74
11070 Нови Београд

Завод за дератизацију, дезинфекцију и дезинсекцију у Београду редовно уништава мишеве и пацове којих је, на жалост, све више и о томе благовремено обавештава грађане. Они који су ти рекли да се предузима и уништавање веверица — погрешили су,

тим више што кажу да је то требало да се ради у пролеће јер у то време, а чешће у току лета женке доносе на свет два пута по двоје-троје младих. У СР Србији ловцима је дозвољено да их одстрељују само од 1. новембра до 31. јануара.

Обичне веверице (Sciurus vulgaris) које живе код нас хране се жиром, лешницима, воћним плодовима, инсектима, пупољцима, птицама и њиховим јајима, глођу кору дрвећа и у неким крајевима могу да причине прилично штету. Због тога их, можда, негде повремено и уништавају.

МЕЊАМО, ПОКЛАЊАМО, ТРАЖИМО

Жељела бих да ми се јаве сви они који сакупљају џепне календаре. **Верица Дражетић, 41323 Рајић, Рајић 194**

Са седам другова основао сам Клуб Политикиног забавника. Молимо читаоце да нам помогну у сакупљању старијих бројева. У обзир долази и размјена. **Маринко Јурић, 79000 Мостар, Рударска 81**

Посједујем велики број дупликата сличица „Ја, Мики" и жељела бих да се размјењујем. **Гордана Дреновац, 54326 Дарда, ЈНА 12**

Вања Дамјановић, 37000 Задар, Огњена Прице 2/I — 10 година, воли музику, сакупља салвете, значке, лутке

Александра Кулар, 54551 Белишће, Саве Бертић бб — 15 година, воли музику и спорт

Николчо Ђорђијев, 92000 Штип, Ул. Четвртог јула 18 — 12 година, навијач „Црвене звезде"

Мерхуниса Хасанагић, 31330 Прибој, 12. јануара 73/931 — 12 година, сакупља значке и салвете

WALT DISNEY

МИКИ

НЕДЕЉА ЧИСТОЋЕ

ТО ЈЕ ОНО ПРАВО!

ПОЧЕЋУ С МИЋКИН СОБОМ!

МИЋО, ДА БАЦИШ СВЕ ПОЛОМЉЕНЕ ИГРАЧКЕ!

ИГРАЧКЕ

ТРКЕ

А ЈАЋУ ДА СРЕДИМ МОЈУ СТАРУДИЈУ!

Distributed by King Features Syndicate

СТАРА ПИСМА! МИНИ БИ СЕ ЉУТИЛА!

САНКЕ! СЛАТКЕ УСПОМЕНЕ МОЈЕ МЛАДОСТИ!

МИЋИНИ ЦРТЕЖИ! НИКАД!

Copyright © 1979
Walt Disney Productions
World Rights Reserved

7-8

КАКО ИДЕ, МИЋО?

НИКАКО!

СВЕ МИ ЈЕ ВАЖНО!

ТРКЕ

ЗНАМ! НЕК' ОСТАНЕ ПО СТАРОМ!

ИГРАЧКЕ